

Nr	Ärende	Beteckning
1	Upprop	
2	Val av justerare	
3	Fastställande av dagordning	
4	Val av ledamöter och ersättare enskilda utskottet	BIN/2024:19
5	Motion - Rätt till kostnadsfri frukost för alla elever i Katrineholms kommuns grundskolor	BIN/2023:238
6	Verksamhetsinformation - Betygsstatistik - Statsbidrag - Uppföljning Skolinspektionen - APL - IVO-anmälan - Frånvarostatistik	
7	Revidering av delegationsordning	OBS! Skickas ut 9/2
8	Årsredovisning 2023	BIN/2022:109
9	Internkontrollrapport 2023	BIN/2023:21
10	Internkontrollplan 2024	BIN/2024:22
11	Uppföljning privata utförare 2023	BIN/2024:21
12	Patientsäkerhetsberättelse	BIN/2024:29
13	Lokalbyte Kotten	OBS! Skickas ut 9/2
14	Riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid	BIN/2024:28
15	Organisatorisk flytt av ungdomsmottagningen	BIN/2023:258
16	Redovisning av delegationsbeslut	BIN/2024:17
17	Meddelande	BIN/2024:9, BIN/2024:18

Val av ledamöter och ersättare till enskilda utskottet

Förslag till beslut

Bildningsnämnden väljer Ulrica Truedsson (S), Anne Hofstedt (M) samt Ingela Wallace (C) till ordinarie ledamöter i bildningsnämndens enskilda utskott. Vidare väljer nämnden Tony Karlsson (S), Torbjörn Jonsson (M) och Petri Ogenholt (KD) som ersättare i enskilda utskottet. Förordnandena gäller till och med den 31 december 2024.

Sammanfattning av ärendet

Bildningsnämndens enskilda utskott har tidigare bestått av ledamöter inom bildningsnämndens presidium. Det har inte framkommit något nytt förslag eller önskemål om att ändra detta.

Under år 2023 valdes tre stycken ersättare till nämndens enskilda utskott som ska kunna kallas in vid behov när någon eller några av de ordinarie ledarmötena inte kan närvara. Bedömningen är att behovet av ersättare kvarstår även innevarande mandatperiod.

Efter samråd med ordförande Ulrica Truedsson (S) har ett förslag om att ledamöter och ersättare från mandatperioden år 2023 även väljs under år 2024.

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

De valda

Löneenheten

Akten

Yttrande - Motion om rätt till kostnadsfri frukost för alla elever i Katrineholms kommuns grundskolor

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen om rätt till kostnadsfri frukost för alla elever i Katrineholms kommun.

Sammanfattning av ärendet

Tony Rosendahl (V), Anita Johansson (V) och Thomas Selig (V) har lämnat in en motion om att erbjuda alla elever i Katrineholms kommuns grundskolor kostnadsfri frukost. Motionen utmynnar i följande yrkande:

- Katrineholms kommun inför gratis frukost på våra kommunala grundskolor.

Motionen har remitterats till bildningsnämnden och service- och tekniknämnden

Synpunkter i ärendet ska lämnas utifrån respektive nämnds ansvarsområde.

Ärendets handlingar

- Motion – Rätt till kostnadsfri frukost för alla elever i Katrineholms kommuns grundskolor

Förvaltningens bedömning

Bildningsförvaltningen delar inte motionärernas uppfattning att alla elever i Katrineholms grundskolor bör erbjudas kostnadsfri frukost. Däremot delar Bildningsförvaltningen till fullo motionärernas mening i det att hälsosamma vanor som grundläggs tidigt i livet är mycket viktigt.

Skolan har redan idag i uppdrag arbeta med att utbilda våra elever i att kunna göra hälsosamma val. Det beskrivs till exempel i läroplanens andra kapitel där det står att våra elever ska ha fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för

utbildningen. Därför kan undervisningen och skolans verksamhet aldrig utformas lika för alla.

Redan idag har skolorna möjlighet att på olika sätt stötta de elever som av varierade anledningar kan ha behov av stöd på annat sätt än inom undervisningens ram. Det kan till exempel handla om att man kan låta elever som inte har rätt till fritidshemsplats ändå få det om eleven har behov av det genom att besluta om dispens. Det finns också exempel där skolorna låter elever redan idag få kostnadsfri frukost eller andra form av mellanmål då man identifierat att eleven behöver det och det beslutas på individbasis.

Att erbjuda kostnadsfri frukost för samtliga elever i Katrineholms kommun skulle i ljuset av ovanstående kunna ses som en god möjlighet att nå alla elever på ett enkelt sätt. Det finns dock omständigheter som gör att Bildningsförvaltningen inte kan föreslå Bildningsnämnden att föreslå bifall på motionen.

Om kostnadsfri frukost ska erbjudas samtliga elever är det också viktigt att samtliga elever kan ta del av densamma. Om det ska vara möjligt för samtliga elever att kunna äta frukost på skolan om de så önskar måste samtliga elever kunna befinna sig på skolan i god tid för att hinna äta sin frukost. För alla elever som är beroende av skolskjuts för att ta sig till skolan skulle detta inte vara möjligt. En stor andel av eleverna är beroende av skolskjutstransport och de kommunalt anordnade turerna behöver i sin tur synkroniseras med linjetrafiken. Redan idag är det svårt att rymma timplanen inom de ramtider som finns för skolskjuts. Alltså skulle det innebära att Katrineholms kommun inför en satsning som inte är tillgänglig för alla elever.

Vidare så skulle det innebära utökade tider för tillsynstid vilket innebär att nuvarande bemanning skulle behövas ses över och det är inte osannolikt att nuvarandebemanning skulle behöva utökas.

Margaretha Norling
Verksamhetschef

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Akten

Motion till Katrineholms kommunfullmäktige

Rätt till kostnadsfri frukost för alla elever i Katrineholm kommuns grundskolor

Vänsterpartiet anser att alla barn i landets samtliga skolor ska få äta sig mätta varje dag och att de ska ha rätt till frukost. För oss är detta lika självklart som att de ska få ta del av en pedagogisk verksamhet av god kvalitet. Många barn och unga äter inte frukost hemma. Det kan bero på att tiden inte räcker till, föräldrar som går till jobbet tidigt eller andra orsaker. Det finns emellertid också barn som möts av ett tomt kylskåp på morgonen. Föräldrarna har helt enkelt inte råd att köpa mat. Vi har sett hur eleverna äter mer skolmat på måndagar och fredagar i skolan, ett tecken på att ekonomin för alltfler familjer blir alltmer ansträngd med ökade levnadskostnader, mat och elpriser. Vi vet också att vart femte barn i Katrineholm lever i ekonomisk utsatthet. Det finns mycket som kommuner och myndigheter kan göra för att förbättra barn och ungas livsvillkor. Ett är att ge våra barn och unga de bästa förutsättningarna till att orka med undervisningen, lek och aktiviteter i skolan, genom att se till att inget barn ska behöva vara hungrig när skoldagen börjar. Här vill Vänsterpartiet se ett enhetligt agerande från Katrineholms kommun där alla kommunens grundskolor erbjuder frukost utan kostnad för alla elever oavsett årskurs.

Kommuner som har börjat med gratis frukost i skolan, bland andra Botkyrka, har vittnat om de fördelar som det har medfört. Man har fått mer lugn och ro i klassrummen, bättre resultat och stärkta relationer. Även matsvinnet har minskat. Från och med 2022 serveras gratis frukost i alla Botkyrkas skolor.

Vi vet att det finns ett tydligt samband mellan hälsosamma matvanor och socioekonomisk status i Sverige. Barns och ungdomars matvanor påverkas av föräldrarnas utbildning och inkomst. I en genomgång av den vetenskapliga litteraturen om kopplingen mellan socioekonomisk status och matvanor (Livsmedelsverket 2016) fanns vissa studier som specifikt tittat på hur frukostvanor påverkas av socioekonomisk status. Där fann man bland annat att barn i områden med hög socioekonomisk status hade mer hälsosamma matvanor, till exempel åt fler frukost varje dag, drack mindre söta drycker och åt mindre godis.

Sammantaget pekar forskningen på att näringsriktiga och kostnadsfria skolmåltider utjämnar skillnader i matvanor, och därmed ojämlikheter i hälsa. Gratis frukost i Katrineholms grundskolor skulle bidra till en ökad jämlikhet bland våra barn.

Botkyrka kommun budgeterade 13 miljoner för skolfrukostar dvs cirka 1 160kr per elev och år. För Katrineholm skulle motsvarande satsning hamna på cirka 5,4mnkr per år.

Vi yrkar att:

Katrineholms kommun inför gratis frukost på våra kommunala grundskolor.

Tony Rosendahl (V)

Anita Johansson (V)

Thomas Selig (V)

Årsredovisning 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner upprättat förslag till årsredovisning för år 2023 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Bildningsförvaltningen har upprättat förslag till årsredovisning med bokslut för verksamhetsåret 2023. Bildningsförvaltningen redovisar för år 2023 en negativ avvikelse i förhållande till budget på -4 467 tkr.

2023 har varit ett år med stora behov av omställning i verksamheten och med många osäkerhetsfaktorer. Förskolan har ställt om verksamhet till nya barnantal, förskolor och skolor har slagits samman, verksamheter har flyttats och statsbidrag har både tillkommit och förändrats.

För att klara de stora omställningarna fick bildningsnämnden möjlighet att, utöver tilldelad budgetram, nyttja 13 mnkr från integrationsfonden. I årets resultat har inga medel från integrationsfonden nyttjats vilket är anledningen till att resultatet försämras i förhållande till tidigare prognoser. På detta sätt får bildningsförvaltningen i stället möjlighet att använda dessa medel i kommande års omställningsarbete. Årets resultat täcks upp av positivt resultat i kommunen som helhet.

Det beslut som togs om extra löneökningar för att följa avtalsrörelsens märke har påverkat kostnaderna inom samtliga verksamheter under året. Även intäkterna har påverkats då verksamheterna kompenserades genom ett internt bidrag.

Bildningsförvaltningens arbete med de mål och prioriteringar som angavs i nämndens plan med budget för år 2023 har i stor utsträckning följt plan. Ekonomiskt uppvisar bildningsförvaltningen ett negativt resultat för året då förvaltningen väljer att inte nyttja några medel för omställningskostnader.

Bildningsförvaltningens bedömning är att resultatmålet "En stark och trygg skola för bättre kunskaper" inte nås fullt ut år 2023. Även om utvecklingen varit positiv inom flera områden är resultaten inom grundskolan fortfarande för låga och analyser visar på att bildningsförvaltningen behöver överväga att sätta in konkreta insatser på aggregerad nivå för att förbättra elevernas betyg, öka deras behörighet till nationella program på gymnasieskolan samt öka förutsättningar för att fler elever når examen.

I förskoleklass behöver resultaten öka för att ge eleverna en bättre ingång i sin skoltid. Den kartläggningen som görs när eleverna börjar förskoleklass visar att förskoleklassen har ett stort kompensatoriskt uppdrag att göra.

Ärendets handlingar

- Årsredovisning bildningsnämnden

Johanna Siverskog
Ekonom

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Bilaga: Indikatorer och riktvärden för uppföljning av resultatmålen i Kommunplan 2023-2026

Styrningen av Katrineholms kommun utgår från de mål och uppdrag för mandatperioden som anges i Kommunplan 2023-2026, som fastställdes av kommunfullmäktige i januari 2023. I kommunplanen anges resultatmål för hela mandatperioden. Kommunplanen ligger till grund för kommunens årliga övergripande plan med budget och för nämndernas planer med budget. Den är också en del av ägardirektivet till de kommunala bolagen. Resultatmålen i kommunplanen följs upp årligen i delårsrapporter och årsredovisningar.

Som stöd för att bedöma måluppfyllelsen för resultatmålen används indikatorer, det vill säga statistiska nyckeltal som visar relevanta verksamhetsresultat i förhållande till de politiskt satta resultatmålen. För varje indikator anges politiskt beslutade riktvärden. Syftet med riktvärdena är att visa vilket utfall för en indikator som krävs vid en viss tidpunkt för att det ska anses finnas stöd för att i årsredovisningen säga att resultatmålet är uppnått. Kommunstyrelsen har fastställt indikatorer och riktvärden för 2023 (KS 2023-04-26 § 106). I samband med beredningen av övergripande plan med budget 2024-2026 har några indikatorer och riktvärden för 2023 justerats av mättekniska skäl.

Utfall och riktvärde

Indikatorerna redovisas i tabellen nedan. För varje indikator redovisas utfall för de tre senaste åren samt det fastställda riktvärdet för 2023 års uppföljning (riktvärde ÅR 2023, grön kolumn). Observera att utfall ibland saknas för 2022 och/eller 2023 eftersom det finns eftersläpning i statistiken för vissa indikatorer. Ambitionen är att jämföra det fastställda riktvärdet med ett så aktuellt utfall som möjligt vid tidpunkten för sammanställningen av årsredovisningen. I kommentaren anges vilken vecka som uppdaterad statistik publiceras för indikatorer från Kolada. Årsredovisningen för 2023 färdigställs på nämnds nivå i vecka 5 och på övergripande nivå i vecka 9 2024. För vissa indikatorer uppdateras utfallet däremellan, vilket kan påverka bedömningen.

Trend

Genom trendpilar redovisas utvecklingen över tid. Trendpilarna uttrycker en värdering av utfallet jämfört med föregående mätning, det vill säga om utfallet har blivit bättre eller sämre. För vissa indikatorer innebär det att pilen pekar uppåt när utfallsvärdet ökat, till exempel när det gäller betygsresultat. För andra indikatorer betyder det att pilen pekar nedåt när utfallsvärdet ökat, till exempel arbetslöshet.

- Utfallet har förbättrats.
- Utfallet är oförändrat (grundregeln är att utfallet räknas som oförändrat om förändringen är mindre än 1,5%).
- Utfallet har försämrats.
- Utfallet kan inte jämföras över tid.

Statusbedömning

För varje indikator redovisas en statusbedömning genom färgsymboler. Bedömningen av utfallet ska vara genusmedveten, vilket innebär att utfallet alltid ska analyseras utifrån könsuppdelad statistik när det är möjligt. Av utrymmesskäl redovisas dock inte den könsuppdelade statistiken i bilagan.

- Grön status får endast sättas om riktvärdet har nåtts eller överträffats, det vill säga utfallet är större än eller lika med 100 procent av riktvärdet. Bedömningen ska vara genusmedveten för de indikatorer där det är relevant. För att grön status ska få anges måste då båda följande kriterier vara uppfyllda: Riktvärdet nås totalt sett. Om riktvärdet inte nås för ett av könen ska utvecklingen jämfört med föregående utfall vara positiv för det könet.
- Gul status anges om utfallet är minst 95 procent av riktvärdet men mindre än 100 procent. Gul status kan också anges om riktvärdet nås totalt sett men inte för båda könen, när det inte går att se en positiv utveckling för det kön som inte når riktvärdet.
- Röd status anges om utfallet är mindre än 95 procent av riktvärdet. Röd status kan också anges om det ses en allvarlig avvikelse för något av könen, även om utfallet totalt överstiger 95 procent.
- Status kan inte bedömas.

Kommentar

I kommentarsfältet anges källa för indikatorn. För indikatorer som hämtas från Kolada anges en länk med nyckeltals-ID samt preliminär vecka för nästa publicering i Kolada. Genom att klicka på länken visas utfall med jämförelser direkt i Kolada. Där finns även tillgång till könsuppdelad statistik. För övriga indikatorer anges vilken förvaltning som ansvarar för rapporteringen.

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
Tillväxt, bostäder & fler jobb	Ökad sysselsättning och egen försörjning <i>Huvudansvar: VIAN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Arbetslöshet 16-64 år (%)	9,3%	9,0%	9,1%	↘	8,0%		Källa: AF månadsstatistik
		Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare från Katrineholm som börjat arbeta eller studera	27%	36%		↗	38%		KOLADA: U40455 (v. 12) Källa: Egen undersökning i kommunen (insamlingen Kommunal arbetsmarknadsstatistik).
		Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	2,12%	1,69%		↗	2,1%		KOLADA: N31816 (v. 25) Källa: Socialstyrelsens register över ekonomiskt bistånd.
Ökad trygghet & säkerhet	Den upplevda tryggheten i offentliga miljöer ska öka <i>Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, KFAB, VSR</i>	Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	68,1%	-	69,7%	→	70%		KOLADA: N00610 (v. 51) Källa: SCB medborgarundersökning. Förändringen jämfört med 2021 är inte statistiskt säkerställd.
		Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	35%	29%		↘	29%	—	KOLADA: U01420 (v. 46) Källa: Folkhälsomyndigheten (Hälsa på lika villkor) samt CDUST-regionen (Liv och hälsa). Nästa mätning görs 2024 (Hälsa på lika villkor). Riktvärdet för 2023 sattes utifrån utfall 2022. Eftersom inget nytt utfall finns kan status inte anges.
	Ökad trygghet i skolan <i>Huvudansvar: BIN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, KULN, STN, SOCN, KFAB, VSR</i>	Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	-	83%	-	—	86%		KOLADA: N15613 (v. 22) Källa: Skolinspektionens elevenkät. Genomförs vartannat år i hälften av landets kommuner, under en cykel över två år deltar alla skolor i landet. Senaste mätning i Katrineholm var 2022, inget nytt utfall 2023. Inga tidigare mätningar finns.
		Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	-	73%	-	—	80%		KOLADA: N15643 (v. 22) Källa: Skolinspektionens elevenkät, se ovan.
		Gymnasieelever i år 2: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	-	88%	-	—	90%		KOLADA: N17673 (v. 22) Källa: Skolinspektionens elevenkät, se ovan.
	Ökad beredskap för samhällsstörningar	Invånare som uppger att de har en tillräcklig hemberedskap för att klara sig	-	-	35,7%	—	19%		Källa: Tilläggsfråga i SCB:s medborgarundersökning. Nytt mått 2023.

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
	<i>Huvudansvar: KS/KLF</i> <i>Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	utan samhällets hjälp i mer än en vecka, andel							
		Medarbetare som uppger att de har en tillräcklig hemberedskap för att klara sig utan samhällets hjälp i mer än en vecka, andel	-	-	-	→	19%	→	Källa: Enkät riktad till kommunens medarbetare. Ingen enkät genomförd under 2023.
Skola & utbildning för framtiden	God personaltäthet i förskolan <i>Huvudansvar: BIN</i>	Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	4,8	5,0		↘	4,8	🟡	KOLADA: N11010 (v. 13) Källa: SCB och Skolverket.
	Personalen i förskolan ska ha pedagogisk utbildning och minst hälften ska vara förskollärare <i>Huvudansvar: BIN</i> <i>Medansvariga: KS/KLF, VIAN</i>	Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, kommunal regi, andel (%)	31%	40%		↗	45%	🔴	KOLADA: N11810 (v. 13) Källa: Skolverket. Andel anställda årsarbetare med förskollärlärolegitimation.
		Heltidstjänster i förskola med övrig utbildning, kommunal regi, andel (%)	46%	30%		↗	27%	🔴	KOLADA: N11058 (v. 13) Källa: Skolverket. Andel anställda som inte har pedagogisk utbildning (vare sig på högskolenivå eller gymnasial nivå).
	Andelen elever som kan läsa och skriva när de går ut årskurs 1 ska öka <i>Huvudansvar: BIN</i> <i>Medansvarig: KULN</i>	Elever som går ut årskurs 1 som kan läsa (%)	87%	84%	85%	→	85%	🟢	Källa: Bildningsförvaltningen
		Elever som går ut årskurs 1 som kan skriva, andel (%)	84%	75%	82%	↗	78%	🟢	Källa: Bildningsförvaltningen
		Elever som enligt bedömningsstödet i svenska bedöms klara målen när de börjar i förskoleklass	61%	63%	67%	↗	62%	🟢	Källa: Bildningsförvaltningen
	Andelen elever som klarar målen i grundskolan och når höga resultat ska öka <i>Huvudansvar: BIN</i> <i>Medansvariga: KULN, SOCN</i>	Elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	70,7%	58,7%	62,3%	↗	60%	🟢	KOLADA: N15419 (v. 39) Källa: Skolverket (Siris)
		Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	78,3%	74,3%	75,6%	↗	80%	🔴	KOLADA: N15436 (v. 39) Källa: Skolverket (Siris)
		Elever med höga betyg (A/B) i årskurs 9, kommunala skolor, andel (%)	70%	60%	67%	↗	63%	🟢	Källa: Bildningsförvaltningen
	Andelen elever som klarar målen i	Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	62,0%	66,3%	64,1%	↘	69%	🔴	KOLADA: N17467 (v. 48) Källa: SCB

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
	gymnasieskolan och när höga resultat ska öka <i>Huvudansvar: BIN Medansvariga: KULN, SOCN</i>	Genomsnittlig betygspoäng, gymnasieelever med examen, kommunala skolor	14,5	14,1	14,3	→	14,2	●	KOLADA: N17691 (v. 48) Källa: SCB
	Ökad måluppfyllelse inom sfi <i>Huvudansvar: VIAN</i>	Kursdeltagare i sfi som har avslutat kurs med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	56%	43%		↘	43%	—	KOLADA: N18946 (v. 23) Källa: Skolverket. Riktvärdet för 2023 sattes utifrån utfall 2022. Eftersom inget nytt utfall finns tillgängligt än kan status inte anges.
	Andelen studerande som klarar målen i kommunal vuxenutbildning ska öka <i>Huvudansvar: VIAN</i>	Kursdeltagare i komvux på grundläggande nivå som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	70%	62%		↘	62%	—	KOLADA: N18944 (v. 23) Källa: Skolverket. Riktvärdet för 2023 sattes utifrån utfall 2022. Eftersom inget nytt utfall finns tillgängligt än kan status inte anges.
		Kursdeltagare i komvux på gymnasial nivå som har avslutat kurs med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%)	75%	65%		↘	65%	—	KOLADA: N18945 (v. 23) Källa: Skolverket. Riktvärdet för 2023 sattes utifrån utfall 2022. Eftersom inget nytt utfall finns tillgängligt än kan status inte anges.
	Andelen invånare med eftergymnasial utbildning ska öka <i>Huvudansvar: VIAN Medansvar: BIN</i>	Studenter som i sina eftergymnasiala studier använder lokaler och service vid lärcenter Campus Viadidakt, antal	238	254	266	↗	280	◐	Källa: Viadidakt
		Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	31,3%	32,2%		↗	31,5%	●	KOLADA: N01982 (v. 17) Källa: SCB
Trygg omsorg & vård	Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras så att antalet placeringar minskar <i>Huvudansvar: SOCN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, VON</i>	Informationstillfällen av socialsekreterare i verksamheter som har anmälningsskyldighet, antal enheter	9	5	19	↗	25	◐	Källa: Socialförvaltningen
		Föräldrastödsutbildning, antal utbildade föräldrar	-	86	42	↘	100	◐	Källa: Socialförvaltningen
		Besök på familjecentralens öppna förskola	2 157	6 568	7 454	↗	8 000	◐	Källa: Bildningsförvaltningen.
		HVB-placerade barn och unga (0-20 år), antal vårddygn	-	-	10 073	—	8 700	◐	Källa: Socialförvaltningen

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer	Fler barn och unga ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet <i>Huvudansvar: STN</i> <i>Medansvariga: BIN, KULN, SOCN</i>	Besök på Lyckliga Gatornas fritids- och lovverksamhet, antal	5 800	7 337	6 805	↘	7 600		Källa: Kulturförvaltningen
		Besök på Perrongens fritidsverksamhet, antal	-	-	8 645	—	22 000	—	Källa: Kulturförvaltningen. Riktvärdet för 2023 baserades på ett felaktigt utfall för 2022, därmed kan varken trend eller status anges.
		Besök inom kulturförvaltningens programverksamhet för barn och unga, antal barn och unga	-	-	2 105	—	7 200	—	Källa: Kulturförvaltningen. Riktvärdet för 2023 baserades på ett felaktigt utfall för 2022, därmed kan varken trend eller status anges.
		Besök av barn och unga i simhallen, antal		16 907	18 199	↗	17 000		Källa: Service- och teknikförvaltningen. Måttet avser barnbesök på allmänhetens simning, ej förenings-/ skolsim.
		Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	18,9	24,5		↗	19		KOLADA: U09800 (v. 48) Källa: Riksidrottsförbundet
Jämställda och jämlika kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter <i>Huvudansvar: STN</i> <i>Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, SOCN, VON</i>	Könsfördelning besök på Perrongens fritidsverksamhet, andel flickor/kvinnor (%)	30%	30%	32%	↗	32%		Källa: Kulturförvaltningen	
	Könsfördelning besök på Lyckliga Gatornas fritids- och lovverksamhet, andel flickor (%)	-	47%	46%	↘	50%		Källa: Kulturförvaltningen	
	Könsfördelning deltagartillfällen 7-20 år idrottsföreningar med LOK-stöd, andel flickor/kvinnor (%)	38,2%	38,3%		→	39%		Komponentdata till KOLADA: U09800 (v. 48) Källa: Beräkning baserad på statistik från Riksidrottsförbundet	
	Barn och unga på Norr som är aktiva i en idrottsförening, andel (%)	17%	20%		↗	20%		Källa: Riksidrottsförbundet . Norr var det RegSO-område inom kommunen där lägst andel barn och unga var aktiva i en idrottsförening 2021.	
Andelen barn och elever som äter av skolmaten ska öka <i>Huvudansvar: STN</i> <i>Medansvarig: BIN</i>	Elever i åk 7 som anger att de vanligtvis äter skollunch 4-5 dagar per vecka, andel (%)	-	-	-	—	70%	—	Källa: Bildningsförvaltningens elevenkät från och med 2024.	
Klimatsmart & hållbar kommun	Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter	Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	73,8%	81,8%		↗	85%		KOLADA: U00502 (v. 16) Källa: Miljöfordon syd. Inkluderar personbilar samt lätta lastbilar i

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
	<i>Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, BMN, KULN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>								kommunorganisationen, ej tunga lastbilar.
		Kommunens förbrukning av fossilt bränsle, antal liter diesel och bensin	135 037	95 071	96 600	↘	90 000 l		Källa: Service- och teknikförvaltningen. Mäter all förbrukning, även arbetsmaskiner och tunga fordon.
	Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna <i>Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Minskad energiintensitet (el och värme) i kommunala verksamhetslokaler som förvaltas av KFAB jämfört med basår 2007, (kWh/m2)	-	26,5%	33,7%	↗	27%		Källa: KFAB
		Energianvändning per gatubelysning, kWh/ljuspunkt	240,2	242,6		→	240		KOLADA: U07426 (v. 18) Källa: Gatustatistik
	Minskat avfall och ökad återanvändning och återbruk <i>Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	438	435		→	430		KOLADA: U07801 (v. 45) Källa: Avfall Sverige.
		Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	47%	46%		↘	48%		KOLADA: U07414 (v. 45) Källa: Avfall Sverige.
		Återbruk genom Fritidsbanken, antal utlån		9 945	15 051	↗	10 500		Källa: Viadidakt
		Återbruk genom Bytestorget, beräknad besparing genom att kommunens förvaltningar återbrukar t.ex. möbler istället för att köpa nytt (mnkr)		4 mnkr	5,6 mnkr	↗	6 mnkr		Källa: Viadidakt
Hållbart arbetsliv & effektiv organisation	Högt medarbetar-engagemang <i>Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Hållbart medarbetarengagemang, HME totalt	80	81	81	→	81		KOLADA: U00200 (löpande) Källa: Kommunens medarbetarundersökning
	Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare <i>Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Sjukfrånvaro totalt (%)	7,8%	8,5%	8,5%	→	7%		Källa: Personalsystemet. Se även KOLADA: N00090 (v. 10)
		Tillsvidareanställda med upprepad sjukfrånvaro (mer än 5 tillfällen under de senaste 12 månaderna), andel (%)	-	20,3%	16,4%	↗	18%		Källa: Personalsystemet

Övergripande mål	Resultatmål	Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Trend	Riktvärde årsred. 2023	Status	Källa/kommentar
	God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen <i>Huvudansvar: KS/KLF</i> <i>Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</i>	Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	89,0%	-	81,6%	→	89%		KOLADA: N00640 (v. 51) Källa: SCB medborgarundersökning. Förändringen jämfört med 2021 är inte statistiskt säkerställd.
		Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	76%	-	72,1%	→	76%		KOLADA: N00647 (v. 51) Källa: SCB medborgarundersökning. Förändringen jämfört med 2021 är inte statistiskt säkerställd.

Årsredovisning

Helår 2023

Innehållsförteckning

Inledning	4
Ansvarsområde och organisation	5
Ansvarsområde	5
Privata utförare	5
Väsentliga organisationsförändringar.....	5
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Verksamhetsrapport.....	7
Hållbarhet.....	10
Volymutveckling.....	10
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	12
Samlad bedömning.....	12
Målbedömning resultatmål.....	13
Ekonomisk ställning	17
Driftredovisning	17
Investeringsredovisning	20
Väsentliga personalförhållanden	22
Personalkostnader & personalstyrka.....	22
Medarbetarskap & ledarskap	22
Kompetensförsörjning & kompetensutveckling.....	23
Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö.....	24
Förväntad utveckling	26
Särskilda uppdrag	27
Bilaga: Information om ombudgetering av investeringsmedel	28
Bilaga: Begäran om ombudgetering av investeringsmedel	29
Bilaga: Uppföljning av handlingsplan för jämställdhet enligt CEMR	30

Bilagor

Bilaga 1: Indikatorer och riktvärden för uppföljning av resultatmålen, uppföljning i årsredovisning 2023

Inledning

Årsredovisningen innehåller en översiktlig och sammanfattande redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat under året. Utfall redovisas gällande både ekonomi (drift- och investeringsredovisning) och verksamhet (resultatmål). Det är vad som beslutats i Kommunplan 2023-2026 och Övergripande plan med budget 2023-2025 som årsredovisningen svarar upp mot.

Bildningsnämnden årsredovisning innehåller bland annat en uppföljning av verksamhetsvolym, måluppfyllelse, personal och ekonomi under 2023. Syftet är att ge en bred bild av nämndens verksamheter med utgångspunkt från god ekonomisk hushållning. Syftet är också att ge underlag för kommunens övergripande årsredovisning som fastställs av kommunfullmäktige i mars 2024.

Ansvarsområde och organisation

Ansvarsområde

Bildningsnämnden ansvarar för och fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar. Det offentliga skolväsendet omfattar förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, obligatorisk särskola, gymnasieskola samt gymnasiesärskola. Nämndens ansvar omfattar även pedagogisk omsorg. Nämnden har även tillsynsansvar för fristående förskoleverksamheter, samt rätt till insyn i fristående skolverksamheter inom kommunen. Bildningsnämnden ansvarar också för kommunens aktivitetsansvar* i samverkan med socialförvaltningen och Viadidakt. Utöver dessa lagstadgade verksamheter ansvarar bildningsnämnden för den kommunala kulturskolan, den kommunala teknik- och entreprenörsskolan KomTek, den kommunala öppna förskolan samt fritidsgårdsverksamhet på landsbygden.

Bildningsnämndens verksamhet regleras av både stat och kommun. Det nationella uppdraget formuleras i skollag, förordningar och läroplaner. Det kommunala uppdraget och bildningsnämndens ekonomiska förutsättningar formuleras i övergripande plan med budget som fastställs av kommunfullmäktige.

*Kommunen har enligt skollagen ansvar för att följa upp vad ungdomar i åldern 16-20 år som inte går på gymnasieskolan gör och att erbjuda dem aktiviteter. Ansvaret för detta ligger på bildningsförvaltningen. Viadidakt utför i samverkan med bildningsförvaltningen uppföljning och aktiviteter.

Privata utförare

Friskolereformen, som gjorde det möjligt för andra än kommuner att driva skolor, genomfördes 1992. Samtidigt infördes det fria skolvalet, som gav eleverna rätt att välja skola. I Katrineholm finns en privat utförare av pedagogisk omsorg (familjedaghemmet Kotten). Denna verksamhet har bildningsförvaltningen tillsynsansvar för. Inom grundskola finns en privat utförare inom kommunen (Kunskapsskolan) denna verksamhet har dock inte kommunen tillsynsansvar för utan det ansvaret ligger på Skolinspektionen. Inom gymnasieskola finns ingen privat utförare inom kommunen.

I Katrineholm är drygt 2% av förskolebarnen inskrivna hos en privat utförare eller i en förskola i en annan kommun. I grundskolan väljer drygt 9% av eleverna att få sin undervisning hos en privat utförare eller i en skola i annan kommun och i gymnasieskolan är motsvarande siffra knappt 18%.

Väsentliga organisationsförändringar

Efter beslut i kommunfullmäktige flyttades all skol- och fritidshemsverksamhet från Strångsjö skola till Forssjö skola i augusti 2023. Merparten av eleverna från Strångsjö skola flyttade i samband med detta med till Forssjö skola.

Som ett steg i anpassningarna till de minskade barnantalen i förskolan flyttades i augusti verksamheten från förskolan Regndroppen och förskolan Lasstorp till förskolan Näverstugan respektive förskolan Karamellen i enlighet med tidigare beslut i bildningsnämnden.

Stensätterskolans två grundskolenheter slogs i augusti ihop till en grundskolenhet och på samma sätt slogs också Järvenskolans två grundskolenheter ihop till en grundskolenhet.

Den första juli bytte grundsärskola namn till anpassad grundskola och gymnasiesärskola bytte namn

till anpassad gymnasieskola. Från och med höstterminen finns också en enhet för anpassad grundskola på Järvenskolan. Detta innebär att det numera finns tre enheter för anpassad grundskola; Nävertorp anpassad grundskola, Stensätter anpassad grundskola och Järven anpassad grundskola.

Under året har en omorganisering av SYV-organisationen skett. Verksamheten som tidigare varit centralt organiserad har nu decentraliserats och studie- och yrkesvägledarna är nu anställda på de skolor de huvudsakligen arbetar på.

Under hösten fattades det beslut att bildningsförvaltningen senast den sista december 2024 ska fullgöra en sammanslagning med Viadidakt. Organisatoriskt innebär detta beslut att förvaltningschefen för bildningsförvaltningen utsågs som förvaltningschef för Viadidakt och att enhetschefer inom bildningsförvaltningen fick chefsansvar även för Viadidakts stabspersonal.

Under vårterminen påbörjades ett utvecklingsarbete inom kommunernas aktivitetsansvar tillsammans med Ungdomstorget på Arbetsmarknadsenheten. Detta arbete resulterade i beslut att ansvaret för KAA flyttas till Bildningsförvaltningen från och med 1 januari 2024.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetsrapport

Volymanpassningar i förskolan

Förskolans verksamhet har i stor utsträckning präglats av arbete med att anpassa lokaler och personal till de nya barnantalen. I detta skede är det främst förskolorna i tätorten som påverkats av minskade barnantal men det finns tendenser som visar på att även vissa förskolor på landsbygden kommer att påverkas. Det minskande barnantalet har påverkat förskolans sätt att organisera både utbildning och undervisning och inneburit att volymanpassningar av både lokaler och personalbemanning har gjorts på enheterna. Verksamheten på förskolan Lasstorp och förskolan Regndroppen flyttades i augusti till närliggande förskolor och stora anpassningar av personalstyrkan har genomförts. 48 barnskötarbiträden varslades och sades upp i början av året. Sex månader efter varslen var det enbart tre av de varslade som saknade sysselsättning.

Anpassningarna av personal har haft en positiv effekt på andelen behörig personal. Andelen förskollärare i Katrineholms förskolor har ökat från 32% till 45% och andelen barnskötare har ökat från 22% till 54%. Andelen personal utan pedagogisk utbildning har minskat från 46% till 1%. Det kan ses en positiv påverkan på verksamheten när andelen behörig personal ökar. Positiva röster såsom "jag är inte ensam förskollärare längre utan vi kan dela på ansvaret" lyfts.

Barnantalen i förskolan kommer att fortsätta att minska och under hösten påbörjades ett nytt volymanpassningsarbete. Arbetet har utmynnat i att 15 medarbetare har varslats och sagts upp till sommaren 2024 och i december beslutade bildningsnämnden att förskolan Mysak läggs ned till hösten 2024.

Lokaler

Flera påbörjade byggnationer och renoveringar har slutförts under året. Under sommaren stod den nya förskolan Växthuset i Forssjö klar och Förskolan Häringe återinvigdes under hösten efter flera års upprustning. Efter höstlovet kunde personal och elever på Järvenskolan flytta in i de nyrenoverade lokalerna på gamla Tallåsskolan. I samband med detta flyttade även ett antal elever från Nävertorps anpassade skola till Järvenskolan.

Även den fleråriga renovering och utbyggnationen som pågått på Sandbäcksskolan har slutförts under året.

På flera av kommunens förskolor och skolor (Förskolan Påfågeln, Förskolan Backa, Forssjö skola f.d. Förskolan Fågelbo, Skogsborgsskolan Gläntan) har det under året uppstått problem med bland annat obehaglig lukt. KFAB har jobbat för att lösa dessa problem på bästa sätt.

Betygsresultat

Eleverna inom både grundskolan och gymnasieskolan slog vårterminen 2023 flera tidigare satta rekord. Vid vårterminens slut visar analysen att 75,6% (79,8% efter sommarskola) av eleverna i årskurs 9 nådde grundläggande behörighet till nationella program på gymnasieskola, vilket innebär en ökning med 10,0 procentenheter i jämförelse med höstterminen 2022. Flickorna nådde behörighet till nationella program på gymnasieskola till 83,4% medan pojkarnas resultat stannade på 69,2%. Det kan konstateras att effekten av lovskolan var större än på många år och flera elever

nådde med hjälp av lovskolan behörighet till gymnasiet. Detta förklaras av att många elever som deltog i lovskolan enbart saknade ett ämne för att nå en gymnasiebehörighet och de kunde då fokusera på enbart det ämnet under lovskolan.

Inom Katrineholms gymnasieskolor nådde 77,5% av elever på högskoleförberedande program examen vårterminen 2023. Detta resultat innebär en ökning jämfört med föregående läsår. Resultat för avgångselever från yrkesprogrammen varierade mellan de olika programmen; dock märktes inte variationen i samma utsträckning som tidigare läsår då diskrepansen mellan de lägsta och de högsta resultaten inte var lika påtaglig 2023. Värt att lyfta fram är att på tre program nådde 100% av eleverna examen.

Språkutveckling

I huvudmannens kvalitetsrapport har språkutveckling identifierats som ett utvecklingsområde. Kopplat till detta har Katrineholm anmält sig till ett kommunövergripande samarbete där elva kommuner deltar. Samarbetet leds av IFOUS (Innovation Forskning Och Utveckling i Skola och förskola) som är ett fristående forskningsinstitut.

Syftet med det treåriga programmet är att utveckla långsiktiga och forskningsbaserade arbetssätt så att den medverkande förskolepersonalen utvecklar sitt språkutvecklande arbete med avsikten att stärka barns lärande och utveckling och bidra till fördjupade språkkunskaper. Syftet är också att genom samarbete mellan förskolans yrkesverksamma och forskare låta kunskaper och erfarenheter bildade i förskolans praktik utgöra grund för gemensam kunskapsutveckling och bidra till forskningen inom området.

Flera av Katrineholms förskolor och skolor ingår eller har ingått i Skolverkets satsning SBS (Samverkan för bästa skola). SBS är Skolverkets satsning för att stödja skolor som bedöms ha svåra förutsättningar att förbättra elevernas resultat på egen hand. Projektet pågår i tre år och syftet är att i samverkan mellan kommunen och Skolverket stärka utbildningens kvalitet så att barn och elever möts av en undervisning som motsvarar deras förutsättningar och behov. Under 2023 avslutades den treåriga satsningen (2020-2023) där sex av kommunens förskolor har deltagit. Under tre år har de inom projektet jobbat med att stärka förskolor med större socioekonomiska utmaningar. En av insatserna inom projektet har varit olika former av stödinsatser för att utveckla ledarskapet på alla nivåer. Satsningen som påbörjades hösten 2022 och där Järvenskolan och Nyhemsskolan ingår har under året genomfört sitt nulägesarbete.

Fokus på tidiga insatser

I förskoleklass har man haft ett stort fokus på tidiga insatser kopplat till kartläggningsmaterialet - Hitta språket och Hitta matematiken. Dessa material är obligatoriskt stöd för att kartlägga elevers kunskaper i matematiskt tänkande och språklig medvetenhet i förskoleklass. Via materialet ska läraren kunna få syn på elever som är i behov av extra anpassningar, särskilt stöd eller särskilda utmaningar. För att bli riktigt bra på tidiga insatser har en utbildningsinsats genomförts för alla rektorer i förskola och F-6. Utbildningen har varit kopplad till kartläggningsmaterialet i förskoleklass och år 1.

Alla lärare i grundskolan har under året påbörjat en gemensam resa mot kollektiv kunskap om och en gemensam grund att stå på när det gäller tidiga insatser, extra anpassningar och särskilt stöd. Syftet med insatsen är att all personal i grundskolan ska känna sig säkra på processen kring tidiga insatser, extra anpassningar och särskilt stöd oavsett vilken funktion man har på skolan. Satsningen är en del av UP2 som är ett utvecklingsprogram som genomförs tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och som medfinansieras från Europeiska Socialfonden (ESF). Utvecklingsprogrammet ska bidra till att Katrineholms kommun utvecklar sitt förebyggande arbete för att ge fler unga möjligheter till att bli behöriga till gymnasiet och fullfölja sin utbildning.

Fullföljd utbildning

Utvecklingsprogrammet UP2 ska bidra till att Katrineholms kommun intensifierar en utveckling av en tydlig sammanhängande strategi för fullföljd utbildning samt utformar förslag på system för tidig upptäckt och insats. Centralt är att utifrån vetenskaplig förankring och beprövad erfarenhet utveckla kunskaper och effektiva verktyg, metoder och strukturer i det förebyggande arbetet för fullföljd utbildning. Den ökade kompetensen och kapaciteten i organisationen ska också omsättas i direkta insatser på såväl individ- som på gruppnivå.

Syftet med utvecklingsprogrammet är att skapa bättre förutsättningar i kommunen att förebygga studieavbrott och främja fullföljd utbildning. Programmet ska medföra att ledning och medarbetare har kompetens, verktyg och metoder för att upptäcka och stödja individer i målgruppen så att unga i målgruppen upptäcks, kartläggs och får insatser utifrån individuella behov. Det ska bidra till att unga fullföljer sin utbildning och i förlängningen når en varaktig etablering i arbetslivet.

Medan grundskolan har fokus på tidiga insatser, ligger fokus på gymnasieskolan på att, genom olika utvecklingsteam, arbeta för att främja skolorvaror samt arbeta både förebyggande och åtgärdande med kommunernas aktivitetsansvar.

Trygghet

Det brottsförebyggande arbetet via SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) har skjutit fart i hela grundskolan och är väl använt. Det finns många pågående ärenden där samverkan via SSPF sker på individnivå. SSPF är bland annat en naturlig del i det trygghetsarbete som genomförs på Järvenskolan. De som blir föremål för insatser i form av SSPF-samverkan har på något sätt väckt oro i sin omgivning – hos familj, skola, polis eller fritidsverksamhet. Elever med normbrytande beteenden identifierats och anmäls till SSPF-samordnarna i kommunen som inhämtar samtycke från vårdnadshavare eller från ungdomen (över 15 år) om informationsutbyte. SSPF-samordnarna samordnar arbetet och kan också utföra arbete direkt gentemot ungdomarna.

I samband med skolstarten var det stökigt i vissa klasser på Järvenskolan. Olika typer av insatser sattes in och många delar av kommunen kraftsamlade i detta arbete, bland annat Lyckliga gatorna. Detta resulterade i att det nu är lugnare i berörda klasser.

Under året infördes ett statsbidrag för skolsociala team. Ett skolsocialt team definieras som en grupp med personal från skolan och socialtjänsten som samverkar för trygghet och studiero och för att öka elevernas närvaro i skolan. Genom deltagande i skolsociala team ges socialtjänsten förutsättningar att i ett tidigt skede arbeta tillitskapande och förebyggande. Katrineholms kommun sökte och beviljades statsbidrag för skolsociala team på Järvenskolan och Stensättersskolan. Arbetet är kopplat till SSPF-samverkan.

Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning

Inom gymnasieskolan har ett stort fokus legat på den lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2023 och som ska tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025. Ändringarna i skollagen i syftar till att:

- öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå
- underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och
- förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Förändringen i skollagen innebär att det ställs krav att Katrineholms kommun genom avtal med minst två andra kommuner ska samverka om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett så kallat primärt samverkansområde. Under året har diskussioner pågått med närliggande kommuner gällande samverkan och i december beslutade bildningsnämnden att Katrineholms kommun ska ingå primärt samverkansavtal med Vingåkers kommun och Flens kommun. Beslutet togs under förutsättning att Vingåkers kommun och Flens kommun fattar motsvarande beslut och att de avtalsvillkor som förhandlas fram kan godtas av alla parter.

IVO-anmälan

I juli presenterades resultatet av den granskning som bildningsförvaltningen gjort av cirka 500 skolpsykologiska utredningar som genomförts mellan 2010 och 2019. Granskningen visade att det fanns brister i flera skolpsykologiska utredningar och att flera barn felaktigt placerats i särskola. Granskningen resulterade i att kommunen anmälde sig själva till IVO, Inspektionen för vård och omsorg.

Hållbarhet

Bildningsförvaltningen arbete kan kopplas till flertalet av målsättningarna i agenda 2030. Särskilt relevanta är målen "Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar", "Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla", samt "Uppnå jämställdhet och alla kvinnor och flickors egenmakt" som är särskilt relevanta.

Under 2023 har arbetet med att främja barn och ungdomars hälsa fortsatt att ha ett stort fokus både genom att det ordinarie arbetet samt genom satsningen på Pep förskola och Pep skola. Björkviks skola blev under året den första skolan i Katrineholm som klarade en PEP certifiering.

När det gäller att "Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla" kan i stort sett alla bildningsförvaltningens mål kopplas. För att nå målet i Agenda 2030 behöver måluppfyllelsen i både grund- och gymnasieskola öka. Fler elever behöver bli behöriga till gymnasiet och fler elever behöver slutföra sina gymnasiestudier.

I arbetet med att "Uppnå jämställdhet och alla kvinnor och flickors egenmakt" kan vi se att flickor presterar på en högre resultatnivå än pojkar överlag. Det finns fortsatt förbättringsbehov kopplat till att motverka könsstereotypa gymnasieval samt flickors upplevelse av trygghet och studiero.

Volymutveckling

Volymmått	Utfall 2023	Utfall 2022
Barn i förskola inkl. pedagogisk omsorg	1758	1 900
Elever i grundskola	4056	4 077
Elever i anpassad grundskola	58	66
Barn i fritidshem	1568	1 509
Elever i gymnasieskolan	1225	1 239
Elever i anpassad gymnasieskola	48	48
Barn i kulturskolans verksamhet (ämneskurs)	626	584
Barn inskrivna i omsorg på obekvämtid	20	23
Elever som deltar i modersmålsundervisning		630

Uppgifter om antal barn och elever avser barn och elever folkbokförda i Katrineholm. Utfall 2023 är snittet för antal barn/elever 15 mars respektive 15 oktober.

Kommentar till volymutveckling

Antalet barn i förskola har under året minskat kraftigt. Minskningen har sedan 2020 varit drygt 200 barn varav den största minskningen har skett mellan 2022 och 2023 (150 barn). Under 2023 har barnafödandet slagit nytt bottenrekord då det fötts endast 288 barn i kommunen. Detta gör att antalet barn i förskolan kommer att fortsätta minska även kommande år. Även om förskolan har kunnat förbereda sig på denna barnminskning de tre sista åren så är det ändå ett stort omställningsarbete skett under året och som även sker fortsättningsvis. Även grundskolan har under året påbörjat diskussionerna om hur de ska möta de minskade barnkullarna som 2026 kommer att nå förskoleklass.

Antalet elever i anpassad grundskola har minskat med cirka 40% de sista sju åren. Även i den anpassade gymnasieskolan har det skett en minskning, dock inte lika kraftig och inte under lika lång period. Här har minskningen varit drygt 10% de tre sista åren. Samtidigt som elevantalet minskar i verksamheterna signalerar dock båda verksamheterna att elevgruppen har förändrats de sista åren och att många elever har stora behov av extraordinära stödinsatser vilket kräver mer resurser.

I både grundskola och gymnasieskola har elevantalet varit relativt oförändrade jämfört med föregående år.

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Samlad bedömning

Bildningsförvaltningens arbete med de mål och prioriteringar som angavs i nämndens plan med budget för 2023 har i stor utsträckning följt plan. Ekonomiskt uppvisar bildningsförvaltningen ett negativt resultat för året då förvaltningen väljer att inte nyttja några medel för omställningskostnader.

Bildningsförvaltningens bedömning är att resultatmålet "En stark och trygg skola för bättre kunskaper" inte nås fullt ut 2023. Även om utvecklingen varit positiv inom flera områden är resultateten inom grundskolan fortfarande för låga och analyser visar på att bildningsförvaltningen behöver överväga att sätta in konkreta insatser inom följande områden på aggregerad nivå för att förbättra elevernas betyg, öka deras behörighet till nationella program på gymnasieskolan samt öka förutsättningar för att fler elever når examen:

- Ämnesspecifikt stöd
- Riktat stöd till elever som endast saknar ett ämne eller en kurs
- Kontinuerlig bedömning och återkoppling
- Språkstöd
- Studiemotivation och studieteknik
- Differentierad undervisning
- Inkluderande och stödjande skolmiljö
- Professionalisering
- Betygsättarens påverkan
- Utvärdera och justera undervisningsmetoder
- Samarbeten och partnerskap

I förskoleklass behöver resultaten öka för att ge eleverna en bättre ingång i sin skoltid. Den kartläggningen som görs när eleverna börjar förskoleklass visar att förskoleklassen har ett stort kompensatoriskt uppdrag att göra. I januari gjordes en utökning av digital utrustning och alla elever i förskoleklass fick tillgång till en personlig iPad. Kopplat till detta genomförs ett projekt som syftar till att öka elevernas och pedagogernas digitala kompetens och lägga grunden till måluppfyllelsen i alla delar i läroplanen.

Målbedömning resultatmål

Tillväxt, bostäder & fler jobb

Resultatmål	2023	Kommentar
<p>Ökad sysselsättning och egen försörjning Huvudansvar: VIAN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 1. Ingen fattigdom 5. Jämställdhet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p>		<ul style="list-style-type: none"> Katrineholms kommun deltar i Utvecklingsutvecklingsprogram för fullföljda studier (UP2) i samarbete med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och 26 andra kommuner Katrineholms kommun deltar i ESF-projektet Ungas framtid Sex av åtta elever som lämnade den anpassade gymnasieskolan vårterminen 2023 hade sysselsättning En KAA-strategi tas fram i samverkan mellan bildningsförvaltningen och Viadidakt

Ökad trygghet & säkerhet

Resultatmål	2023	Kommentar
<p>Den upplevda tryggheten i offentliga miljöer ska öka Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, KFAB, VSR</p> <p> 5. Jämställdhet 16. Fredliga och inkluderande samhällen</p>		<ul style="list-style-type: none"> Kopplat till arbetet med "En kommun fri från våld" genomföres under våren en föreläsning riktad till all personal i förskolan
<p>Ökad trygghet i skolan Huvudansvar: BIN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, KULN, STN, SOCN, KFAB, VSR</p> <p> 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet 16. Fredliga och inkluderande samhällen</p>		<ul style="list-style-type: none"> Formerna för arbetet med SSPF (Socialtjänst, Skola, Polis och Fritid) i grundskolan har börjat sätta sig och nya kanaler för att fånga upp barn med riskbeteenden har skapats För att motverka otrygghet på raster arbetar flera skolor med att organisera olika typer av rastverksamhet Inom gymnasieskolan pågår ett arbete för att motverka machokultur
<p>Ökad beredskap för samhällsstörningar Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, STN, SOCN, VON, KFAB, KVAAB, VSR</p> <p> 3. Hälsa och välbefinnande 11. Hållbara städer och samhällen 13. Bekämpa klimatförändringen</p>		

Skola & utbildning för framtiden

Resultatmål	2023	Kommentar
<p>God personaltäthet i förskolan Huvudansvar: BIN</p> <p> 4. God utbildning för alla</p>		<ul style="list-style-type: none"> Katrineholm ligger i nivå med riket när det gäller antal barn/årsarbetare (något under). Antalet barn per årsarbetare har minskat jämfört med föregående år. Flera barnskötarbiträden avslutades i augusti till följd av minskade barnantal i förskolan

Resultatmål	2023	Kommentar
<p>Personalen i förskolan ska ha pedagogisk utbildning och minst hälften ska vara förskollärare</p> <p>Huvudansvar: BIN Medansvariga: KS/KLF, VIAN</p> <p> 4. God utbildning för alla</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Andelen förskollärare i kommunens förskolor har ökat från 32% till 45% under året • Andelen barnskötare kommunens förskolor har ökat från 22% till 54% under året • Andelen personal utan pedagogisk utbildning i kommunens förskolor har minskat från 46% till 1% under året
<p>Andelen elever som kan läsa och skriva när de går ut årskurs 1 ska öka</p> <p>Huvudansvar: BIN Medansvarig: KULN</p> <p> 4. God utbildning för alla</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Både andelen elever som läsa och skriva när de går ut årskurs 1 har ökat • Andelen elever som enligt bedömningsstödet i svenska bedöms klara målen när de börjar i förskoleklass har ökat
<p>Andelen elever som klarar målen i grundskolan och når höga resultat ska öka</p> <p>Huvudansvar: BIN Medansvariga: KULN, SOCN</p> <p> 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • 75,6% av eleverna i årskurs 9 nådde vid vårterminens slut grundläggande behörighet till nationella program på gymnasieskola. • Efter sommarskolan steg andelen behöriga elever till 79,8% • Elever i årskurs 6 uppnår lägre måluppfyllelse än förra läsårets elever i årskurs 6 gjorde vårterminen 2022 beträffande samtliga mätpunkter, så som meritvärde, behörighet till nationella program på gymnasieskola, mål i alla ämnen och höga betyg. • Insatser identifieras på enhets, grupp och individnivå • Insatser pågår för att komma till rätta med de brister i övergångar som kunnat identifieras • Insatser pågår för komma till rätt med de brister i särskilt stöd som kunnat identifieras
<p>Andelen elever som klarar målen i gymnasieskolan och når höga resultat ska öka</p> <p>Huvudansvar: BIN Medansvariga: KULN, SOCN</p> <p> 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Elever inskrivna på högskoleförberedande program i Katrineholms kommun nådde tillsammans högskoleförberedande examen till 77,5%. Detta resultat innebär en höjning jämfört med föregående läsår. • Tillsammans når eleverna på yrkesprogram examen till 85,8 procent. Det kan konstateras att eleverna på yrkesprogram slår rekord för sjätte året i rad. • Samtliga elever på bygg- och anläggningsprogrammet, fordons- och transportprogrammet samt hotell- och turismprogrammet når examen.
<p>Andelen invånare med eftergymnasial utbildning ska öka</p> <p>Huvudansvar: VIAN Medansvar: BIN</p> <p> 4. God utbildning för alla 5. Jämställdhet</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Katrineholms kommun deltar i Utvecklingsutvecklingsprogram för fullföljda studier (UP2) i samarbete med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och 26 andra kommuner. • Katrineholms kommun deltar i ESF-projektet ungas framtid

Trygg omsorg & vård

Resultatmål	2023	Kommentar
Förebyggande och tidiga insatser för barn och unga ska prioriteras så att antalet placeringar minskar Huvudansvar: SOCN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, VON 3. Hälsa och välbefinnande 16. Fredliga och inkluderande samhällen		<ul style="list-style-type: none"> För att förhindra och förebygga att ungdomar hamnar i kriminalitet, rekryteras till kriminella gäng och/eller inleder missbruk sker arbete inom SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) Den öppna förskolan på Familjecentralen har en viktig roll i att stödja föräldrar i deras föräldraskap

Attraktiva & hälsofrämjande livsmiljöer

Resultatmål	2023	Kommentar
Fler barn och unga ska delta aktivt i kultur-, idrotts- och fritidslivet Huvudansvar: STN Medansvariga: BIN, KULN, SOCN 3. Hälsa och välbefinnande 10. Minskad ojämlikhet		<ul style="list-style-type: none"> Flera av kommunens förskolor och skolor deltar i arbetet med Pep förskola och skola Inom ramen för Skapande skola garanteras att alla elever i en viss årskurs får del av Skapande skolans kulturaktiviteter Kulturskolan har under året erbjudit flera öppna aktiviteter via bidrag från Kulturrådet
Jämställda och jämlika kultur-, idrotts- och fritidsverksamheter Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, BIN, KULN, SOCN, VON 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet		<ul style="list-style-type: none"> Både Kulturskolan och KomTek jobbar aktivt med att identifiera ojämställdhet men även ojämlikhet i sina respektive verksamheter.
Andelen barn och elever som äter av skolmaten ska öka Huvudansvar: STN Medansvarig: BIN 2. Ingen hunger 3. Hälsa och välbefinnande		<ul style="list-style-type: none"> Ett arbete kring måltidspedagogik i förskolan har genomförts i syfte att ge barnen bättre matvanor och förutsättningar för ett hälsosammare liv På Björkvik skola finns ett samarbete mellan skolpersonalen och måltidspersonalen inom ramen för Generation Pep På flera andra skolor sker samarbete mellan skolpersonalen och måltidspersonal för att öka trygghet och skapa lugn i matsalen

Klimatsmart & hållbar kommun

Resultatmål	2023	Kommentar
Minskad klimatpåverkan från kommunens fordon och transporter Huvudansvar: STN Medansvariga: KS/KLF, KS/SBF, BIN, BMN, KULN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 13. Bekämpa klimatförändringen		
Minskad energi- och elförbrukning i de kommunala verksamheterna Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 7. Hållbar energi för alla 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringen		<ul style="list-style-type: none"> Vid renovering eller nybyggnation installeras automatbelysning Förskole- och skollokalerna hålls släckta efter verksamhetstid.

Resultatmål	2023	Kommentar
Minskat avfall och ökad återanvändning och återbruk Huvudansvar: KS/SBF Medansvariga: KS/KLF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 6. Rent vatten och sanitet för alla 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion	●	<ul style="list-style-type: none"> Alla förskolor jobbar med hållbar utveckling på olika sätt. Ta-ge hyllor finns på flera förskolor och på familjecentralen. Genomförande och förberedelse av insatser utifrån Avfallsplan 2023-2032. Exempelvis har Viadidacts Bytestorg på olika sätt uppmärksammats i verksamheten under året Möblerna från de förskolor och skolor som har stängts har i mycket stor utsträckning tagits omhand av andra enheter

Hållbart arbetsliv & effektiv organisation

Resultatmål	2023	Kommentar
Högt medarbetarengagemang Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	◆	<ul style="list-style-type: none"> Årets medarbetarenkät visar på generellt goda resultat
Halverad sjukfrånvaro för kommunens medarbetare Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 3. Hälsa och välbefinnande	◆	<ul style="list-style-type: none"> Bildningsförvaltningen har intensifierat sitt arbete kring uppföljning av sjukfrånvaro på enhetsnivå och förvaltningsnivå i samverkan med HR-konsulterna
God tillgänglighet till service och bra bemötande i kontakt med kommunen Huvudansvar: KS/KLF Medansvariga: KS/SBF, BIN, BMN, KULN, STN, SOCN, VIAN, VON, KFAB, KVAAB, VSR 5. Jämställdhet 10. Minskad ojämlikhet	◆	<ul style="list-style-type: none"> Ett gott och väl upparbetat samarbete med kontaktcenter för att handläggarna där snabbt och smidigt ska kunna svara på medborgarnas frågor kring exv. barnomsorg. Förstärkning i form av expertkompetens erbjuds exempelvis under den period då det är val till förskoleklass. Under året har bildningsförvaltningen infört flera nya system, initiala problem har tillfälligt gett försämrade service till medborgarna.

Ekonomisk ställning

Driftredovisning

Driftredovisning, nettoresultat (tkr)				
	Utfall 2023	Utfall 2022	Budget 2023	Budget-avvikelse 2023
Bildningsnämnden	-1 582	-1 392	-1 620	38
Förvaltningsledning och administration	-81 339	-80 265	-88 265	6 926
Kommungemensamma kostnader och myndighetsutövning	-215 985	-221 776	-211 941	-4 044
Stödverksamheter	-58 537	-51 449	-59 600	1 063
Förskola	-1 606	1 098	0	-1 606
Grundskola	-331	1 117	-2	-329
Anpassad grundskola	-129	-2 626	0	-129
Gymnasieskola	-3 591	-1 290	-182	-3 409
Anpassad gymnasieskola	-891	-1 039	1	-892
Resursfördelning	-556 448	-536 661	-556 311	-137
Tilläggsbelopp	-27 522	-24 620	-25 573	-1 949
Summa	-947 960	-918 903	-943 493	-4 467

Kommentar

Sammantaget resultat bildningsförvaltningen

Bildningsförvaltningen redovisar för 2023 en negativ avvikelse i förhållande till budget på -4 467 tkr.

2023 har varit ett år med stora behov av omställning i verksamheten och med många osäkerhetsfaktorer. Förskolan har ställt om verksamhet till nya barnantal, förskolor och skolor har slagits samman, verksamheter har flyttats och statsbidrag har både tillkommit och förändrats.

För att klara de stora omställningarna fick bildningsnämnden möjlighet att, utöver tilldelad budgetram, nyttja 13 mnkr från integrationsfonden. I årets resultat har inga medel från integrationsfonden nyttjats vilket är anledningen till att resultatet försämras i förhållande till tidigare prognoser. På detta sätt får bildningsförvaltningen istället möjlighet att använda dessa medel i kommande års omställningsarbete. Årets resultat täcks upp av positivt resultat i kommunens som helhet.

Det beslut som togs om extra löneökningar för att följa avtalsrörelsens märke har påverkat kostnaderna inom samtliga verksamheter under året. Även intäkterna har påverkats då verksamheterna kompenserades genom ett internt bidrag.

Nämnd

Resultatet för nämndverksamheten är +38 tkr. Resultatet förklaras av lägre kostnader för utbetalda arvoden än budgeterat.

Förvaltningsledning och administration

Inom förvaltningsledning och administration redovisas ett resultat på +6 926 tkr i förhållande till budget.

Resultatet förklaras bland annat av att flera tjänster på ett medvetet sätt har vakanshållits under

året men även av att alla utvecklingsmedel inte nyttjats då utvecklingsprojekt istället finansierats via ESF (Europeiska socialfonden). Låga kostnader inom ledning och administration täcker bland annat upp för ett underskott på kommungemensamma kostnader.

Kommungemensamma kostnader och myndighetsutövning

Inom områdena reseersättning, inackordering och gemensamma kostnader såsom hyror, vaktmästeri, måltider och vissa system redovisas en negativ avvikelse på -4 044 tkr för året.

Både hyror, städkostnader och konsulttjänster inom IT har varit högre än budgeterat för året. Konsulttjänster IT handlar bland annat om behov som har uppstått i samband med byten av system.

Stödverksamheter

Förvaltningens stödverksamheter (Kulturskola, Barn- och elevhälsa, KomTek, Bryggan, Öppen förskola, Omsorg på udda tider) redovisar tillsammans en positiv avvikelse på +1 063 tkr i förhållande till budget.

Kulturskolan och KomTek redovisar en positiv avvikelse på 222 tkr för året. Barn- och elevhälsan redovisar en positiv avvikelse på 416 tkr vilket förklaras av vakanta tjänster under delar av året. Bryggan redovisar en positiv avvikelse på 1 047 tkr vilket förklaras av lägre personalkostnader än budgeterat till följd av ett minskat antal elever som har rätt till studiehandledning.

Omsorg på udda tider redovisar en negativ avvikelse på -730 tkr för året. Detta förklaras dels av att personalkostnaderna är högre än vad som budgeterats och dels av att intäkten för statsbidraget för omsorg på kvällar, nätter och helger har varit lägre än budgeterat.

Förskolan

Förskolorna redovisar en negativ avvikelse i förhållande till budget på - 1 606 tkr för året.

I utfallet för året blev förskolans intäkterna 7 393 tkr högre än budgeterat. Den stora skillnaden jämfört med budget beror till största delen på tre saker, att förskolan fick utökad ersättning från "Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan" med cirka 2 100 tkr, en särskild lönesatsning på förskollärarna i årets avtalsrörelse på cirka 2 300 tkr samt beslutet att lönerrevisionen skulle följa avtalsrörelsens märke vilket gav förskolan cirka 2 700 tkr i kompensation för den extra löneökningen.

Intäkterna 2023 är bara 200 tkr högre än 2022 trots de högre intäkterna för att kompensera de höga löneökningarna. Anledningen är att volymminskningarna inom förskolan gjort att intäkterna för antalet barn på förskolorna är cirka 5 900 tkr lägre 2023 än 2022.

Personalkostnaderna inklusive kostnaderna för inhyrda vikarier blev 4 007 tkr högre än budgeterat. Räknar man bort kostnaderna för den särskilda lönesatsning på förskollärarna och den extra löneökningen för att följa avtalsrörelsens märke ligger Personalkostnaderna inklusive kostnaderna för inhyrda vikarier cirka 1 000 tkr lägre än budgeterat.

Kostnaderna för inhyrda vikarier har minskat med ungefär 500 tkr mellan 2022 och 2023 medan personalkostnaderna samtidigt har ökat med cirka 700 tkr. Om man rensar bort de extra löneökningarna under 2023, har personalkostnaderna minskat med ungefär 4 300 tkr från 2022 till 2023. Vilket beror på de minskningar av personalstyrkan man har behövt göra för att anpassa personalbemanningen till att det varit färre barn i förskolan under 2023 än tidigare år.

Under året har de övriga kostnaderna varit 2 090 tkr högre än budgeterat. Det är knappt 200 tkr lägre än 2022. De största skillnaderna mot budget är ökade kostnader för inköp av pedagogiskt material och kostnaderna för det kommunövergripande samarbetet gällande språkutveckling lett av IFOUS (Innovation Forskning Och Utveckling i Skola och förskola).

Grundskolan

Grundskolorna redovisar en negativ avvikelse i förhållande till budget på -329 tkr för året. Resultatet

för året ligger i linje med tidigare prognoser.

I utfallet för året har grundskolorna 11 215 tkr högre intäkter än vad som budgeterades vilket även är 7 389 tkr högre än 2022. Detta beror på att grundskolorna fått mer pengar i flera statsbidrag jämfört med budget där det som sticker ut är läromedelsbidraget 2 105 tkr, läxhjälpen 902 tkr och likvärdig skola 890 tkr men även högre intäkter på 1 691 tkr avseende tilläggsbelopp har betalats ut under 2023. I jämförelse med 2022 är skillnaden avseende tilläggsbelopp dock marginell och det har betalats ut ungefär 150 tkr mer i tilläggsbelopp till grundskolan under 2023 jämfört med 2022. Grundskolorna har även fått en högre kompensation för löneökningar än vad som budgeterades med 4 168 tkr.

Grundskolan har haft 3 192 tkr högre personalkostnad inkl. inhyrd personal jämfört med budget borträknat den extra lönekomensationen.

Även övriga kostnader ligger 3 900 tkr högre än budgeterat. Den stora delen av ökade övriga kostnader är en följd av statsbidraget för inköp av vissa läroböcker som genererat en intäkt men också ökade kostnader av inköpta läroböcker. Flytten av Järvenskolan är även en del i förklaringen till de ökade kostnaderna.

Anpassad grundskola

För året redovisar Nävertorps anpassade grundskola ett resultat på -129 tkr. Under året har ett stort arbete med att få ekonomin i balans gjorts på den anpassade grundskolan där anpassningar utefter elevgruppen gjorts löpande. Intäkterna är 419 tkr högre än budget och även 559 tkr högre än 2022.

Den ekonomiska anpassningen som gjorts syns på personalkostnaderna som även om de är 501 tkr högre än budget ligger 1 920 tkr lägre än 2022.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan redovisar en negativ avvikelse i förhållande till budget på -3 409 tkr vilket är en försämring jämfört med tidigare prognoser.

Årets negativa resultat beror till stor del på att enheterna redan vid årets början hade svårt att bereda en budget i balans. Gymnasieskolorna prognostiserade redan i januari ett minusresultat för året på över 3 mnkr. Trots flera åtgärder har gymnasieskolan inte lyckats komma till rätta med underskottet. Flera personal varslades och sades upp under sommaren vilket gav minskade kostnader till hösten. Vid höstterminens start visade det sig dock att flera program fick färre elever än vad som tidigare prognostiserats vilket påverkade höstens intäkter negativt.

Gymnasiet har haft ca 1 600 tkr högre personalkostnader jämfört med budget borträknat är den extra lönekomensationen på 1 400 tkr.

Övriga kostnader har också varit ca 2 000 tkr högre än budgeterat. En viss del beror på ökade kostnader för yrkesprogrammen i form av reparation och underhåll av inventarier och drivmedelskostnader för fordonsprogrammet.

Anpassad gymnasieskola

Anpassad gymnasieskola redovisar ett minusresultat för året på -892 tkr. Det är en förbättring på årets första prognos med ca 600 tkr. Under året har det arbetats mycket med åtgärdsplaner för att bättre placera elever i rätt utbildningsgrupp. Fortsatt arbete görs 2024.

Resursfördelning

Resursfördelningen redovisar en negativ avvikelse på -137 tkr för året.

Inom förskolan har antalet barn följt budget väl och snittet för året slutar på en negativ avvikelse på 12 barn. Verksamheten genererar en mindre positiv avvikelse (+ 234 tkr).

Både förskoleklass och grundskola har haft färre barn/elever än budgeterat under året. I

förskoleklass har antalet elever jämfört med budget varit i snitt 22 färre och i grundskolan har avvikelsen i snitt varit 53 färre. Avvikelsen har varit mindre under hösten än under våren. Detta genererar en positiv avvikelse på +1 399 tkr inkl. anpassad grundskola.

I fritidshemmet har antalet barn varit betydligt fler än budgeterat och snittet för året slutar på en positiv avvikelse på 116 barn. Resultatet för verksamheten slutar på en negativ avvikelse på - 2 362 tkr till följd av högre föräldraavgifter än budgeterat samt något högre kostnader för skolpeng.

I gymnasieskolan har antalet elever på helårsbasis följt budget exakt. Här kan vi dock se variation under året då antalet elever under våren låg under budgeterat för att sedan under hösten ligga över budgeterat antal. I budgeten hade en intäkt på 3 mnkr från integrationsfonden räknats in, en intäkt som nu inte finns med i resultatet. Trots detta redovisas en positiv avvikelse på + 2 648 tkr för gymnasieskolan. För den anpassade gymnasieskola redovisas däremot en negativ avvikelse på -2 390 tkr. Detta förklaras av att den skolpeng som betalats ut är högre än budgeterat samtidigt som intäkterna från andra kommuner är lägre än budgeterat.

Det kan konstateras att kostnaderna för placerade barn och unga har ökat med cirka 500 tkr jämfört med föregående år.

Tilläggsbelopp

Resultatet för året är -1 949 tkr.

Kostnaderna för tilläggsbelopp har till skillnad mot föregående år legat jämt under året. Under förra året sjönk kostnaderna under höstterminen då elever med tilläggsbelopp slutade skolan och det inte togs beslut om nya tilläggsbelopp i samma omfattning som under vårterminen. I år har många nya beslut tagits under vid terminsstarten vilket har gjort att kostnaderna överstiger budgeterat.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, nettoresultat (tkr)				
Huvudprojekt	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Färdigställs år/mån
100001 Upph verks.system och lärplatt	-1 963	-7 400	5 437	202 412
100004 Investering gymnasieskola	-2 136	-2 345	209	202 401
100005 Grundskola - inv, tekn utr	-1 947	-2 000	53	202 312
100007 Nya förskolor	0	-320	320	202 412
100008 Gemensamma verksamheter	-141	-320	179	202 312
100010 Oförutsedda inv	-495	-500	5	202 312
100011 1:1 satsning 1-9	-9 381	-7 975	-1 406	202 312
100019 Upprustning förskolan	-1 367	-3 634	2 267	202 412
100020 Ny förskola Forssjö	-703	-600	-103	202 312
100022 Idrotthall Skogsborg	-49	-81	32	202 301
100023 Inventarier nya Järvensskolan	-3 326	-8 775	5 449	202 412
100024 Inventarier Stensättersskolan	-273	-2 960	2 687	202 312
100026 Nya lokaler grundskolan Forssjö	-196	-600	404	202 412
100027 Upphandling elevjournalssystem	-127	-200	73	202 412
399999 Finansiell leasing	-37	0	-37	
Summa	-22 140	-37 710	15 570	

Kommentar

Den största investeringen för året har varit inköp av iPads till förskoleklass, år 4 och år 7. Investeringen har blivit dyrare än budgeterat på grund av höjt inköpspris. Möbler och teknisk

utrustning har köpts in till de nyrenoverade lokalerna i Järvenskolan (gamla Tallås). Inflytt skedde efter höstlovet och kompletterande investeringar kan komma att ske 2024. Bildningsförvaltningen kommer att informera om att del av medel för denna investering ska föras över till 2024.

Upprustningen av förskolan Häringe är klar. Under 2022 och 2023 har ungefär 1 500 tkr, varav 1 365 tkr under 2023, använts av de 2 250 tkr som från början budgeterades för investeringsprojektet Upprustning Häringe. Utöver detta återstår cirka 125 tkr i kostnader som kommer att bokföra på investeringsprojektet under 2024. Bildningsförvaltningen kommer att informera om att medel för denna investering ska föras över till 2024. De 1500 tkr som budgeterats för fortsatt upprustning av Katrineholms förskolor kommer att föras över till 2024 för att användas till att täcka investeringsbehov i samband med upprustning av de förskolor som haft problem med obehaglig lukt.

Den nya förskolan Växthuset i Forssjö färdigställdes under sommaren, och sammantaget har 900 tkr använts av de 1 200 tkr som budgeterats på investeringsprojekten Ny förskola Forssjö och Nya lokaler grundskolan Forssjö. Då grundskolans nya lokaler (f.d. Förskolan Fågelbo) fått problem med lukt har vissa investeringar försenats. Bildningsförvaltningen kommer att informera om att medel för denna investering ska föras över till 2024.

I grundskolan har ett möbler och teknisk utrustning köpts in till de nyrenoverade lokalerna på Sandbäcksskolan. Utöver detta har ett samlat inköp av smartboards gjorts. Några kompletterande inköp har under året gjorts till Stensättersskolan. Det kan konstateras att investeringen i sin helhet blev billigare än budgeterat och investeringsprojektet slutar på en positiv avvikelse på 2 687 tkr.

Bildningsförvaltningen har under året bytt ut sitt elevregistreringssystem. I samband med detta har kostnader för nytt system samt för nya integrationer till befintliga system uppstått. Alla delar i det nya systemet var ännu inte implementerade vid årsskiftet och del av budgeten behöver flyttas över till 2024. Det kan dock konstateras att investeringen i sin helhet kommer att bli billigare än budgeterat och cirka 4000 tkr kommer att lämnas tillbaka. Bildningsförvaltningen kommer att informera om att del av medel för denna investering ska föras över till 2024.

I Gymnasieskolan har möbler och inventarier till klassrum och personalutrymme köpts in såsom soffor och bord. En kompressor köptes in till KTC2 VVS- och fastighetsprogrammet samt labbutrustning till den befintliga el- och energiprogrammet men även ny utrustning till den nya inriktningen datateknik. Utbildningsstationer för högvoltfordon och säkerhet har även köpts in till fordonsprogrammet. På den Anpassade gymnasieskolan har man köpt in soffor och möbler till rastutrymmen samt en elcykel. I helhet har hela utfallet av gymnasieskolan investeringar blivit något billigare än budgeterat.

Väsentliga personalförhållanden

Personalkostnader & personalstyrka

Efter att kommunfullmäktige under våren tagit beslut om extra löneökning slutade löneökningarna på totalt 4,1%. Utöver detta skedde en särskild lönesatsning på förskollärare (1000 kr/person). Om hänsyn tas till löneökningar samt till höjt PO så har lönekostnaderna egentligen minskat med cirka 20 mnkr i jämförelse med föregående år.

Det kan dock konstateras att den kompetensväxling som sker i förskolan då andelen förskollärare ökar gör att lönekostnaderna i förskolan ökar något. Detta då lönen för en förskollärare är högre än lönen för en barnskötare.

Som tidigare nämnt har förskolans verksamhet i stor utsträckning präglats av arbete med att anpassa personalstyrkan till de nya barnantalen. 48 barnskötarbiträden varslades och sades upp i början av året. Detta speglar sig i den stora minskning av antalet årsarbetare som kan ses jämfört med föregående år (-53). Det kan konstateras att det skett en något större minskning i gruppen män än i gruppen kvinnor.

Förskola och skola har i högre utsträckning gått mot att anställa egna vikarier istället för att ta in vikarier från Humly vilket gjort att antalet anställda ökar något. Förskolan och skolan upplever att detta ger en högre stabilitet i arbetsgruppen då vikarien i större utsträckning är känd sedan tidigare för både personal och barn. Detta kan komma att ha en positiv inverkan på sjukfrånvaro, något som behöver följas nogsamt under 2024.

Nyckeltal	Mätdatum	Kvinnor		Män		Kvinnor		Män	
		2023	2023	2023	2022	2022	2022	2022	
Lönekostnader totalt, tkr	1/1-31/12	755 142 tk			723 588 tk				
		r			r				
Lönekostnader som andel av verksamhetskostnaderna (%)	1/1-31/12	43%			42%				
Kostnad övertid inkl mertid, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/12	0,2%			0,2%				
Kostnad inhyrd personal, tkr	1/1-31/12	3 985 tkr			3 868 tkr				
Årsarbetare, antal omräknade heltider	1/1-31/12	1 330,7	1 092	238,7	1 383,9	1 134,7	249,3		
Timanställda, andel av totalt antal årsarbetare (%)	1/1-31/12	3,4%	3,3%	3,7%	2,7%	2,7%	2,5%		
Månadsanställda, antal	30/11	1 394	1 131	263	1 444	1 173	271		
Tillsvidareanställda, andel av månadsanställda (%)	30/11	88,5%	90%	82,1%	88,5%	90,5%	79,7%		
Visstidsanställda, andel av månadsanställda (%)	30/11	11,5%	10%	17,9%	11,5%	9,5%	20,3%		

Medarbetarskap & ledarskap

Resultatet från medarbetarenkäten våren 2023 visar att bildningsförvaltningen ligger kvar stabilt goda resultat. Inom förskolan sticker kompetensutveckling ut positivt. Detta kan kopplas till de stora kompetensutvecklingsinsatserna inom bland annat SBS och IFOUS som genomförts de sista åren. Satsningar som omfattat alla personal i förskolan.

Bildningsförvaltningens chefer har gemensamma chef och ledarskapskapsträffar flera gånger varje termin. Innehållet på träffarna varierar men syftet med träffarna är att på olika sätt stärka cheferna i deras ledarskapet.

Chefsträffar med olika teman erbjuds också via HR-enheten.

Nyckeltal	Mätdatum	2023			2022		
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Hållbart medarbetarengagemang, HME totalt	april	4,3	4,3	4,2	4,3	4,3	4,2
HME delindex motivation	april	4,2	4,2	4,2	4,2	4,2	4,1
HME delindex ledarskap	april	4,3	4,3	4,2	4,3	4,3	4,2
HME delindex styrning	april	4,3	4,4	4,3	4,3	4,3	4,2

Kompetensförsörjning & kompetensutveckling

Andelen månadsanställda som väljer att arbeta heltid har ökat något jämfört med samma tidpunkt förra året och ligger i år på 83,6%. Totalt 13% av de månadsanställda har själva valt att arbeta deltid och i denna siffra återfinns en högre andel kvinnor än män. När de gäller de medarbetare som väljer att arbeta deltid så väljer männen generellt sett en lägre sysselsättningsgrad än kvinnorna. Inom båda grupperna kan det dock ses en kraftig minskning i den genomsnittliga sysselsättningsgraden hos de som väljer att gå ner i tid.

Antal tillsvidareanställda som slutat på egen begäran är något fler än förra året medan antalet tillsvidareanställda som gått i pension är något färre än förra året. Det relativt höga antalet tillsvidareanställda med ledningsansvar som slutat på egen begäran kan till viss del förklaras av att personer i ledande roll gått vidare till andra roller inom förvaltningen.

Flera kompetensutvecklingsinsatser har genomförts under året. Bland annat omgång två av barnskötarutbildning som genomförts läsåret 22/23 där 15 personer deltog. En annan insats som pågår är uppdragsutbildningen till förskollärare, där 12 personer började men där några hoppat av under utbildningens gång. Båda dessa insatser bekostas av integrationsfonden.

Den personal som varslades och sedan sades upp från förskolan fick erbjudande om att ta del av kompetenshöjande åtgärder via Omställningsfonden. Detta har även medvetandegjort personal om att Omställningsfonden finns och att man som anställd har möjlighet att söka stöd från Omställningsfonden för att hitta nya karriärmöjligheter.

Under året har det fina samarbete som upparbetats med Viadidakt kring planering och genomförande av högre utbildning fortsatt. Samarbetet har bland annat resulterat i att det från och med hösten 2023 finns en förskollärarytbildning på plats i Katrineholm (Linköpings universitet).

Mentorsprogrammet för fritidshem vars syfte var att locka fler till att utbilda sig till behörig lärare i fritidshem har fortsatt och nu genomförs samma insats för att få fler att studera till lärare.

Olika former av kompetensförsörjningsinsatser som kan nämnas är det framgångsrikt arbetet med övningsförskolor och övningsskolor som ger en god grund för framtida rekryteringar. En annan insats är olika former av mässor där Katrineholms förskolor och skolor finns på plats och visar upp sig som arbetsgivare.

Nyckeltal	Mätdatum	2023			2022		
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Månadsanställda som arbetar heltid, andel (%)	30/11	83,6%	83,6%	84%	83,1%	83,1%	83%

Nyckeltal	Mätdatum	Kvinnor		Män	Kvinnor		Män
		2023	2023	2023	2022	2022	2022
Månadsanställda med heltidsanställning som har valt att arbeta deltid, andel (%)	30/11	13%	13,7%	9,7%	11,7%	12,7%	7,1%
Genomsnittlig sysselsättningsgrad månadsanställda som arbetar deltid (%)	30/11	46%	50%	30%	70%	72,1%	61%
Tillsvidareanställda med ledningsansvar som slutat på egen begäran, antal	1/12-30/11	11			3		
Tillsvidareanställda som slutat på egen begäran, antal	1/12-30/11	76	61	15	81	60	21
Tillsvidareanställda som gått i pension, antal	1/12-30/11	25	19	6	33	24	9
Månadsanställda som är 65 år eller äldre, antal	30/11	50	34	16	60	39	21

Hållbart arbetsliv & arbetsmiljö

Sjukfrånvaron har minskat något jämfört med föregående år och ligger för 2023 på totalt 8,3%. Det är den korta sjukfrånvaron (<15 dagar) som har minskat medan den långa sjukfrånvaron (>15 dagar) har ökat. Uppdelat på kön kan det konstateras att sjukfrånvaron fortfarande är betydligt högre hos kvinnorna än hos männen. Det är dock i gruppen kvinnor det skett en förbättring i sjukfrånvaron jämfört med föregående år medan det för männen skett en försämring jämfört med föregående år. Trots minskningen av den totala sjukfrånvaron är bildningsförvaltningen dock långt ifrån målet i kommunplanen om halverad sjukfrånvaro.

Samarbetet med de nya HR-konsulterna har byggts upp och intensifierats under året. HR-konsulterna har genomfört 33 one2one med cheferna inom bildningsförvaltningen. Under dessa möten har fokus legat på att följa upp och fördjupa sig i sjukfrånvaron. HR-konsulten är ett bollplank till chefen och stöttar i svåra personalärenden. Mötena kan utmynna i att det på enheten sätts in insatser på både grupp och individnivå.

Det stora varsel som i början av året genomfördes inom förskolan kan ha påverkat engagemanget hos personalen med en negativ sjukfrånvaroutveckling till följd.

Nyckeltal	Mätdatum	Kvinnor		Män	Kvinnor		Män
		2023	2023	2023	2022	2022	2022
Sjuklönekostnader, andel av lönekostnader totalt (%)	1/1-31/12	2,2%			2,6%		
Sjukfrånvaro totalt (%)	1/12-30/11	8,3%	8,9%	5,6%	8,4%	9%	5,2%
Sjukfrånvaro totalt, varav <15 dagar (%)	1/12-30/11	3,8%	3,8%	3,4%	4,4%	4,5%	3,9%
Sjukfrånvaro totalt, varav 15-90 dagar (%)	1/12-30/11	1,5%	1,7%	0,9%	1,4%	1,6%	0,4%
Sjukfrånvaro totalt, varav >90 dagar (%)	1/12-30/11	3,1%	3,4%	1,4%	2,6%	3%	0,9%
Andel av totala sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande period av 60 dagar eller mer (%)	1/12-30/11	50%	52%	35%	44%	45%	26%
Sjukfrånvaro totalt, anställda -29 år (%)	1/12-30/11	8,5%	8,8%	7,5%	9,4%	9,6%	8,3%

Nyckeltal	Mätdatum	2023			2022		
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Sjukfrånvaro totalt, anställda 30-49 år (%)	1/12-30/11	7,8%	8,4%	5,5%	8,5%	9,4%	4,5%
Sjukfrånvaro totalt, anställda 50- år (%)	1/12-30/11	8,7%	9,4%	5,3%	8,1%	8,7%	5%
Sjukfrånvaro tillsvidareanställda (%)	1/12-30/11	8,5%	9,1%	5,8%	8,6%	9,3%	5,4%
Tillsvidareanställda med upprepad sjukfrånvaro (mer än 5 tillfällen under de senaste 12 månaderna), antal	1/12-30/11	217	185	32	282	244	38

Förväntad utveckling

Bildningsförvaltningen kommer att stå inför fortsatt stora utmaningar 2024 och även de kommande åren då antalet barn i förskolan kommer att fortsätta att minska. Om två år (2026) kommer de minskade barngrupperna nå grundskolan något som bildningsförvaltningen och kommunen behöver förbereda sig för i tid.

Något som kan påverka barnantalen i förskolan i positiv riktning är arbetet med uppsökandeverksamheten "Förskola för fler barn". Kommunerna är skyldig att genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare till de barn som inte har en plats i förskolan och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola. Den första kontakten ska tas inför hösten det år barnet fyller tre år och, om barnet inte börjar i förskolan, årligen inför varje höst och vår till och med våren det år barnet fyller sex år.

Till hösten 2024 kommer Kunskapsskolan starta förskoleklass till år 3 samt fritidshem. Detta kommer att påverka den kommunala skolan men hur många elever som väljer Kunskapsskolan kommer inte vara känt förrän till terminsstart. Det skulle kunna handla om cirka hundra elever.

Stort fokus kommer även kommande år att behöva ligga på uppdraget kring regional planering och dimensionering av gymnasieutbildning men även på ämnesbetygsreformen i gymnasieskolan. Ämnesbetygsreformen (Gy25) innebär att dagens kursbetyg i gymnasieskolan kommer att ersättas med ämnesbetyg. Gy25 ska börja tillämpas den 1 juli 2025.

Särskilda uppdrag

Uppdrag	Kommentar
 Minska elförbrukningen	I samband med ombyggnation eller upprustning av lokaler byts belysning till mer energieffektiva alternativ med automatisk tändning/släckning. I övrigt hålls lokaler i så stor utsträckning som möjligt nedsläckta utanför kontors-/verksamhetstid. Flera lokaler har sagts upp under året vilket även det kommer att bidra till en minskad energiförbrukning.

Bilaga: Information om ombudgetering av investeringsmedel

Information om ombudgetering av investeringsmedel från 2023 till 2024 (tkr)						
Nr	Projektbenämning	Investeringsbudget 2023	Använda investeringsmedel 2023	Avvikelse	Ombudgetering till 2024	Kommentar
100 001	Upph verks.system och lärplattform	-7 400	-1 963	5 437	1 500	Återstående integrationer och justeringar av systemet
100 004	Investering gymnasieskola	-2 345	-2 136	209	60	Slutfakturering sker 2024
100 007	Nya förskolor	-320	0	320	320	Investeringar i utemiljö Karamellen
100 019	Upprustning förskolan	-3 634	-1 367	2 267	1 625	Återstående investering Häringe samt investering i samband med renovering Backa, Påfågeln m.fl.
100 023	Inventarier nya Järvskolan	-8 775	-3 326	5 449	2 000	Kompletterande investeringar efter Tallåsdelens färdigställande
100 026	Nya lokaler grundskolan Forssjö	-600	-196	404	300	Kompletterande investeringar efter renoveringen
100 027	Upphandling elevjournalssystem	-200	-127	73	73	Slutfakturering sker 2024
Summa		-23 274	-9 115	14 159	5 878	

Bilaga: Uppföljning av handlingsplan för jämställdhet enligt CEMR

I februari 2017 undertecknade Katrineholms kommun den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet enligt CEMR (Council of European Municipalities and Regions). I kommunens handlingsplan för jämställdhet enligt CEMR anges vilka artiklar i CEMR-deklARATIONEN som prioriterats för 2020-2023 och vilka nämnder som ansvarar för respektive artikel. I årsredovisningen följs handlingsplanen upp genom en kortfattad rapportering av de väsentligaste åtgärderna och processerna under året med koppling till kommunens mål och åtaganden för respektive CEMR-artikel.

Artikel 6 – Bekämpa stereotyper

I förskolans och skolans dagliga arbete ingår att bekämpa, motverka och utmana könsstereotyper. Detta arbete är starkt kopplat till Katrineholms kommuns mål att öka måluppfyllelsen i grundskolan och i gymnasieskolan.

Genom att arbeta med artiklarna i barnkonventionen ges ytterligare tyngd åt arbetet med att bekämpa könsstereotyper. I barnkonventionens andra artikel påtalas att alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras.

Artikel 9 – Jämställdhetsanalyser

Jämställdhetsanalys är en naturlig del i bildningsförvaltningens analysarbete. I alla analyser som görs av exempelvis betygsresultat finns kön med som en faktor. Eventuella könsskillnader som upptäcks analyseras ytterligare för att ta reda på orsaken. Utifrån denna analys tas insatser fram som då är anpassade till kön. Samma sak gäller de analyser som sker av ViSka-enkäten. Alla resultat analyseras på en könsuppdelad nivå för att se om det finns skillnader i flickornas och pojkarnas resultat.

Artikel 22 – Könsrelaterat våld

Under hösten 2022 bjöds samtliga chefer inom bildningsförvaltningen in till ett uppstartsmöte gällande "En kommun fri från våld". Under dagen hölls föreläsning av representanter från Tjejjouren Miranda. Som en fortsättning på detta startades arbete upp i de olika verksamhetsformerna under 2023, bland annat med fokus på könsrelaterat våld.

Under året har gymnasieskolan genomfört ett arbete kring machokultur och normkritiskt förhållningssätt. Marco Vega har föreläst kring normer för maskulinitet och Tjejjouren Miranda har också deltagit i insatsen. Eleverna i årskurs 1 har genom detta fått kunskaper som kan påverka inte bara jämställdhet utan också hälsa och våldsprevention.

Artikel 27 – Ekonomisk utveckling

Uppdrag fullföljd utbildning (UP2) är SKR:s samlade arbete för att öka andelen unga som fullföljer sina gymnasiestudier. Detta som en del av bland annat jämställdhetsarbetet för att stärka att flickor och pojkar har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Detta arbete startades upp av bildningsförvaltningen under 2023 och kommer att pågå i tre år.

Internkontrollrapport 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner redovisningen avseende 2023 års internkontroller samt vidareänder den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Under 2023 har bildningsnämndens internkontrollplan fokuserat på kontroller kring avvikelserapportering, sjukskrivningstal, myndighetsutövning, systematiskt arbetsmiljöarbete och ekonomi. Flera av kontrollerna fanns kvar från år 2022 eftersom de kontroller som då utfördes visade på brister i rutiner och hantering. Störst vikt har lagts vid de kontroller som avser myndighetsutövning såsom att beslut om åtgärdsprogram tas på rätt sätt och att närvaro och frånvaro följs upp och rapporteras enligt gällande rutiner.

Resultaten av de kontroller som genomfördes under år 2023 visar på att det, trots genomförda åtgärder, fortfarande återstår risker inom några kontrollmoment.

Ärendets handlingar

- Internkontrollrapport bildningsnämnden 2023

Ärendebeskrivning

Med internkontroll avses kommunens och kommunkoncernens interna förfaringsätt och arbetsrutiner som syftar till att säkerställa att organisationens mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten är laglig. Den interna kontrollen avser åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

I Katrineholms kommuns författningssamling Nr 6.24, Reglemente för Intern kontroll, anges att nämnden löpande ska följa upp det interna kontrollsystemet inom det egna området. Nämnderna ska årligen kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Johanna Siverskog
Enhetschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen, Akten

Internkontroll- rapport

2023

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Intern kontroll.....	4
Definition av intern kontroll.....	4
Kommunens årshjul och process för internkontroll.....	4
Riskvärdering.....	5
Internkontrollrapport.....	6
Kontrollområde: Avvikelse rapportering.....	6
Kontrollområde: Sjukskrivningstal	6
Kontrollområde: Myndighetsutövning.....	7
Kontrollområde: Ekonomi	8

Sammanfattning

Under 2023 har bildningsnämndens internkontrollplan fokuserat på kontroller kring avvikelserapportering, sjukskrivningstal, myndighetsutövning, systematiskt arbetsmiljöarbete och ekonomi. Flera av kontrollerna fanns kvar från 2022 eftersom de kontroller som då utfördes visade på brister i rutiner och hantering. Störst vikt har lagts vid de kontroller som avser myndighetsutövning såsom att beslut om åtgärdsprogram tas på rätt sätt och att närvaro och frånvaro följs upp och rapporteras enligt gällande rutiner.

Resultaten av de kontroller som genomfördes under 2023 visar på att det, trots genomförda åtgärder, fortfarande återstår risker inom några kontrollmoment.

När det gäller området incidentrapportering omformulerades kontrollmomentet till 2022 års internkontrollplan. Kontrollmomentet har de två sista åren handlat om att kontrollera om det på huvudmannanivå finns adekvata underlag för att göra analyser på övergripande nivå. Sammanställning på huvudmannanivå sker varje månad och varje termin. Även om det fortfarande finns vissa skillnader när det gäller antal inrapporterade incidenter per enhet och vissa brister i systemet föreslås kontrollmomentet utgå till 2024. För att förbättra analyserna på huvudmannanivå kommer fokus under 2024 istället att ligga på utveckling av systemet.

Kontroll inom området sjukskrivningstal visar att i merparten av de kontrollerade sjukskrivningsfallen används aktuella system för att dokumentera och följa upp sjukfrånvaron. Kontrollen föreslås utgå till 2024 då förvaltningens HR-konsulter kontinuerligt följer upp alla sjukskrivningar med respektive chef.

Inom kontrollområdet Myndighetsutövning finns flera olika kontrollmoment. Kontrollmomentet "Beslut om extra anpassningar och särskilt stöd - sker sammanställning och rapport till huvudman" föreslås utgå till 2024 då det kan konstateras att detta är inarbetat i det systematiska kvalitetsarbetet och sker i samband med kvalitetsdialog 1. Av rapporteringen i samband med kvalitetsdialogen kan dock inte huvudmannen bedöma om samtliga elever som är i behov av extra anpassningar också får det. För att säkerställa detta behöver kontroll ske av de elever som inte omfattas av rapporteringen till huvudmannen. Denna kontroll kommer 2024 ske inom det systematiska kvalitetsarbetet.

Det andra stora området inom kontrollområdet Myndighetsutövning är frånvaro. Kontrollen visar att det finns brister i både rapportering till huvudman och i den rutin som finns för frånvarorapportering till huvudman. Arbetet med att följa upp frånvaron behöver förbättras. Bland annat har uppföljningsmöjligheterna i frånvarosystemet förbättrats genom att en modul "Frånvarostatistik för huvudmän och rektorer" har köpts in. Via modulen ska rektor och huvudman kunna följa upp lärarens rapporteringsgrad, giltig och ogiltig frånvaro, skillnader mellan flickor och pojkar samt skillnaden mellan skolor. Kontrollområdet föreslås kvarstå till 2024 men kontrollmomenten kommer att omarbetas.

Kontroller avseende området Ekonomi och momenten Likvärdig personella resurser visar att det finns rutiner för att på enhets- och huvudmannanivå för att följa upp, analysera och dokumentera tillgången till personella resurser. När det gäller analys och rapportering till huvudman finns rutiner framtagna och rapportering skedde till nämnden under våren 2023. Då det kan konstateras att rutinerna fungerar föreslås utgå till 2024.

Intern kontroll

Nämnden ska årligen kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Definition av intern kontroll

Med intern kontroll avses kommunens och kommunkoncernens interna förfaringsätt och arbetsrutiner som syftar till att säkerställa att organisationens mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten är laglig. Den interna kontrollen avser åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

I Katrineholms kommuns reglemente för intern kontroll anges att nämnden löpande ska följa upp det interna kontrollsystemet inom det egna området. Nämnden ska årligen utifrån en genomförd risk- och sårbarhetsanalys upprätta en plan för sin interna kontroll. Det innebär bland annat att kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Kommunens årshjul och process för internkontroll

Intern kontroll är en process i flera steg:

- Utvärdering av föregående års interna kontroll (nämndens internkontrollrapport)
- Kartläggning av presumtiva kontrollområden och kontrollmoment
- Värdering av risk och väsentlighet
- Prioritering av kontrollmoment baserat på riskvärderingen
- Framtagande av kontrollmetoder
- Upprättande av nämndens internkontrollplan för det kommande året
- Genomförande av kontrollmoment
- Framtagande av åtgärder utifrån genomförd intern kontroll
- Uppföljning av åtgärder
- Sammanställning av nämndens årliga internkontrollrapport
- Kommunstyrelsens årliga uppföljning av nämndernas interna kontroll

Resultatet av den interna kontrollen från föregående år (*internkontrollrapport*) rapporteras till kommunstyrelsen och kommunens revisorer. Nämndernas internkontrollrapporter behandlas av kommunstyrelsen vid dess sammanträde i mars vilket innebär att rapporterna ska vara kommunledningsförvaltningen till hands under februari för beredning.

Riskvärdering

En kartläggning och riskvärdering av kontrollområden och kontrollmoment ligger till grund för internkontrollplanen. Nedanstående modell används för värdering av risk och väsentlighet. Med *risk* i detta sammanhang avses sannolikheten för att fel eller skada uppträder. Med *väsentlighet* avses konsekvensen om risken inträffar.

Risk		Väsentlighet	
Värde	Förklaring	Värde	Förklaring
1	Osannolik	1	Försumbar
2	Mindre sannolik	2	Lindrig
3	Möjlig	3	Kännbar
4	Sannolik	4	Allvarlig

Vid värdering av risker multipliceras risken med väsentligheten. I internkontrollrapporten anges samma siffrvärde för riskvärderingen som i internkontrollplanen. Nedan anges hur riskvärderingen ska tolkas.

Värdering (risk x väsentlighet)	Förklaring	Hantering
Värde 1-3	Risken accepteras.	Ingen åtgärd.
Värde 4-8	Risken hålls under uppsikt.	Bevakning
Värde 9-12	Risk som kräver åtgärd.	Internkontrollplan
Värde 13-16	Stor risk som kräver åtgärd.	Internkontrollplan

Internkontrollrapport

Kontrollområde: Avvikelseberättelse

Kontrollmoment: Incidenthantering – finns adekvata underlag för att göra analyser på huvudmannanivå.

Riskvärdering

16

Risikkommentar

Sannolik och allvarlig

Kommentar

Datum för kontroll: 2023-12-31

Resultat: Kontroll på huvudmannanivå visar att inrapportering av incidenter kontinuerligt sker i verksamhetssystemet Stella. Sammanställning på huvudmannanivå sker varje månad och även terminsvis. Dock kan det konstateras att det finns viss variation mellan enheterna när det gäller antal inrapporterade incidenter. För att kunna utveckla analyserna på huvudmannanivå behöver viss utveckling ske i systemet.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
✓ Genomgång med rektorerna och förtydligande så att alla rapporterar på likvärdigt sätt.	2020-01-01	2023-06-30
✓ Förtydliga för rektorer och medarbetare när en incidentrapport ska ske utifrån skollagens krav och när det ska ske är utifrån arbetsmiljökrav.	2021-01-01	2023-06-30
Kommentar		
Insats genomförd för rektorer.		

Kontrollområde: Sjukskrivningstal

Kontrollmoment: Används de system som finns för att följa upp sjukskrivningar

Riskvärdering

12

Risikkommentar

Sannolik och kännbar

Kommentar

Datum för kontroll: 2023-12-31

Resultat: Kontroll har genomförts genom stickprovskontroll på perioden 2022-11-30 till 2023-11-30. Kontrollen utgick från huruvida rektorerna använt systemet i den senaste sjukskrivningen.

- Förskolan (totalt 39 personer med 15 eller fler sjukdagar). Fyra av fem rektorer som ingick i stickprovet använder systemet.
- Grundskolan och anpassad grundskola (totalt 53 personer med 15 eller fler sjukdagar). Tre

- av fem rektorer som ingick i stickprovet använder systemet.
- Gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola (totalt 4 personer 15 eller fler sjukdagar). I tre av fyra fall har man använt systemet.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
✓ Utbildningsinsats i samarbete med representant från HR-enheten i syfte att genomlysna respektive skolenhets rutiner kring olika HR-frågor.	2021-01-01	2023-04-30
Kommentar Rutiner behöver befästas med de nya HR-konsulterna.		

Kontrollområde: Myndighetsutövning

Kontrollmoment: Beslut om extra anpassningar och särskilt stöd - sker sammanställning och rapport till huvudman

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2023-12-31

Resultat: I samband med kvalitetsdialog 1 läsåret 23/24 rapporterade samtliga rektorer en sammanställning av antal och andel elever extra anpassningar och särskilt stöd på varje enhet. Rektorerna analyserade och drog slutsatser av enhetens resultatet i dialog med huvudman. De presenterade även kommande insatser.

Av rapporteringen kan dock inte huvudmannen bedöma om samtliga elever som är i behov av extra anpassningar också får det. För att säkerställa detta behöver kontroll ske av de elever som inte omfattas av rapporteringen till huvudmannen.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
✓ Skapa kontinuitet och systematik i sammanställning till huvudman	2022-12-20	2023-11-30

Kontrollmoment: Elever med frånvaro - följer rektor systematiskt upp elever med frånvaro (sker uppföljning minst en gång per månad, utreds frånvaro vid behov, sker anmälan till huvudman vid startad utredning)

Riskvärdering

16

Kommentar

Datum för kontroll: 2023-12-31

Resultat: Kontrollen visar att det finns brister i rapportering till huvudmannen. Kontrollen visar också att det finns brister i den rutin som finns för frånvarorapportering till huvudman. Rutinen kan tolkas som att rapportering ska ske endast om eleven har haft mer än 25% frånvaro under en sammanhängande period på tre månader. Inrapportering till huvudmannen har under höstterminen inte skett löpande utan flertalet rapporter inkom slutet av terminen.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Förtydliga rutinerna gällande anmälan av frånvaro till huvudman	2020-01-01	2024-04-30
Kommentar Det behöver förtydligas vad som gäller för elever vars frånvaro har anmälts till huvudmannen en gång tidigare, ska de anmälas igen? Det behöver även förtydligas vad och hur huvudmannen ska följa upp på individnivå.		
 Utveckla arbetet med hur vi framgångsrikt kan sätta in åtgärder vid oroande frånvaro under längre tid.	2022-01-01	2024-06-30
 Översyn av och framtagning av nya rutiner för frånvarohantering	2024-01-19	2024-03-31

Kontrollmoment: Närvaroregistrering - sker närvaroregistrering vid samtliga lektioner

Riskvärdering

12

Ris kommentar

Sannolikt och kännbart

Kommentar

Datum för kontroll: 2023-12-31

Resultat: Kontrollen visar på samma sätt som förra året att alla enheter närvaroregistrerar i en nivå som är godtagbar. Kontrollen visar att det fortfarande finns brister när vikarier finns i verksamheten samt när det finns två personal som är schemalagda under lektionen.

Kontrollmoment: Uppföljning av inställda lektioner

Riskvärdering

12

Ris kommentar

Sannolikt och kännbart

Kommentar

Datum för kontroll: 2023-12-31

Resultat: Det system som idag används för att registrera närvaro och frånvaro möjliggör inte uttag av rapporter på övergripande nivå där man kan följa totalt antal inställda lektioner på varje skola. Detta gör att varje rektor behöver ha ett system för att följa denna manuellt.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
 Uppföljning av rutin för att registrera inställda lektioner i Skola24.	2022-01-15	2023-04-01

Kontrollområde: Ekonomi

Kontrollmoment: Likvärdiga personella resurser - finns rutiner för att på enhets- och huvudmannanivå följa upp, analysera och dokumentera tillgången till personella resurser?

Riskvärdering

9

Kommentar

Datum för kontroll: 2023-12-31

Resultat: Kontrollen visar att både på enhets- och huvudmannanivå följs de personella resurser upp i samband med kvalitetsdialogerna. Tydligast lyfts det i kvalitetsdialog 2 som sker i januari varje år.

Kontrollmoment: Likvärdiga personella resurser - sker sammanställning och rapportering till huvudman?

Riskvärdering

9

Kommentar

Datum för kontroll: 2023-05-31

Resultat: Kontrollen visar att återrapport skett till huvudmannen.

Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
✓ Analysera återrapporten av den personalstatistik som rapporterades in till SCB i oktober 2022. Rapportera utfallet av analysen till nämnden.	2023-01-01	2023-03-31

Intrnkontrollplan 2024

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner föreslagen internkontrollplan för år 2024.

Sammanfattning av ärendet

I bildningsnämnden internkontrollplanen för år 2024 har bildningsförvaltningen valt att fokusera kring ett fåtal viktiga kontroller inom området myndighetsutövning. Flertalet kontroller från 2023 års internkontrollplan finns inte längre kvar då riskerna i och med vidtagna åtgärder nu bedöms vara lägre än vid tidigare bedömningar. Flertalet risker kartläggs och åtgärdas i det ordinarie arbetet exempelvis via SAM (Systematiskt arbetsmiljöarbete) och ViSka (Systematiskt kvalitetsarbete). Det kontrollmoment som kvarstår från 2023 års internkontrollplan är frånvaro. Bildningsförvaltningen ämnar fokusera på att kontrollera om frånvaroregistrering och frånvarosammanställning sker på individnivå. Stort fokus kommer också ligga på att utveckla systemstödet kring uppföljning av frånvaro.

Utöver detta läggs tre nya kontrollmoment till i årets internkontrollplan. Dessa moment avser krishantering, hot och våld samt uppföljning av placerade elever. Dessa områden fångas i dagsläget inte upp via det systematiska arbetsmiljöarbetet eller det systematiska kvalitetsarbetet vilket gör att risken bedöms hög. När det gäller krishantering och hot och våld ämnar förvaltningen kontrollera om det finns uppdaterade planer på alla enheter.

Ärendets handlingar

- Internkontrollplan bildningsnämnden 2024

Ärendebeskrivning

Med internkontroll avses kommunens och kommunkoncernens interna förfaringssätt och arbetsrutiner som syftar till att säkerställa att organisationens mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten är laglig. Den interna kontrollen avser åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

I Katrineholms kommuns författningssamling Nr 6.24, Reglemente för Intern kontroll, anges att nämnden löpande ska följa upp det interna kontrollsystemet inom det egna området. Nämnderna ska årligen kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

2024-02-04

BIN/2024:22 - 1.5.2 -
Mäta
verksamhetskvalitet

Johanna Siverskog
Enhetschef

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Internkontroll- plan

2024

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Intern kontroll	4
Definition av internkontroll.....	4
Kommunens årshjul och process för internkontroll.....	4
Kartläggning av kontrollområden, kontrollmoment och riskvärdering	5
Modell för kartläggning och riskvärdering.....	5
Kartläggning av kontrollområden och kontrollmoment.....	5
Riskvärdering av kontrollmoment	6
Internkontrollplan	7

Sammanfattning

I bildningsnämndens internkontrollplan för 2024 har bildningsförvaltningen valt att fokusera kring ett fåtal viktiga kontroller inom området myndighetsutövning. Flertalet kontroller från 2023 års internkontrollplan finns inte längre kvar då riskerna i och med vidtagna åtgärder nu bedöms vara lägre än vid tidigare bedömningar. Flertalet risker kartläggs och åtgärdas i det ordinarie arbetet exempelvis via SAM (Systematiskt arbetsmiljöarbete) och ViSka (Systematiskt kvalitetsarbete). Det kontrollmoment som kvarstår från 2023 års internkontrollplan är frånvaro. Bildningsförvaltningen ämnar fokusera på att kontrollera om frånvaroregistrering och frånvarosammanställning sker på individnivå. Stort fokus kommer också ligga på att utveckla systemstödet kring uppföljning av frånvaro.

Utöver detta läggs tre nya kontrollmoment till i årets internkontrollplan. Dessa moment avser krishantering, hot och våld samt uppföljning av placerade elever. Dessa områden fångas i dagsläget inte upp via det systematiska arbetsmiljöarbetet eller det systematiska kvalitetsarbetet vilket gör att risken bedöms hög. När det gäller krishantering och hot och våld ämnar förvaltningen kontrollera om det finns uppdaterade planer på alla enheter.

Intern kontroll

Nämnden ska årligen kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Definition av internkontroll

Med intern kontroll avses kommunens och kommunkoncernens interna förfaringsätt och arbetsrutiner som syftar till att säkerställa att organisationens mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten är laglig. Den interna kontrollen avser åtgärder som bidrar till att utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel.

I Katrineholms kommuns reglemente för intern kontroll anges att nämnden löpande ska följa upp det interna kontrollsystemet inom det egna området. Nämnden ska årligen utifrån en genomförd risk- och sårbarhetsanalys upprätta en plan för sin interna kontroll. Det innebär bland annat att kartlägga viktiga rutiner, processer och system samt bedöma dem utifrån risk och väsentlighet.

Kommunens årshjul och process för internkontroll

Framtagandet av internkontrollplanen är en process i flera steg:

- Utvärdering av föregående års interna kontroll (internkontrollrapport)
- Kartläggning av presumtiva riskområden och kontrollmoment
- Värdering av risker
- Prioritering av kontrollområden baserat på riskvärderingen
- Framtagande av kontrollmetoder
- Upprättande av nämndens internkontrollplan

Nämnderna ska senast i februari fastställa sina planer för det kommande årets interna kontroll (*internkontrollplan*). Resultatet av den interna kontrollen från föregående år (*internkontrollrapport*) rapporteras till kommunstyrelsen och kommunens revisorer. Nämndernas internkontrollrapporter behandlas av kommunstyrelsen vid dess sammanträde i mars vilket innebär att rapporterna ska vara kommunledningsförvaltningen till handa under februari för beredning.

Kartläggning av kontrollområden, kontrollmoment och riskvärdering

Modell för kartläggning och riskvärdering

Första steget i arbetet med internkontrollplanen är att kartlägga presumtiva kontrollområden. Kontrollområdena kan bestå av flera kontrollmoment. Utgångspunkt för kartläggningen är att den interna kontrollen ska säkerställa att organisationens mål uppfylls, att avtal följs och att verksamheten är laglig. De områden, processer eller rutiner där kontrollen bedöms vara tillräcklig via förvaltningens systematiska kvalitetsarbete eller via andra upparbetade kontroller behöver inte tas med i internkontrollplanen.

I nästa steg ska en riskvärdering av de framtagna kontrollmomenten genomföras. Nedanstående modell ligger till grund för värdering av risk och väsentlighet.

Med *risk* i detta sammanhang avses sannolikheten för att fel eller skada uppträder. Med *väsentlighet* avses konsekvensen om risken inträffar.

Risk		Väsentlighet	
Värde	Förklaring	Värde	Förklaring
1	Osannolik	1	Försumbar
2	Mindre sannolik	2	Lindrig
3	Möjlig	3	Kännbar
4	Sannolik	4	Allvarlig

Vid värdering av risker multipliceras risken med väsentligheten enligt nedan.

Värdering (risk x väsentlighet)	Förklaring	Hantering
Värde 1-3	Risken accepteras.	Ingen åtgärd.
Värde 4-8	Risken hålls under uppsikt.	Bevakning
Värde 9-12	Risk som kräver åtgärd.	Internkontrollplan
Värde 13-16	Stor risk som kräver åtgärd.	Internkontrollplan

Kartläggning av kontrollområden och kontrollmoment

Det första steget i kartläggningen sker i bildningsförvaltningens ledningsgrupp. I denna diskussion ligger resultatet från 2023-års genomförda internkontroller till grund. Utifrån kontrollresultatet förs en diskussion om vilka kontroller som bör kvarstå utifrån risk och väsentlighet. Ledningsgruppen fångar också upp eventuella nya kontrollområden eller kontrollmoment som kan vara aktuella att ta

med i internkontrollplanen. Nya kontrollområden fångas exempelvis upp via revisionsrapporter eller i kvalitetsarbetet.

Utifrån en bedömning av väsentlighet och risk har fem av kontrollmomenten ur 2023 års internkontrollplan utgått:

- Incidenthantering – finns adekvata underlag för att göra analyser på huvudmannanivå.
- Används de system som finns för att följa upp sjukskrivningar
- Beslut om extra anpassningar och särskilt stöd - sker sammanställning och rapport till huvudman
- Likvärdiga personella resurser - finns rutiner för att på enhets- och huvudmannanivå följa upp, analysera och dokumentera tillgången till personella resurser?
- Likvärdiga personella resurser - sker sammanställning och rapportering till huvudman?

Huvudskälet till detta är att det kan konstateras att det finns tillräckliga rutiner i verksamheten för att hålla riskerna inom dessa områden på en så låg nivå att de inte är motiverat att dessa kontrollmoment finns kvar i internkontrollplanen.

Riskvärdering av kontrollmoment

De kontrollmoment som kvarstår i internkontrollplanen sedan 2023 har bedömts ha ett oförändrat riskvärde. Kontrollmomenten avseende frånvaro, närvaro och inställda lektioner har ersatts med ett kontrollmoment.

Internkontrollplan

Område	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Riskvärdering	Frekvens	Ansvarig
Myndighets- utövning	Elever med frånvaro - sker frånvaroregistrering och frånvarosammanställning på individnivå -	Samtliga skolenheter	16	1 ggr/termin	Verksamhetschef grundskola
	Hot och våld - finns uppdaterade handlingsplaner på alla enheter	Samtliga enheter	12	1 ggr/år	Förvaltningschef
	Krisplan - finns uppdaterade krisplaner på alla enheter	Samtliga enheter	12	1 ggr/år	Förvaltningschef
	Skolpliktsbevakning - uppföljning av placerade elever	Samtliga elever	16	1 ggr/termin	Verksamhetschef grundskola

Uppföljning av privata utförare 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner uppföljningen av privata utförare för 2023 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige i Katrineholms kommun reviderade i juni 2021 styrdokumentet Program för uppföljning av privata utförare i Katrineholms kommun. Enligt programmet ska varje nämnd årligen överlämna en sammanfattning av sin uppföljning av privata utförare till kommunledningsförvaltningen. Redogörelsen ska överlämnas senast den 1 april och fokusera på eventuella avvikelser, inklusive vidtagna och planerade åtgärder. Bildningsförvaltningen använde sig under 2023 av privata utförare när det gäller:

- Korttidsvikarier
- Bussbolag med chaufför
- Körskoleutbildningsföretag som ger körlektioner till elever på fordonsprogrammet

När det gäller korttidsvikarier har två uppföljningar skett under 2023. Dessa uppföljningar har visat att det finns brister i leveranssäkerheten. Detta har gjort att bildningsförvaltningen har begärt vite i enlighet med avtalsvillkoren.

Buss med chaufför som används för att skjutsa elever till simning, språkval, hemkunskap med mera. Upphandling genomfördes under 2023 och nytt avtal tecknades i november.

Körskoleutbildningsföretag som tillhandhåller körlektioner till elever på fordonsprogrammet följdes också upp i samband med förlängning av avtalet 2023. Avtalet fungerar bra anser verksamheten.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. Syftet är bland annat att förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare samt att öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet. Efter remiss till samtliga nämnder fastställde kommunfullmäktige i juni 2021 en revidering av styrdokumentet program för privata utförare i Katrineholms kommun (KF 2021-01-14, § 94). Enligt den nya lydelsen ska varje nämnd årligen överlämna en sammanfattning av sin uppföljning av privata utförare inom det egna verksamhetsområdet till kommunledningsförvaltningen. Av redogörelsen

ska omfattningen av användandet av privata utförare inom nämndens verksamhetsområde beskrivas. Vidare ska en sammanfattning av uppföljningen under året lämnas med fokus på eventuella avvikelser, inklusive vidtagna och planerade åtgärder. Redogörelsen för det gångna året ska överlämnas till kommunledningsförvaltningen senast den 1 april.

Privata utförare inom bildningsförvaltningens verksamhetsområde

När det gäller uppföljning av privata utförare är förskole- och skolverksamhet undantaget då denna verksamhet sker via tillståndsgivning. Kartläggning visar att bildningsförvaltningen använder sig av privata utförare inom följande områden:

- Korttidsvikarier till fritidshem, skola och förskola
- Bussbolag som skjutsar elever till simning, skolutflykter eller språkval
- Körskoleutbildningsföretag som ger körlektioner till elever på fordonsprogrammet

Redan år 2018 tecknade bildningsförvaltningen avtal med dåvarande Studentvikarie Sverige AB, nuvarande Humly AB, gällande korttidsvikarier. Under våren år 2022 upphandlades tjänsten på nytt och den första augusti år 2022 började det nya avtalet med Humly AB att gälla.

I avtalet framgår att leverantören kostnadsfritt ska medverka vid avtalsuppföljning minst fyra gånger per år om inte annat överenskommit. Bildningsförvaltningen har kommit överens med leverantören om att genomföra två uppföljningar under år 2023. Uppföljning ska utgå ifrån avtalet och kan omfatta alla krav som ställs på leverantören.

Uppföljning och avvikelser under 2023

Uppföljningen av leverantören av korttidsvikarier har under året handlat om att kontrollera bland annat leveranssäkerhet och kvalitet.

Vid årets uppföljningar har verksamhetschef för förskolan samt ekonom från förvaltningskontoret deltagit. Från leverantören deltar utsedda kontaktpersoner.

Vid uppföljningarna tittar man gemensamt på leverantörens statistik på levererad service. Statistiken är uppdelad på enhetsnivå. Leverantören lyssnar in eventuella synpunkter som representanterna från kommunen har att komma med. Efter ett utfört uppdrag har vikarien möjlighet att lämna synpunkter på hur hen upplevt arbetsplatsen och förskolan/skolan har möjlighet att lämna synpunkter på hur vikarien utfört sitt uppdrag. Vid uppföljningen diskuteras de synpunkter som har inkommit i dessa utvärderingar.

Under år 2023 har vikarierna lämnat följande feedback:

Uppdragsinformation: 4,79 av 5 (snittet i kommuner ligger på 4,48)

Barn/elevers bemötande: 4,9 av 5 (snittet i kommuner ligger på 4,59)

Struktur på arbetsplatsen: 4,91 av 5 (snittet i kommuner ligger på 4,51)

Mottagande: 4,94 av 5 (snittet i kommuner ligger på 4,65)

Katrineholm ligger betydligt högre än snittet av alla leverantörens kunder inom samtliga områden som mäts.

Vid årets uppföljningar har följande områden lyfts fram som väl fungerande:

- Fakturering från leverantören
- Beställning av vikarier via hemsidan
- Hjälp via supporten
- Snabb respons när bildningsförvaltningen påtalar att något inte fungerar enligt avtal

Det område som fungerar mindre bra och som har varit föremål för diskussion vid höstens uppföljning är leveranssäkerheten. Enligt avtalet ska leveranssäkerheten ligga på minst 90%, mätningarna visar dock att den har legat på cirka 80%. Enligt avtalet mäts leveranssäkerheten för avtalade tremånadersperioder (februari - april, maj - juli, augusti - oktober, november - januari) och för tätorten och landsbygden var för sig.

Vid hösten avstämning kunde det konstateras att leveranssäkerheten legat runt 80% både i tätort och landsbygd i båda perioderna som då följdes upp (maj – juli och augusti – oktober).

Vid uppföljningen har bildningsförvaltningen fört fram att verksamheten kunnat se något fler vikarier som inte fungerar i verksamheten jämfört med tidigare. Leverantören är mån om att vara en god leverantör och i de fall förskolan eller skolan bedömer att en vikarie ej är lämplig för verksamheten så tar leverantören bort denna vikarie eller placeras hen i en annan lämpligare åldersgrupp.

Övriga leverantörer används i mindre omfattning. Uppföljning av dessa sker i samband med avtalsförlängning eller i samband med ny upphandling. När det gäller buss med chaufför och körkortsutbildning har inga avvikelser framkommit i samband med uppföljning vid dessa tillfällen.

Buss med chaufför som används för att skjutsa elever till simning, språkval, hemkunskap med mera. Upphandling genomfördes under år 2023 och nytt avtal tecknades i november.

Körskoleutbildningsföretag som tillhandhåller körlektioner till elever på fordonsprogrammet följdes också upp i samband med förlängning av avtalet år 2023. Avtalet fungerar bra anser verksamheten.

Planerade åtgärder

I avtalet gällande korttidsvikarier har bildningsförvaltningen möjlighet att begära vite om leveranssäkerheten är under 90% för de avtalade tremånadersperioderna. Utifrån detta har bildningsförvaltningen begärt vite i enlighet med avtalsvillkoren för perioden maj – juli och augusti - oktober.

För att säkerställa leveransen så har leverantören anställt ett antal fasta vikarier, så kallade expressvikarier, som leverantören placerar ut istället för att vikarien anmäler sig till ett enskilt arbetspass. Leverantören har planerat att utöka sitt arbete med expressvikarier för att öka leveranssäkerheten.

Johanna Siverskog
Ekonom

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Akten

Patientsäkerhetsberättelse 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner redovisningen av patientsäkerhetsberättelsen år 2023. Vidare lägger nämnden ledningssystem för hälso- och sjukvård - Barn och elevhälsan Katrineholm 2023 till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska bland annat finnas tillgänglig för den som vill ta del av del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Det ledningssystem som finns framtaget för året beskriver hur EMI (elevhälsans medicinska insats) och nämnden som huvudman systematiskt och fortlöpande ska utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Ledningssystemet ska innehålla de processer och rutiner som behövs för att säkerställa en god kvalitet på den vård som bedrivs inom EMI. Det ska via ledningssystemet framgå vilka processer och rutiner vi jobbar med för att förebygga vårdskada.

Ärendets handlingar

- Patientsäkerhetsberättelse för Elevhälsans medicinska och psykologiska insats år 2023
- Ledningssystem för hälso- och sjukvård - Barn och elevhälsan Katrineholm 2024

Ulrica Gredfors-Andersson
Tf. Enhetschef

Beslutet skickas till:

Akten

Patientsäkerhetsberättelse
för Elevhälsans medicinska och psykologiska insats
År 2023

Datum: 2024-02-02

Ansvarig för innehållet: Robert Marton, Maria Hurtigh, Sofie Fredin, Ulrica Gredfors Andersson

Diarienummer

Inledning

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar samt att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Källa:

Socialstyrelsen ”Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020–2024”

Mallen är framtagen inom ramen för kunskapsstyrningsorganisationen, på uppdrag av den nationella samverkansgruppen (NSG) inom patientsäkerhet, 2021-09-23.

Inledning	2
SAMMANFATTNING	4
Elevhälsans medicinska insats/EMI	4
Elevhälsans psykologiska insats/EPI	5
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	8
Övergripande mål och strategier	8
Organisation och ansvar	12
Informationssäkerhet	14
En god säkerhetskultur	15
Adekvat kunskap och kompetens	15
Patienten som medskapare	18
AGERA FÖR SÄKER VÅRD	21
Egenkontroll – Elevhälsans medicinska insats	21
Läkemedelsöversyn	22
Kollegial journalgranskning	22
Egenkontroll - Elevhälsans psykologiska insats	23
Öka kunskap om inträffade vårdskador	25
Tillförlitliga och säkra system och processer	26
Säker vård här och nu	27
Stärka analys, lärande och utveckling	28
Öka riskmedvetenhet och beredskap	36
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR.....	38
Mål och strategier för Elevhälsans medicinska och psykologiska insatser under 2024.....	38
Bilaga 1 – risk/konsekvensanalys nytt journalsystem	39
Bilaga 2 – patient som medskapare	40
Bilaga 3 – Egenkontroll EMI	44
Bilaga 4 – risk/konsekvensanalys ändrat intervall hälsovårdsprogram.....	47
Bilaga 5 - läkemedelsöversyn	49
Bilaga 6 Lex Maria IF-utredning	52
Bilaga 7 Processbeskrivning Låg måluppfyllelse och sen utveckling samt ytterligare information.....	53
Bilaga 8 Utvärdering av psykologutredning	56
Bilaga 9 Egenkontroll EPI	59

SAMMANFATTNING

Elevhälsans medicinska insats/EMI

Under året 2023 hade Elevhälsans medicinska insats (EMI) som mål för patientsäkerhetsarbetet att bl.a fortsätta samverka med EPI (Elevhälsans psykologiska insats), utreda förskjutning av intervall på hälsosamtal och vaccinationer, utreda införandet av nytt journalsystem samt utvärdera och utveckla patientsäkerhetsmålet "Patient som medskapare". Målen har i stort uppnåtts - samverkan har fortsatt, förändrat intervall på hälsosamtal har införts, nytt journalsystem har upphandlats och införs i skrivande stund (december 2023/januari 2024). Dessutom har utvärdering av "patient som medskapare" skett och de lärdomar vi dragit av detta har spridits.

Personalsituationen inom EMI har genomgått vissa förändringar. Samma medicinskt ledningsansvarige skolläkare (Robert Marton) har arbetat under året men ledningsansvarig skolsköterska samt verksamhetschef har bytts ut. I januari började Ola Stenliden som enhetschef för Barn- och elevhälsan tillika verksamhetschef för EMI och EPI. Han arbetade fram till början på september då Ulrica Gredfors Andersson blev tillförordnad enhetschef/verksamhetschef. I början av året var Maria Major medicinskt ledningsansvarig skolsköterska (MLA) men efterträddes av Maria Hurtigh fr.o.m. maj.

Viktigt i patientsäkerhetsarbetet har varit analysteamets träffar. Dessa har skett regelbundet, utgjorts av en tvärprofessionell grupp som analyserat inkomna avvikelser och diskuterat orsaker, åtgärder och lyft till sina respektive yrkesgrupper. EMI har också en handbok som innehåller rutiner och arbetssätt. Handboken är ett levande dokument som regelbundet utvärderas och uppdateras för att vara aktuell och innehålla det stöd som skolsköterskor och skolläkare behöver för att kunna bedriva patientsäker hälsovård.

I länet har samverkansforum funnits mellan ledningsansvariga skolsköterskor respektive skolläkare. VITS-möten har kunnat genomföras med samverkan mellan skola, elevhälsa, socialtjänst, habilitering, BUP och VoF.

Egenkontrollerna som utförts har, såsom tidigare år, visat på brister i EMI:s lokaler ute på skolorna. Flera lokaler är trånga, har bristande ljudisolering, det saknas rinnande vatten, vilrum/väntrum saknas m.m. Dock ser vi att i de nybyggda och ombyggda skollokalerna har skolsköterskornas arbetsrum betydligt förbättrats.

Ingen allvarlig vårdskada har identifierats, däremot risker och brister. Bland de avvikelser som inkommit handlade flera om PMO (=journalsystemet) eller tekniska problem (t.ex. fel i samtyckesmodulen för medgivande till vaccination, fördröjd uppdatering av journalsystemet med följd att recept ej gått att skicka

samt att anteckningar och vaccinationer fått dokumenteras i efterhand m.m.) svårigheter vid samverkan med vårdcentraler och skolor i andra kommuner (t.ex svårigheter att rekvirera journaler), bristande hantering av elever med skydd (t.ex. skyddade elever hamnat synliga på klasslistor) samt brister i dokumentation (t.ex. vaccinationer dokumenterats på fel plats i journalen).

Rapporterade avvikelser ligger någorlunda konstant sedan 2019 och vi ser det som positivt att våra medarbetare fortsätter rapportera in tillbud och risker så att vi kan utveckla patientsäkerhetsarbetet.

Under året har upphandling av nytt journalsystem (Prorenata) genomförts och bytet till detta skedde under december månad. Även en förändring och förskjutning av hälsovårdsprogrammet har utretts och genomförts. Inför båda dessa förändringar har risk- och konsekvensanalyser gjorts.

Patientsäkerhetsmål för kommande år blir att fortsätta utveckla samverkan mellan EMI/EPI, fortsätta implementeringen av det nya journalsystemet och fortsätta arbetet med att skapa processer samt slutligen utveckla patientsäkerhetsmålet "patient som medskapare".

Elevhälsans psykologiska insats/EPI

Under året 2023 hade Elevhälsans psykologiska insats (EPI) som mål för patientsäkerhetsarbetet att fortsätta samverkan med EMI (Elevhälsans medicinska insats), schemalägga tid för införandet av nytt journalsystem samt kartlägga patienters upplevelse av utredningsprocessen, med andra ord stärka "Patient som medskapare". Under året har EMI och EPI samverkat mycket, mest relaterat till en Lex-Maria anmälan, det har varit en utmaning att få tid till att implementera det nya journalsystemet och större delen av det arbetet kommer att ske under år 2024. Kartläggningmaterial för att stärka patient som medskapare har skapats och används, mer tid för att samla data behövs och detta kommer att fortgå under år 2024.

Årets arbete med patientsäkerhet och att stärka verksamhetens kvalitet har för EPI övervägande handlat om att genomföra vårdgivarens utredning som en del i en Lex-Maria anmälan till IVO. Detta har varit ett omfattande arbete som har mynnat ut i åtgärder för att stärka patientsäkerheten i organisationen. Åtgärderna var att skapa tydligare mallar för psykologutlåtande, minst en gång per år ha en workshop med handledare för att säkerställa likvärdigheten i kommunens psykologutredningar, tillsätta en extern psykolog i mottagningsteamet för anpassad skola samt att ge kommunens skolor kunskap om vårdskadorna som har skett och hur detta kan förebyggas. Utöver dessa åtgärder har flertalet ändringar för en ökad patientsäkerhet genomförts efter att konsultpsykologerna lämnade Barn- och elevhälsan.

Vi har utöver detta genomfört egenkontrollsprotokoll, löpande justerat rutiner/processen och handbok samt arbetat med att systematiskt dokumentera och analysera avvikelser/risker/klagomål för att förbättra verksamhetens kvalitet.

Under året har psykologgruppen genomgått diverse förändringar, två av de psykologerna som hade arbetat en längre tid på Barn- och elevhälsan gick på planerad ledighet. PLA (psykologisk ledningsansvarig) ändrades från Victoria Thulin till Sofie Fredin. Två nya psykologer och en PTP-psykolog arbetade på Barn- och elevhälsan. En av de nya psykologerna och PTP-psykologen avslutade sina tjänster och en av de psykologerna som var på planerad ledighet kom tillbaka.

För alla utom en psykolog, den som hade psykologiskt ledningsansvar (PLA), var både rollen som leg psykolog / PTP-psykolog och arbetsplatsen ny, detta medförde att PLA behövde lägga tid på att introducera de nya medarbetarna i verksamheten, aktuella rutiner och rollen som skolpsykolog. Under februari månad beslutade den då nya verksamhetschefen Ola Stenliden att Lex-Maria anmälan skulle inledas. Eftersom detta var ett mycket omfattande arbete blev arbetsbelastningen för psykologerna mycket hög. I början var samtliga skolors EHT:er bemannade med den psykologiska kompetensen. Efter ett tag fick två av kommunens stora skolor vara utan den psykologiska kompetensen till förmån för Lex-Maria anmälan. I september 2023 hade PTP-psykologen slutfört sin tjänst och en Leg. Psykolog hade slutat. Vilket innebar att psykologerna inte hade möjlighet att bemanna skolornas EHT. För att fånga upp de elever som behövde en psykologutredning skapades en tvärprofessionell grupp som sågs i en mötesform kallad intern konsultation. Under terminen fokuserades det på att hitta en god process för detta arbetssätt, processen samverkades i olika forum både internt och externt. Parallellt med att processen utarbetades hölls intern konsultations mötena, för att säkerställa att ingen elev som behövde en psykologutredning missades.

Under höstterminen 2023 har psykologgruppen genomfört utbildningar, bland annat har PLA gått en utbildning i medicinsk ledning och samtliga psykologer har genomfört Socialstyrelsens utbildning om säker vård. Psykologerna har haft kontinuerlig handledning under hela året, vilket också är ett sätt att stärka verksamhetens kvalitet och patientsäkerhet.

Majoriteten av de rapporterade avvikelserna kategoriserades som risker, en avvikelse kategoriserades som klagomål. Riskerna handlade övervägande om brister i psykisk arbetsmiljö på grund av en hög arbetsbelastning. Detta har bland annat lett till utdragna processer avseende psykologernas hälso- och sjukvårdsarbetet. Två av avvikelserna har handlat om journalsystem. Analys av avvikelserna har lett till ändringar av rutiner och uppdatering av system. Diskussioner kring psykisk arbetsmiljö har förts, processer har avstannat på grund av tidsbrist, personal- och chefsbyten, i slutet av året påbörjades dock en kartläggning av psykologernas arbetsuppgifter och arbetsmiljö. Egenkontroll av lokaler och utrustning visar att EPI har tillgång till de ändamålsenliga lokaler och utrustning för sitt arbete. Förbättringsförslag som lyftes berörde väntrummet, att skapa ett gemensamt testrum, förbättrad arbetsmiljö genom att kartlägga arbetsmiljön och att genomföra nödvändiga förändringar. Det framkom att samverkansblanketten mellan EMI och EPI inte hade kommit till användning. Psykologerna har skapat en

ny process inför psykologutredning till följd av organisationsförändringar och till förmån för patientsäkerhet, under implementeringsfasen upplevde en av psykologerna rutinen som otydlig.

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Övergripande mål och strategier

Elevhälsans medicinska insats

För att säkra verksamhetens kvalitet har vi under 2023 haft följande mål och strategier för patientsäkerhetsarbetet:

Under året 2023 hade Elevhälsans medicinska insats (EMI) som mål för patientsäkerhetsarbetet nedanstående:

- Samverkan EMI/EPI ska fortsätta.
  - Skolläkare och skolsköterska med ledningsansvar ska ha möten tillsammans med psykolog med ledningsansvar för att diskutera övergripande patientsäkerhetsfrågor.
- EMI ska utreda förskjutning av intervall på hälsosamtal och vaccinationer bl.a. för att tidigare upptäcka skolios samt för att hälsovårdsprogrammet bättre ska stämma överens med hur övriga länet arbetar.
  - Förskjutning av läkarbesök samt vaccination från åk 1 till åk 2
  - Extra ryggkontroll samt samtal inför högstadiet i åk 6
  - Förskjutning av hälsosamtal från åk 7 till åk 8
  - Förskjutning av hälsosamtal från gymnasiet åk 1 till åk 2
- Då upphandling av journalsystem är aktuellt behöver vi utreda hur ett eventuellt byte påverkar patientsäkerheten
  - Avsätta tid för avslut, uppbyggnad och utbildning av eventuellt nytt journalsystem
- Utvärdera år 2022 års arbete med patient som medskapare samt utveckla det för kommande år.

Vad gäller samverkan mellan EMI och EPI så har psykolog med ledningsansvar (PLA) samverkat med medicinskt ledningsansvariga skolsköterska Maria Hurtigh och skolläkare Robert Marton.

Samverkansmötena har handlat om Lex-Maria anmälan där analysen i vårdgivarens utredning gjordes under samverkan. Skolläkare och PLA har gemensamt arbetat med skrivandet av vårdgivarens utredning. Samverkan har även skett under gemensam utbildning som MLA, PLA, skolläkare samt dåvarande verksamhetschef Ola Stenliden har genomgått. Samverkan har handlat om övergripande patientsäkerhet och organisatoriska förutsättningar för detta. Ett gemensamt arbete avseende att skapa/se över processer har inletts både för EMI och EPI med syfte att elevhälsan skall vara processtyrd snarare än att styras av rutiner. Detta arbete fortgår.

Dessutom har skolläkare / skolsköterska samverkat med psykologerna i olika elevärenden löpande under året, vid åtskilliga tillfällen.

Angående förskjutning av intervall på hälsosamtal så var tanken att få en bättre överensstämmelse mellan hur vi arbetar och hur övriga länet gör, samt att få in en extra ryggkontroll under mellanstadiet (åk 6). Vi utredde, gjorde risk- och konsekvensanalys samt beslutade sedan att genomföra följande förändringar:

1. Tillägg av ett hälsobesök i årskurs 6 där ryggundersökning samt tillväxtkontroll skall ske fr.o.m. läsåret 23/24.
2. Hälsobesöket årskurs 7 skall flyttas till årskurs 8 fr.o.m. läsåret 24/25.
3. Hälsobesöket på gymnasiet åk 1 flyttas till åk 2 fr.o.m. detta läsår 23/24..

Utvärdering av ovanstående kommer att ske under kommande sommar samt kommande läsår.

Gällande upphandling och implementering av nytt journalsystem så upphandlades Prorenata efter journalsystemet PMO. Innan införandet har risk- och konsekvensanalys (se bilaga 1) gjorts. Utbildning i hur journalsystemet ska användas har genomförts. En skolsköterska har fått systemadministratörsuppdraget för Prorenata (Evelina Björkholm). Skarpt läge med Prorenata blev fr.o.m. 231218.

Under slutet av 2022 samt början av 2023 genomfördes en undersökning bland gymnasieelever kring hur de uppfattat tillväxtkontroller hos skolsköterska/skolläkare under sin skolgång - detta som ett led i patientsäkerhetsmålet "patient som medskapare". Resultatet av denna undersökning har använts som diskussionsunderlag vid EMI-möten samt spridits till övriga länets medicinska elevhälsor vid särskilt länsgemensamt möte. Se även nedan under kapitlet "Patienten som medskapare".

Elevhälsans psykologiska insats

För att säkra verksamhetens kvalitet har vi under år 2023 haft följande mål och strategier för patientsäkerhetsarbetet:

Mål 1) Samverkan EMI/EPI ska fortsätta.

- Psykolog med ledningsansvar (PLA) har samverkat med medicinskt ledningsansvariga skolsköterska Maria Hurtigh och skolläkare Robert Marton. Samverkansmötena har handlat om Lex-maria anmälan där analysen i vårdgivarens utredning gjordes under samverkan. MLA Robert Marton och PLA Sofie Fredin har gemensamt arbetat med skrivandet av vårdgivarens utredning. Samverkan har även skett under gemensam utbildning som MLA, PLA, skolläkare samt dåvarande verksamhetschef Ola Stenliden har genomgått. Samverkan har handlat om övergripande patientsäkerhet och organisatoriska förutsättningar för detta. Ett gemensamt arbete avseende att skapa processer har inletts både för EMI och EPI med syfte att elevhälsan skall vara processtyrd snarare än att styras av rutiner. Detta arbete fortgår.
- EPI har och kommer att fortsätta konsultera skolläkare vid komplexa bedömningar.

- I föregående patientsäkerhetsberättelse skrev vi om vikten av att samverka med skolsköterska eller skolläkare i bedömning inför psykologutredning, eftersom de har tillgång till barnhälsovårdsjournalen (BVC- journalen) och har mött både barn och föräldrar i hälsosamtal. I och med den nya mötesformen Intern konsultation säkerställs samverkan med EMI inför psykologutredning på ett strukturerat sätt, se avsnitt om intern konsultation nedan.

Mål 2) Om det blir ett byte av journalsystem, behöver tid schemaläggas för att effektivisera journalföringen och implementera förändringar. Förhoppningen är att detta underlättar journalföring och leder till mer likvärdig journalföring. Arbetet kan bl.a. innefatta:

- Upprättandet av mallar som är relevanta för skolpsykologernas arbete, t.ex. för anteckningar, besök och utredningar.
- Se över hur användandet av sökord och kontakttyper kan systematiseras för att öka kvalitén.
  - Detta mål har inte efterlevts på grund av att arbetsbelastningen har varit för hög. Arbetet inleds under vårterminen 2024. Det högst prioriterade arbetet är då att skapa en patientsäker mall för psykologutlåtanden. Mallen har arbetats fram under en workshop med psykologernas handledare som syftade till att ta fram en mall som en åtgärd i Lex-Maria anmälan.
  - Psykologgruppen har genomgått digital utbildning i hur det nya journalsystemet Prorenata skall användas. Prorenata sattes i bruk 2023-12-18.

Mål 3) Utveckla patient som medskapare

- Påbörja kartläggning av vårdnadshavare/elevs uppfattning av den information som delas vid utredning. Förhoppningen är att det skall bidra till framtida utveckling av informationsmaterial för vårdnadshavare/elev inför och under utredning.
- Utvärdering efter psykologutredning med bildstöd har tagits fram och kartläggningen har påbörjats. Kartläggningen kommer att fortgå under vårterminen 2024 för att generera ett tillräckligt stort underlag för att kunna dra slutsatser av utvärderingarna.

Annat arbete för ökad patientsäkerhet

Intern konsultation

Intern konsultation är en tvärprofessionell mötesform där diskussion förs kring elever där diagnosen intellektuell funktionsnedsättning behöver uteslutas eller utredas vidare. De fyra perspektiven inom Barn- och elevhälsan är representerade i mötesformen, personen som representerar sin profession har inhämtat information utifrån sin yrkeskategori innan mötet äger rum. Skolpsykolog har inhämtat aktuell och relevant information från hemmet gällande elevens funktionsförmåga samt säkerställt samtycke. Skolläkare har efter samtycke inhämtat information från medicinsk journal och BVC-journal, skolkurator har

inhämtat information gällande elevens sociala situation, hemsituation och skolnärvaro. Specialpedagog har inhämtat pedagogisk information från Unikum och journal samt sett över utredningen av behov av särskilt stöd (UBSS) så att den är aktuell och fullständig. Denna specialpedagog arbetar även på anpassad skola och har god kännedom om elevhälsans arbetssätt då hon även har arbetat där. Innan mötesformen intern konsultation skall bland annat ett strukturerat EHT äga rum, vilket innefattar att medlemmarna på EHT-mötet diskuterar eleven utifrån olika parametrar som påverkar inläring, detta skall journalföras och informationen blir lättillgänglig för gruppen intern konsultation via Prorenata journal. Rektor får återkoppling med ett beslut direkt efter intern konsultation. Vårdnadshavare inkluderas och kontaktas både innan och efter intern konsultation, samtycke och patientens delaktighet säkerställs noggrant. För mer information se bilaga 7 Processbeskrivning låg måluppfyllelse och sen utveckling.

Egenkontrollprotokoll

EPI har använt sig av ett egenkontrollprotokoll för att säkerställa att utrustning, lokaler och rutiner håller god kvalitet samt ha möjlighet att delge verksamhetschef om eventuella brister eller risker som identifierats. Detta egenkontrollprotokoll redovisas närmare i avsnittet ”egenkontroll”.

Avvikelsehantering

EPI har ett utvecklat arbete kring dokumentation av avvikelser/risker och klagomål. En rutin för detta arbete finns i handboken, avvikelser lyfts kontinuerligt på psykologmöten och i möten med chef.

Skolfam

En psykolog har del av sin tjänst kopplad till SkolFam. SkolFam är en pedagogisk arbetsmodell och ett salutogent förebyggande arbete för familjehemsplacerade barn och ungdomar.

Inom SkolFam har det löpande arbetet påverkats av att det mellan oktober 2022 och november 2023 saknats en psykolog i SkolFam pga. planerad frånvaro. Detta har inneburit att inga nya ärenden kunnat startas upp då det inte varit möjligt att genomföra de psykologiska kartläggningarna.

Under november och december 2023 har arbetet med tydliga och säkra rutiner vid avslut och omplaceringar fortsatt.

Under 2023 har ett nytt ramverk och en ny manual utkommit för SkolFam. Där betonas vikten av barnets delaktighet och vikten av god samverkan med biologiska föräldrar. I den nya manualen lyfts också nya testinstrument och skattningsformulär. I december 2023 bytte Barn och Elevhälsan journalsystem till Prorenata. I samband med bytet fick SkolFam egna journalakter vilket stärkt sekretessen för barn i SkolFam. Skolfamarbetet kring elever placerade i andra kommuner än Katrineholm kommer nu enbart att vara synligt för SkolFam teamet, vilket är helt i enlighet med rådande juridik.

Organisation och ansvar

Katrineholms kommun via Bildningsnämnden är vårdgivare för de insatser inom elevhälsan som omfattas av hälso-och sjukvårdslagen (2017:30).

Vårdgivaren utsåg Ola Stenliden som ny verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats fr.o.m. januari 2023. Han efterträddes av Ulrica Gredfors Andersson fr.o.m. september som tillförordnad verksamhetschef för EMI/EPI liksom t.f. enhetschef för hela Barn- och elevhälsan. Det är i skrivande stund Ulrica Gredfors Andersson som svarar för elevhälsans hälso-och sjukvårdsverksamhet och verkställer vårdgivarens ansvar. Verksamhetschefen har budgetansvar för inköp av medicintekniska produkter samt annan utrustning som behövs inom EMI och EPI.

Vårdgivaren har utsett skolläkare Robert Marton till ansvarig för anmälan enligt Lex Maria. Inom EPI hade vårdgivaren utsett skolpsykolog Viktoria Thulin till ansvarig för anmälan enligt Lex Maria, men detta uppdrag togs över av skolpsykolog Sofie Fredin fr.o.m. mars 2023 när Sofie Fredin utsågs till ny PLA.

Verksamhetschefen skall enligt HSL (2017:30) svara för att verksamheten tillgodoser hög patientsäkerhet, god kvalitet av vård samt främjar kostnadseffektivitet. Verksamhetschefen har som stöd i detta arbete skolläkare Robert Marton, skolpsykolog Sofie Fredin, skolsköterska med ledningsansvar som fr.o.m. maj 2023 är Maria Hurtigh, som efterträdde Maria Major.

På Katrineholms kommuns skolor finns en skolläkare, elva skolsköterskor och fyra legitimerade skolpsykologer (varav en f.n. är föräldraledig). EMI och EPI ansvarar för alla elever från förskoleklass till gymnasiet. Skolorna är fördelade på 18 enheter och elevantalet är runt 5300.

Samverkan för att förebygga vårdskador

Samverkan äger rum inom flera områden för att förebygga vårdskador, både internt och externt. Nedan följer information om EMI och EPIs samverkan internt och externt, följt av en diskussion om områden där samverkan saknas eller är bristfällig.

Intern samverkan för att förebygga vårdskador

- I januari 2023 reviderades ledningssystemet för EMI och EPI.
- Ett tvärprofessionellt analysteam där verksamhetschef, skolläkare, skolsköterskor och skolpsykologer deltar analyserar inkomna avvikelser, samt diskuterar patientsäkerhet och interna rutiner. Avvikelseorna användes sedan som underlag för diskussion på professionsmöte och får på så vis en lärande organisation som arbetar aktivt med det som uppkommer.
- En tvärprofessionell grupp inom BEH för samverkan kring elever med låg måluppfyllelse och sen utveckling har skapats. Detta i syfte att säkerställa patientsäkerheten och likvärdigheten för elever i kommunen innan beslut tas avseende psykologutredning

- Vid behov har skolpsykolog konsulterat skolläkare i komplexa ärenden.
- EMI och EPI verkar och samverkar med övrig elevhälsopersonal.
- EMI och EPI verkar och samverkar inom skolan vilket innebär samarbete med rektorer, lärare och övrig skolpersonal. Den kanske viktigaste samverkanspartnern är eleverna och deras vårdnadshavare.
- Anpassad grundskolas rektor Helena Hult har varit sammankallande till mottagningsteamet för anpassad grundskola där PLA och skolläkare deltagit tillsammans med specialpedagog och kurator.
- Mottagningsteamet har även fått utökade uppgifter gällande att se över de elever som har en IF-diagnos och byter stadie, för att säkerställa att diagnos fortsatt är korrekt.

Extern samverkan för att förebygga vårdskador

- Skolläkare deltar i länsgemensamt samverkansforum kring arbetet med barn och ungdomar med obesitas (fetma) och övervikt. Deltar gör representanter för barnhälsovården, elevhälsan, primärvården, barnmottagningen, habiliteringsmottagningen med flera.
- Samverkan i länet mellan skolskötorskor med ledningsansvar har fortgått hela året. Skolläkarna i länet har likaså haft regelbundna träffar under året. Patientsäkerhetsfrågor diskuteras och erfarenheter utbyts. EMI saknar nationellt metodstöd, varför samverkan mellan länets kommuner är en viktig del för ökad patientsäkerhet.
- Psykolog med ledningsansvar har ingått i regionalt och nationellt nätverk med regelbundna träffar där Patientsäkerhetsfrågor diskuteras och erfarenheter utbyts.
- Utöver detta samverkar EMI och EPI med externa aktörer inom Regionen såsom barnhälsovården, BUP, vuxenpsykiatri, habiliteringen, regionala smittskyddet och vårdcentraler. Bland annat genomförs VITS-möten (vardagsnära insatser i tydlig samverkan) där representanter från elevhälsan, skolan, socialtjänst, vård- och omsorgsförvaltning och sjukvården (BUP och habiliteringen) närvarar. Enhetschef vid Barn- och elevhälsan är sammankallande till VITS.
- EPI har haft samverkansmöten med habiliteringsmottagningens psykologer under året. Representant från EPI och EMI har också deltagit när BEH:s specialpedagoger har samverkat med regionens logopedmottagning.
- PLA och verksamhetschef har samverkat med chef på BUP avseende remisser och vårdhänvisning av patient för att få till en tydlighet och tillgänglig vård för eleverna.
- Det finns en överenskommelse mellan habiliteringsmottagningen och elevhälsan i Katrineholm, Flen och Vingåker gällande utredning av intellektuell funktionsnedsättning. Överenskommelsen förtydligar när utredningsuppdraget bör genomföras av barn- och elevhälsans psykologer samt när det bör genomföras av habiliteringsmottagningen. Vidare beskriver den hur samverkan i enskilda ärenden ska gå till. Denna överenskommelse är hjälpsam för EPI samt en förutsättning för god vård.

- EMI har träffat personal från apotek för undervisning och information om egenvårdsprodukter.
- Verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats/enhetschef för barn- och elevhälsan (BEH) har under året deltagit i samverkansforumet Arbetsgrupp västra barn (AVB). Där samverkar representanter från olika barnverksamheter. Från regionen deltar kvinnokliniken, barnhälsovården, barn- och ungdomskliniken, vårdcentraler, habiliteringen, barn- och ungdomspsykiatri samt från kommunerna Flen, Vingåker och Katrineholm socialtjänst och barn- och elevhälsochefer samt från Katrineholm även representanter från vård- och omsorgsförvaltningen.
- Verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats/enhetschef BEH medverkar även i samverkan inom styrgrupp för uppdrag psykisk hälsa.
- Enhetschef/verksamhetschef deltar också i nätverket elevhälsochefer i länet, cirka en gång per månad.

Identifierade brister

- Det saknas systematisk samverkan med barn- och ungdomspsykiatri utöver VITS och SIP kring barn med psykisk ohälsa. Under året har samverkan skett primärt på VITS och SIP men där diskuteras endast ett fåtal av alla barn och ungdomar. Det skulle vara önskvärt att lättare och mer systematiskt kunna samverka med barn- och ungdomspsykiatri gällande barn och ungdomar med psykisk ohälsa. T.ex. via regelbundna möten där man diskuterar gemensamma rutiner. Verksamhetschef och PLA har efterfrågat detta i mötet med chefen på BUP, chefen på BUP slutade och processen stannade av. PLA har dock kontaktat ny verksamhetschef på BUP för att få till en systematisk samverkan.
- Kompetenser som finns inom elevhälsans professioner är en tillgång som skulle kunna användas vid organisatoriska förändringar. Professionerna kan bidra med perspektiv kring organisatoriska och miljömässiga förutsättningar som i förlängningen kan förebygga vårdskador.
- Ökad arbetsbelastning, nya medarbetare samtidigt som Lex Maria-anmälan inleddes medförde att psykolog inte kunde vara lika delaktig på EHT. Därav skapades en processbeskrivning kring låg måluppfyllelse och sen utveckling.

Informationssäkerhet

Informationssäkerhetspolicyn i Katrineholms kommun säkerställer att patientuppgifterna i verksamhetens dokumentationssystem är åtkomliga och användbara för den som är behörig och att obehöriga inte ska kunna ta del av patientuppgifterna i enlighet med Patientdatalagen (2008:355).

Inom EMI och EPI finns ett digitalt journalsystem för dokumentation. Fram tills december detta år har det varit det kommungemensamma systemet PMO. Systemansvarig för PMO har säkerställt att utveckling och säkerhet kan garanteras. Under hösten har ett nytt journalsystem, Prorenata, implementerats och en

ny systemadministratör inom EMI har tillträtt. EMI:s arbete med journalsystemsbytet beskrivs ytterligare i avsnittet “öka riskmedvetenhet och beredskap”.

Gamla journaler från tidigare journalsystem har skickats för slutförvaring i Sydarkivera.

EMI har under året arbetat med att utveckla sin dokumentation för att få likvärdighet och möjlighet att ta fram säkerställd statistik. EPI har inte haft möjlighet att se över rutiner för journalföring under året men planerar att se över detta under år 2024 i den fortsatta implementeringen av Prorenata.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. För att främja detta har EMI och EPI bl.a. ett analysteam och gemensamma planeringsmöten.

Vi har ett analysteam som analyserar och diskuterar inkommande avvikelser och uppmärksammade patientsäkerhetsrisker. Teamet är tvärprofessionellt och består av skolläkare, skolsköterskor, skolpsykolog samt verksamhetschef. Teamet har regelbundna möten, cirka 8 gånger per år.

Vid dessa möten beslutas om åtgärder relaterat till de olika avvikelserna. Resultatet av analyserna lyfts sedan vid professionsmöten (EMI och EPI) där hela gruppen får samma information om eventuella åtgärder, ändrade rutiner/arbetsätt men också får komma med åsikter, ges tid att diskutera och reflektera etc. Vi har också avsatt extra tid för information och diskussion kring när rutiner uppdaterats/ändrats eller när utbildningsinsatser behövs med anledning av avvikelser. Vi upplever att analysteamet har utvecklat ett effektivt och givande arbetsätt som bidrar till en lärande organisation.

EMI respektive EPI har också arbetat med att formulera processer gällande bl.a. klassvaccinationer och psykologutredning för att främja att alla i EMI respektive EPI arbetar likvärdigt och patientsäkert.

Adekvat kunskap och kompetens

Elevhälsans medicinska insats

I juni 2023 avslutade en skolsköterska sin anställning på Barn- och elevhälsan. Den aktuella skolsköterskan hade även uppdraget som MLA. En ny MLA tillsattes internt från skolsköterskegruppen och en ny skolsköterska rekryterades och påbörjade sin anställning i september 2023.

Inom EMI arbetar 11 sjuksköterskor varav 10 har specialistutbildning som distriktsköterska, barnsjuksköterska och skolsköterska samt 1 skolläkare med specialistutbildning inom allmänmedicin. I specialistutbildning till distriktsköterska samt barnsjuksköterska ingår ordinationsrätt av vaccin inom

nationella barnvaccinationsprogrammet. Specialistutbildning till skolsköterska bedöms i Katrineholms kommuns ledningssystem ha samma kompetens som ovannämnda specialistutbildningar och ger därför också rätt att ordinera vaccin inom barnvaccinationsprogrammet. Skolsköterskan inom verksamheten som saknar någon av ovannämnda specialistutbildningar har sin placering på gymnasiet, vilket innebär att vaccinationer inom barnvaccinationsprogrammet redan är ordinerade och givna. I de undantagsfall vaccinationer behöver ordinerats finns rutiner för det.

EMI har erbjudits flera utbildningsinsatser. För att nämna några t.ex. Skolsköterske- och skolläkarkongress. En länsdag för länets MLA och skolläkare anordnades av Skolläkare och MLA i Katrineholm. Vi föreläste då bland annat om vårt samarbete Generation Pep och med "Prova-på" (bl.a. Supersportis) samt om vårt arbete med patientsäkerhetsmålet "patient som medskapare". (Se nedan under avsnittet "patienten som medskapare" samt bilaga). Utöver det har samtliga skolsköterskor deltagit på föreläsningar och webinarium som erbjudits digitalt och haft innehåll som varit relevant för vår profession.

Under året har samtliga inom EMI och EPI genomgått den digitala utbildningen Säker vård. En nationell utbildning om patientsäkerhet som erbjuds via Socialstyrelsen. Utbildningen syftar till att ge ökad kunskap om patientsäkerhet och hur man kan arbeta förebyggande för att minska risken för vårdskador. Detta planeras även att föras in i EMI:s och EPI:s årshjul som återkommande utbildning.

Skolsköterskorna är uppdelade i team om två till tre sköterskor som ska hjälpa varandra vid t.ex. vaccinering och vid sjukfrånvaro. Under längre ledigheter (såsom sommarssemestern) har ledigheten delats upp så att det varje vecka funnits sköterska eller läkare i tjänst för att öppna post och åtgärda det akuta som kommer in till EMI.

Elevhälsans psykologiska insats

Under året har psykologgruppen genomgått diverse förändringar. Under vårterminen 2023 var en psykolog på planerad ledighet, ytterligare en psykolog gick på planerad ledighet i februari. Byte av PLA skedde i januari/februari, en psykolog var nyanställd från februari, en psykolog var relativt nyanställd och hade en PTP-tjänst (se förklaring nedan), ytterligare en psykolog anställdes i februari.

Under större delen av vårterminen 2023 var det 3 legitimerade psykologer och en PTP-psykolog i tjänst på Barn- och elevhälsan. För alla utom en psykolog, den som hade psykologiskt ledningsansvar (PLA), var rollen som legitimerad psykolog / PTP-psykolog, rollen som skolpsykolog och arbetsplatsen ny, detta medförde att PLA behövde lägga tid åt att introducera de nya medarbetarna i verksamheten, processer/rutiner och rollen som skolpsykolog. Under februari månad beslutade den då nya verksamhetschefen Ola Stenliden att en Lex-Maria anmälan skulle inledas. PLA var ansvarig för detta

samtidigt som PLA skulle introducera och vara ett stöd för de nyanställda. Detta innebar att PLA inte kunde vara lika tillgänglig för de nyanställda som planerat.

En PTP-psykolog är denne som gör *Praktisk Tjänstgöring för Psykologer* (PTP). PTP är ett obligatoriskt steg mot att bli legitimerad psykolog och kan genomföras efter avlagd psykologexamen. De krav som ställs på en PTP regleras i patientsäkerhetsförordningen samt i Socialstyrelsens föreskrifter om praktisk tjänstgöring för psykologer (SOSFS 2008:34). Kraven innefattar bland annat veckovis handledning och att tjänstgöringen ger övning och fördjupning i yrket. En PTP-psykolog går således inte att likställa med en leg. psykolog då arbetsbelastningen behöver vara mindre för att PTP-psykologen ska hinna med handledning och att fördjupa sig i yrket. Vidare behöver en PTP-psykolog få möjlighet till introduktion i arbetet utöver den veckovisa handledningen vilket innebär att övriga psykologer i verksamheten behövt lägga tid på detta.

På gemensamma möten har mycket tid lagts på att introducera nya psykologer i arbetet genom att till exempel svara på frågor men även mer planerade insatser för introduktion i arbetet. Mycket tid har även lagts på att forma den nya arbetsgruppen. I en ny arbetsgrupp behöver man ägna mycket tid och energi åt grupprocesser för att få till en väl fungerande grupp. Detta har vi gjort genom att vi bland annat lagt tid på att lära känna varandra, diskuterat samarbetet, normer, värden och hur vi ville ha det i vår arbetsgrupp. PLA delgav information som de nya deltagarna behövde ha kännedom om, en kunskapsutjämning genomfördes där varje medlem fick dela med sig av erfarenheter som gynnade det skolpsykologiska arbetet (se mer under stycket om utbildningsinsatser).

Under höstterminen 2023 slutförde PTP-psykologen sin tjänst som planerat, en av de legitimerade psykologerna avslutade sin tjänst på Barn- och elevhälsan. Vilket innebar att det var två legitimerade psykologer i tjänst under några månader tills en av de psykologerna som var på planerad ledighet kom tillbaka. Från och med november var det 3 legitimerade psykologer i tjänst på Barn- och elevhälsan.

Psykologgruppen har under året haft regelbunden handledning med extern psykolog. Detta är en förutsättning för att psykologerna ska ha adekvat kunskap och kompetens om hälso- och sjukvårdsuppdraget innefattande komplexa utvecklingsavvikelser, handledningen har även berört skolpsykologens hälsofrämjande- och förebyggande arbete samt skolpsykologens övriga arbete.

EPI har erbjudits och deltagit vid utbildningsinsatser. Två psykologer har deltagit vid ”psykologer i förskola och skolas” årliga kongress, deltagandet var digitalt. Psykologgruppen har genomgått digital utbildning om hedersrelaterat våld och förtryck. PTP-psykologen har deltagit i regionens PTP-program med återkommande föreläsningsdagar. PLA-psykologen har genomgått en utbildning som heter utvecklingsprogram för elevhälsans hälso- och sjukvårdsledning av företaget 2 learn, detta tillsammans med verksamhetschef och medicinskt ledningsansvariga. Några av psykologerna har deltagit på kunskapshöjande insats gällande språkstörning som Barn- och elevhälsans logoped höll i. Internt i psykologgruppen har alla psykologer hållit i en föreläsning var för kunskapsutjämning, ämnena har varit

psykisk hälsa på schemat, psykologisk konsultation i skola och förskola, prestationsångest och psykologutredning. Psykologerna erbjuds ibland digitala utbildningar, om olika ämnen som berör samtliga professioner på Barn-och elevhälsan. Det sker ofta med kort varsel vilket gör att det kan vara svårt att hitta tid. Det är inte heller alltid så att det berör skolpsykologens uppdrag och således är det inte heller relevant. Under året har samtliga inom EMI och EPI genomgått den digitala utbildningen Säker vård. En nationell utbildning om patientsäkerhet som erbjuds via Socialstyrelsen. Utbildningen syftar till att ge ökad kunskap om patientsäkerhet och hur man kan arbeta förebyggande för att minska risken för vårdskador. Detta planeras även att föras in i EMI:s och EPI:s årshjul som återkommande utbildning.

Patienten som medskapare

EMI:s främsta arbetssätt är samtalet med eleven vid hälsosamtal och hälsouppföljningar. Dessa insatser är frivilliga och bygger alltså på att eleven (och ibland vårdnadshavare) samtycker till att samtalet får genomföras. Likaså är vaccinationerna frivilliga och där behöver elev och ofta dess vårdnadshavare vara överens innan vi kan vaccinera.

Inför hälsosamtalen och vaccinationerna skickas som regel kallelser (alternativt rings VH upp) med information om vad som skall ske vid samtalet, vad som ingår i vaccinationen etc. Skolsköterskan har också muntlig information till hela skolklasserna om detta.

Under själva samtalen får elev (och VH om de är med) möjlighet att berätta om sitt mående, sin livsstil, ta upp sina frågor och funderingar kring sin hälsa - ett försök att göra eleven delaktig i sin egen hälsovård.

Angående målet att utveckla "patient som medskapare" så genomfördes under slutet av 2022 (med sammanställning av materialet under 2023) en undersökning om hur gymnasieelever upplevt tillväxtkontrollerna hos skolsköterskan under sin skoltid.

Undersökningen utfördes av skolsköterskorna på gymnasiet och elever på samhällsprogrammet andra år fick anonymt svara på frågor om de upplevt tillväxtkontrollerna som mestadels positiva eller negativa, samt fick möjlighet att reflektera kring vad som varit bra eller dåligt och hur de skulle önska att tillväxtkontrollerna genomförs. En sammanställning av undersökningen hittas i slutet av detta dokument som Bilaga 2.

Sammanfattningsvis svarade de flesta eleverna att de upplevt tillväxtkontrollerna som mestadels positiva – övriga hade alltså en upplevelse att det varken var bra eller dåligt och några mestadels negativt. Det flera ser som särskilt positivt var att få kontrollera sin längd – särskilt när de vuxit på längden. Vikten av att sköterskan var respektfull, omtänksam, snäll och lyssnade lyftes av många elever.

Som negativt framkom några saker. Flera kommenterade att de tyckte det var jobbigt att behöva klä av sig, särskilt om man inte var bekväm med sin kropp. Många beskrev att de var nervösa, spända, oroliga över att de inte skulle vara normalviktiga – att just detta med vikten faktiskt är något som är känsligt för många.

Några elever föreslår att det borde vara frivilligt att väga sig och att viktkontrollen kanske kunde ske på ett tryggare vis såsom t.ex. att få väga sig men att skolsköterskan inte ser resultatet. De lyfter också vikten av att resultatet av tillväxten ska förmedlas på ett försiktigt och lugnt sätt och att eleven inte ska behöva skämmas.

Att tidigt hitta de barn som riskerar att utveckla obesitas, minska antalet barn med övervikt och relaterad ohälsa är ett prioriterat mål för hälsovården – både elevhälsa och barnhälsovård. Men hur man gör detta kan och ska diskuteras och det har denna undersökning bidragit till – presentation av undersökningen har skett vid EMI-möte samt vid länsgemensamt möte mellan ledningsansvariga skolsköterskor och skolläkare. I samband med det har diskussioner och erfarenhetsutbyte skett.

Under året har psykologerna skapat en utvärdering för elev och vårdnadshavares upplevelse av utredningsprocessen. Utvärderingen är skapad med bild-stöd för att den skall var lätt att använda. Denna skall fyllas i av vårdnadshavare och elev i slutet av utredningsprocessen. Utvärderingarna sparas i en pärm som förvaras i ett läsbart skåp. Årets arbete gällande patient som medskapare har innefattat skapandet av utvärderingen och administrering av utvärderingen. Kommande arbete blir att använda sig av informationen från utvärderingarna som underlag för att skapa material och uppdatera rutin innan samt efter psykologutredning. Mer om detta längre ned.

Utöver detta ingår givandet informerat samtycke och beaktandet av patientens valfrihet i psykologernas yrkesetik, detta är en naturlig del av psykologers arbete och är varje psykologs ansvar att uppfylla. Det är även viktigt att medskapandet av vården byggs in i organisationen genom de processer som psykologerna arbetar utifrån. I början av detta avsnitt beskrivs hur detta skall tydliggöras i utredningsprocessen. I mötesformen intern konsultation som sker innan eleven sätts upp på väntelista för psykologutredning är moment invävda för att säkerställa att patient och des vårdnadshavare får möjlighet att medskapa sin vård. Psykolog ringer upp vårdnadshavare innan mötet äger rum, inhämtar patient och vårdnadshavares bild, säkerställer samtycke och återkopplar till dem efter mötet. Vårdnadshavare är med i varje steg och har möjlighet att påverka.

Synpunkter och Klagomål

Bildningsförvaltningen har en gemensam ingång för synpunkter och klagomål, en e-tjänst via kommunens hemsida. Genom denna har inga synpunkter eller klagomål som gäller EMI inkommit under 2023. Någon specifik e-tjänst för klagomål eller synpunkter till EMI / EPI finns ej.

Bland klagomål som nått EMI på andra vägar finns t.ex. klagomål på att det inte gått att lämna digitalt samtycke till vaccination, något som tyvärr var en svårighet även föregående år (mer om detta under avsnittet “avvikelser”). En vårdnadshavare har föreslagit att vi kan använda bildstöd i våra kallelser till hälsobesök.

Något som vi på olika sätt får höra i verksamheterna, trots att de inte inkommit skriftligt, är synpunkter och klagomål på att skolpsykologerna och skolsköterskorna inte kunnat bemanna samtliga skolor i den utsträckning som skolorna önskar. I kommunen finns många skolenheter och de är utspridda geografiskt. Flera enheter är också små och därför blir möjligheten till en helt rättvis bemanning svår.

I vårdgivarens utredning som innefattas av anmälan enligt Lex-Maria har psykologerna varit i kontakt med alla de som har råkat ut för en vårdskada. Psykologerna har meddelat deras rätt att framföra klagomål och stöttat de som behövt med att skriva ett klagomål. Klagomålen har sedan förmedlats till Bildningsförvaltningens kontor, där har klagomålen utretts vidare. Elever och vårdnadshavare som hade råkat ut för vårdskada har även getts möjligheten att beskriva hur händelsen har påverkat dem och detta har inkluderats i vårdgivarens utredning och dokumenterats i deras journaler.

Ett klagomål inkom via analysteamet från en vårdnadshavare, mer om detta under rubriken “inkomna avvikelser för EPI år 2023”.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

Egenkontroll – Elevhälsans medicinska insats

EMI har använt sig av egenkontrollprotokoll gällande lokaler, läkemedelshantering och de medicintekniska apparater som inte kräver extern kontroll.

Det finns 18 skolsköterskeexpeditioner i kommunen varav 11 är huvudmottagningar. Skolsköterskorna utgår från sina huvudmottagningar som finns på någon av de större skolorna. Utrustning kan delas mellan skolsköterskornas mottagningar vilket bidrar till kostnadseffektiv vård. I protokollet finns de skolor med avvikande resultat redovisade. På Sandbäcksskolan har en extra skolsköterskeexpedition tillkommit och två skolsköterskor har nu sina huvudmottagningar där. På Järvenskolan har skolsköterskorna under drygt ett år arbetat i provisoriska lokaler. Under höstlovet kunde inflyttning i de nybyggda lokalerna på Järvenskolan ske. Även om det finns vissa brister i någon av de nya lokalerna så ses i stort förbättringar.

Egenkontroll EMI	Omfattning	Källa
Lokaler	1 gång per år	Protokoll
Läkemedelshantering	1 gång per år	Protokoll
Medicintekniska produkter	1 gång per år	Protokoll
Kollegial journalgranskning	1 gång per år	protokoll
Avvikelser	8 gånger per år	Avvikelsehanteringssystem

Egenkontroll

Områden och frågor i årets egenkontroll bygger på skolsköterskeförningens kvalitetsindikatorer för EMI. Det som berörs är lokaler/medicinteknisk utrustning, personalresurser, verksamhetens arbete och verksamhetsansvar. I bilaga 3 finns sammanställning av egenkontrollen där de avvikande resultaten redovisas.

Sammanfattning av egenkontroll

Lokaler/medicinteknisk utrustning. All medicinteknisk utrustning är kontrollerad enligt rutin i handboken. Liksom tidigare år är det flera skolsköterskeexpeditioner som saknar möjlighet att följa lagstiftning om sekretess vid samtal och kontroller. Lokalerna är lyhörda. Det innebär inte bara att känsliga uppgifter kan höras av obehöriga, det innebär också svårigheter att utföra exempelvis hörselundersökningar vid tidpunkter då det är buller utanför expeditionen.

Farligt avfall ska enligt rutin förvaras i uppmärkt, låst skåp, vilket det inte heller finns möjlighet till på alla expeditioner.

Vissa expeditioner är inte anpassade och tillgängliga för alla, och golvytan är otillräcklig.

Samtliga anser ha tillräckligt med personalresurser för att utföra patientsäker verksamhet om lokalerna vore ändamålsenliga. Evidensbaserad samtalsmetodik används i samtal.

I frågor om verksamhetens arbete framkommer att elever erbjuds hälsosamtal och vaccinationer enligt rutin. Utöver det erbjuds uppföljningar och extra kontroller vid behov.

EMI upplever att verksamheten arbetar med patientsäkerhetsmålen, och att målen är väl kända av alla. Ledningssystem och handbok är kända men ibland upplevs det svårt att hitta enskilda rutiner. Alla känner sig delaktiga i arbetet med rutiner och avvikelshantering.

Läkemedelsöversyn

Även detta år gjordes en extern läkemedelsöversyn i samverkan med grannkommunen Vingåker.

Översynen finns att läsa i detalj i bilaga 5. Den externa läkemedelsöversynen skedde i samarbete med skolsköterskor från EMI i Vingåker. De besökte några utvalda skolor i Katrineholm och skolsköterskor från oss besökte några skolor i Vingåker.

Sammanfattningsvis sågs få skillnader mellan hur de olika kommunernas EMI arbetar med läkemedel. Några förbättringsområden som framkom var:

-Säkerställa att samtliga enheter följer rutinen för kontroll av temperatur i läkemedelskyl 1 ggr/vecka och att aktuella listor finns för att dokumentera detta.

-Säkerställa att samtliga enheter följer rutin för kontroll av hållbarhet och rengöring och att aktuella listor finns för att dokumentera detta.

- Till nästa års läkemedelsöversyn planerar läkemedelsgruppen att göra förändringar i protokollet för att förbättra de externa läkemedelsgranskningarna framöver och förfina innehållet i dessa.

Ovanstående har diskuterats i EMI-gruppen.

Kollegial journalgranskning

Liksom tidigare år gjordes kollegial journalgranskning. Detta år valdes två journaler ut som analyserades enligt en särskild journalgranskningsmall. Alla skolsköterskor granskade journalerna enskilt och efter det hade vi gruppdiskussioner. Extra fokus lades på att hitta goda exempel i journalerna.

Eftersom vi tidigare år haft avvikelser kring överföring av uppgifter från Barnhälsovården samt kring vaccinationsordinationer så var det fokus vid journalgranskningarna.

Vid granskningen framkom att skolsköterskorna uppfattat rutinerna för inskrivning/sammanfattning från BHV-journal olika. Senaste rutinen var inte helt känd för alla. Vissa tidigare parametrar skulle finnas med ansågs heller inte helt relevanta. Detta ledde till beslut om att förändra innehållet och utformningen av inskrivningsanteckningen när BHV-journalen sammanfattas vid inskrivning i förskoleklass.

Vidare gav granskningen givande samtal och reflektioner kring dokumentation. Goda exempel på dokumentation lyftes fram. På så vis kan journalgranskning leda till en bredare samsyn kring hur vi dokumenterar i journal.

Egenkontroll - Elevhälsans psykologiska insats

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Psykologiska Testbatterier	2 gånger per år	Pearssons förlag Hogrefe förlag
Lokaler	1 gång per år	Egenkontrollprotokoll
Utrustning	1 gång per år	Egenkontrollprotokoll
Rutiner	Kontinuerligt	Egenkontrollprotokoll
Kvalitetssäkring av utredningar	Kontinuerligt kollegial granskning, workshop minst 1 gång per år	Handbok
Avvikelse (se avsnitt om avvikelser)	8 gånger per år	Avvikelsehanteringssystem

Egenkontroll har genomförts för det material som psykologerna använder sig av för testning, lokaler, utrustning, rutiner/processer och avvikelser.

Psykologgruppen fyller i ett egenkontroll protokoll en gång per år, i egenkontrollprotokollet innefattas lokaler, utrustning och rutiner. Vidare har arbetet med egenkontroll skett löpande i dialog på psykologgruppens arbetslagsmöten och uppdatering av processer och rutiner har skett kontinuerligt.

Egenkontroll Psykologiska tester

Den upprättade rutinen innebär att psykologerna genomför en inventering av samtligt material som används för psykologutredningar vid barn-och elevhälsan 2 gånger per år. Vid detta tillfälle säkerställs att det material som behövs för att kunna genomföra psykologutredningar under terminen finns tillgängligt och vid behov beställs nytt material.

Under året har denna egenkontrollspunkt behövt effektiviserats eftersom arbetsbelastningen har varit exceptionellt hög och arbetet med Lex-mariaanmälan har varit prioriterad. Detta innebär att PLA med jämna mellanrum har sett till så att allt förbrukningsbart material har funnits eller beställt nytt om det behövs, detta i kombination med ett eget ansvar från var och en av psykologerna att signalera till PLA om förbrukningsmaterial är på väg att ta slut eller om det skulle saknas något test-material. Psykologgruppen har även tagit ett gemensamt ansvar för att se över om det har kommit ut nyare versioner av det materialet psykologerna har att tillgå vid psykologutredningar. Framöver behöver denna egenkontrollspunkt utvärderas för att se vilket sätt att kontrollera materialet för testning som passar organisationen bäst, detta behöver anpassas utefter organisationens förutsättningar.

Egenkontroll Lokaler

Resultaten från egenkontrollprotokollen visar att Psykologernas kontor på centrala barn- och elevhälsan håller god standard. Kontoren är ändamålsenliga och ljudisolerade. Det finns insynsskydd och rummen är låsbara med egna låscylindrar så att enbart andra psykologer kan låsa upp dörren. Vänt-utrymme finns, dock är det ont om platser och patienter får sitta i korridoren där andra professioner passerar, en av psykologerna anmärkte på detta i egenkontrollprotokollet. En psykolog hade förslaget att skapa ett gemensamt testrum som innefattar alla nödvändiga anpassningar samt ett hyllsystem med material som behövs i testningen, så som bildstöd, utvärderingsblanketter, information efter utredning mm. Det hade kunnat underlätta utredningsprocessen och bidra till ökad patientsäkerhet. Möjligheten till detta undersöks vidare.

Egenkontroll Utrustning

Resultaten från egenkontrollprotokollen visar att psykologerna generellt anser sig ha tillgång till den utrustning de behöver för att utföra ett patientsäkert arbete. Samtliga psykologer har tillgång till låst testskåp med testmaterial som behövs för arbetet. Vidare har alla tillgång till säker skrivare/skanner. Det finns ett nyckelskåp med kod i lokalen för att psykologerna skall kunna låsa in nycklar till testskåp och arkivskåp på ett säkert sätt, detta används kontinuerligt av psykologerna.

Egenkontroll Rutiner

Egenkontrollprotokollet visar att gruppen generellt sett är nöjd med de rutiner som finns gällande t.ex. avvikelshantering, dokumentation och psykologutredning. Det framkommer dock en risk gällande lång väntetid för att öppna post och skanna dokument, detta på grund av tidsbrist. Det framkommer även att arbetsuppgifter och arbetsmiljö behöver fortsatt kartläggas för att kunna göra prioriteringar och skapa en hållbar, tydlig och strukturerad arbetsmiljö. Detta bidrar i sin tur med en högre patientsäkerhet. Det framkommer även att samtyckesblanketten gällande samverkan med skolläkare inte har kommit till användning för majoriteten av psykologerna.

Förändringar har skett gällande rutinen/processen innan psykologutredning, "Process för låg

måluppfyllelse och sen utveckling”. Anledningen var att psykologerna inte hade möjlighet att bemanna skolornas EHT och därmed inte möjlighet att fånga upp elever som behövde utredas för intellektuell funktionsnedsättning. Syftet med processen är att skapa likvärdighet för eleverna där intellektuell funktionsnedsättning misstänks, oberoende av vilken skola de går på får de en bedömning av teamet intern konsultation, syftet är också att minska sårbarheten då antalet anställda psykologer varierat mycket genom tiderna. Mötet intern konsultation säkerställer då patientsäkerheten kopplat till elever där IF misstänks. Se ytterligare information om mötesformen intern konsultation under rubriken Övergripande mål och strategier, samt bilaga.

I patientsäkerhetsberättelsen för år 2022 framkom det önskemål om att arbeta fram informationsmaterial till vårdnadshavare inför utredning. Förslaget var att skapa ett material som vårdnadshavare får innan en psykologutredning i skolan som innehåller information om diagnos, utredning, rättigheter efter utredning vid ev. diagnos, samt vad skolan kommer att få ta del av. Förslaget var att detta material skulle finnas på flera olika språk. Under år 2023 har psykologerna påbörjat en kartläggning med patienterna som ligger till grund för detta arbete. Syftet är att patienten skall vara en medskapare i sin vård.

Egenkontroll – Kvalitetssäkring av utredningar

För att säkerställa god kvalitet på psykologutredningar som skrivs finns rutin upprättad i handbok för kvalitetssäkring av dessa. Varje utredning vid diagnos intellektuell funktionsnedsättning ska genomläsas av annan psykolog i verksamheten. Övriga utredningar kan vid behov genomläsas av psykolog i verksamheten och genomförandet diskuteras inom psykologgruppen. Denna kvalitetssäkring gäller även bedömningar gjord av extern psykolog anlitad av verksamheten. Ytterligare en rutin för att säkerställa kvalitet och likvärdighet i psykologernas utredningar är att minst en gång per år genomföra en workshop med handledare där psykologerna väljer ut en utredning var som de har gjort och där utredningarna diskuteras i gruppen. Syftet är att lära av goda exempel och att säkerställa en tillräcklig likvärdighet och god kvalitet på psykologutredningarna som genomförs i Katrineholms kommun.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

EMI har inte identifierat någon allvarlig vårdskada under 2023. Vi har dock identifierat ärenden som skulle kunnat ledat till vårdskada eller till missad hälsouppföljning och vaccinationer. Mer om dessa ärenden kan du läsa i avsnittet “avvikelser”.

Generellt gäller att samtliga ärenden som kunnat medföra vårdskada rapporteras som skriftlig avvikelse. Denna avvikelse lämnas till verksamhetschef och sparas. Det tvärprofessionella analysteamet som träffas regelbundet läser sedan igenom avvikelsen, analyserar och kommer med förslag på åtgärder. Dessa åtgärder dokumenteras och följs sedan upp vid kommande analysmöte(-n).

Samtliga avvikelser lyfts också vid professionsmöten (för både EMI och EPI) så att samtliga i gruppen ges möjlighet till information och reflektion kring de avvikelser som kommit in. Mer om detta nedan under avsnittet “avvikelser”.

EPI har under 2023 gjort en anmälan till IVO enligt Lex Maria – detta gäller felaktiga IF-diagnoser (IF=intellektuell funktionsnedsättning). Mer om detta under avsnittet “avvikelser” där detta finns beskrivet och förklarat i sin helhet.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Elevhälsans medicinska insats

- Basala hygienrutiner och klädregler för EMI finns som rutin i handboken.
- Genomgång av basapotek på skolorna / generella läkemedelsordinationer för skolsköterskor reviderades av skolläkare inför start av HT 2023. Detta skall enligt rutin ske årligen i samband med nytt läsår.
- Skolsköterskorna har ett årshjul med checklista över olika egenkontroller som skall ske under terminerna.
- En digital samtyckesmodul för vårdnadshavares medgivande vid vaccinationer i journalsystemet PMO har används. Syftet med modulen är att det ska vara enkelt att inhämta och godkänna information om kommande vaccinationer. Modulen fungerade mycket bristfälligt under 2022 och tyvärr likaså under hösten 2023 (Se nedan under avsnittet om avvikelshantering).
- Förstärkt samarbete EMI/EPI
- Skolläkare deltar i mottagningsgrupp angående mottagande i anpassad grundskola (tidigare grundsärskola).
- Skolsköterska med ledningsansvar deltar i barn-och elevhälsans ledningsgrupp och i planeringen för barn-och elevhälsans övergripande systematiska kvalitetsarbete. Denna samverkan med övrig elevhälsopersonal är en organisation som bidrar till god vård.

Elevhälsans psykologiska insats

- Genom processbeskrivningen gällande elever med låg måluppfyllelse och sen utveckling ökar EPI sannolikheten att eleverna med störst behov av en psykologutredning inom ramen för skolans verksamhet är de som erbjuds detta, dvs. att rätt patient får rätt vård.
- Att psykolog är med på EHT bidrar till en god vård och att elever med misstänkt IF kan upptäckas men det är en utmaning att bemanna samtliga skolors EHT i kommunen med den psykologiska kompetensen. Därför blir mötesformen intern konsultation en extra säkerhet för att säkerställa att fånga upp elever i behov av en psykologutredning. Under föregående år varierade

psykologens deltagande på EHT. Under vårterminen 2024 är psykolog med på ett EHT per termin per skola. Samtliga skolor har en kontaktpsycholog som rektor, skolpersonal och övrig elevhälsa kan kontakta under övrig tid. Kontaktpsychologen ansvarar även för bedömningen avseende om elever på kontaktskolorna skall erbjudas psykologutredning eller inte. Den bedömningen sker efter eleven har tagits upp på mötesformen intern konsultation.

- Regelbundna professionsmöten (veckovis) har genomförts för att diskutera bland annat hur patientsäkerheten kan tryggas.
- Handbok arbetas kontinuerligt med för att förtydliga riktlinjer och rutiner/processer för att utföra uppdraget patientsäkert. Genomgång av rutiner/processer sker på professionsmöten.
- Fortsatt samverkan mellan EMI och EPI för att skapa tillförlitliga och säkra system och processer för hela verksamheten. Psykolog med ledningsansvar deltar i barn-och elevhälsans ledningsgrupp och deltar i att planera barn-och elevhälsans övergripande systematiska kvalitetsarbete. Denna samverkan med övrig elevhälsopersonal är en organisation som bidrar till god vård.
- Skolpsykolog deltar i Mottagningsgrupp angående mottagande i grundsärskola.
- Mottagningsgruppens processer utvecklas och förtydligas gällande att följa upp elever med intellektuell funktionsnedsättning vid bestämda tidsintervall.
- I arbetet med egenkontroll utvärderas rutiner och processer och följsamheten till dessa följs kontinuerligt upp.

Säker vård här och nu

Riskhantering

För att få en uppfattning om det finns brister i verksamhetens kvalitet eller om det finns risker för negativa händelser så har vi till vår hjälp ett tvärprofessionellt analysteam som analyserar inkomna avvikelser, risker och klagomål. Detta har beskrivits tidigare. I teamet ingår skolsköterska med ledningsansvar, skolläkare, ledningsansvarig psykolog, verksamhetschef samt ytterligare två skolsköterskor.

Analysmöten har skett regelbundet, 10 gånger under 2023. Vid mötena lyfts de avvikelser / ärenden som inkommit till diskussion och analys. Det beslutas om åtgärder och hur uppföljning skall ske. Ärenden och åtgärderna lyfts sedan vid professionsmöten och vid kommande analysmöten följs ärendena upp. Samtliga i verksamheten är uppmanade att skriva avvikelser när sådana uppmärksammas. Det gäller både avvikelser som helt kan hanteras internt men också flera avvikelser som handlar om samverkan med andra vårdgivare. Detta beskrivs mer utförligt i kommande avsnitt nedan (“avvikelser”).

När rutiner behöver ändras (med anledning av avvikelse eller annan orsak) dokumenteras detta i handböckerna för EMI och EPI (som är ständigt tillgängliga för samtliga inom EMI/EPI) och rutin / ändringar presenteras och diskuteras vid professionsmötena.

Stärka analys, lärande och utveckling

Avvikelser

Inkomna avvikelser EMI 2023

Ämne	Antal	Sammanfattning
Brister i journalsystem, kommunens IT-system och övriga tekniska problem etc	9	<ul style="list-style-type: none"> - Journaluppgifter döljs (och därmed risk att t.ex. hälsobesök och vaccinationer missas) för behörig användare hos elev med skydd. - I PMO ändras automatiskt vem som står som ansvarig för en gammal anteckning i efterhand, risk att fel sköterska ses som ansvarig för en åtgärd. - Anteckning görs i fel sköterskas namn pga inställningsalternativ i journalsystemet (i PMO kan en sköterska logga in och sedan ange att anteckningen görs i annan sköterskas namn). - Recept går ej att skriva elektroniskt via journalsystemet under nästan 10 månaders tid pga att uppdatering av journalsystem skjutits upp. - När väl uppdateringen av PMO ska ske så visar det sig ta mycket längre tid än planerat och journalsystemet ligger då nere vilket leder till att vi får dokumentera besöksanteckningar och vaccinationer i efterhand. - Krångel med mellanlagringsfunktionen mellan kommunens server och PMO leder till problem i journalsystemet, vissa funktioner gick ej att använda under en tid - Samtyckesmodulen (där VH lämnar medgivande för vaccination) fungerade ej under den tid då klassvaccinationer skulle ske = mycket extraarbete för att få in samtycken, risk att det blir som förra året att vaccination ges utan tydligt samtycke.
Sekretess	2	<ul style="list-style-type: none"> - Vid överföring från Extens till PMO förs elever med skydd över till klasslistor, synliga för all personal med tillgång till PMO. - Meddelande i PMO angående elev skickas ut till personal som inte har med eleven att göra.
Dokumentation	4	<ul style="list-style-type: none"> - Vaccin dokumenteras som givet istället för som en ordination. - Ryggstatus ej dokumenterad i samband med hälsoundersökning (men är troligtvis utförd). - Vaccinationsordination dokumenterad i löpande text istället för i vaccinationsmodulen = det blev

		<p>ingen bevakning av vaccinationen som gavs men senare än tänkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Givet vaccin har ej dokumenterats på rätt plats i journalen.
Dubbla journaler	2	<ul style="list-style-type: none"> - Två exempel på elever med dubbla journaler i journalsystemet (en journal med TF-nummer och en utan) vilket lett till att man dokumenterat i "fel" journal samt att vaccinationsbevakning inte skett.
Samverkan med sjukvården / Vårdcentral / andra kommuners EMI	13	<ul style="list-style-type: none"> - Flera avvikelser handlar om att det finns stora svårigheter att rekvirera medicinska journaler från andra skolor - när väl journalerna kommer ser vi bl.a. att vaccination ej givits, hörselundersökning ej utförts, tillväxtkontroll och ryggundersökning ej skett. - Vårdcentral hänvisar till skolsköterska/skolläkare för att skriva sjukintyg och för att utreda akut medicinsk åkomma
Ej genomfört hälsobesök	1	<ul style="list-style-type: none"> - Hälsobesök ej genomfört samt ej fått in medgivande från VH till journalrekvisition från annan skola/annan kommun.
Övrigt	2	<ul style="list-style-type: none"> - VH upplever kallelse till förskoleklassbesök som otydlig, föreslår bildstöd. - Oklarheter i organisationens rutiner kring när post till annan myndighet/sjukvårdsinrättning ska eller inte ska skickas med rekommenderad post.

Under 2023 inkom 33 avvikelser inom EMI. Det stora flertalet handlar om brister i vårt journalsystem och de tekniska lösningar som kommunen använder sig av samt svårigheter att få information/journaler från skolor i andra kommuner. Vi har också avvikelser kring att elever har dubbla journaler, att man inte dokumenterat vaccination och vaccinationsordination på rätt sätt samt brister i hantering av information om skyddade elever.

Risk för missad dokumentation, utebliven vaccination, röjande av skyddad identitet m.m. pga tekniska problem

Vad gäller de tekniska problemen så är värt att nämna de svårigheter som funnits med att uppdatera journalsystemet/PMO – en uppdatering som kunde och borde skett tidig höst 2022 sker först under tidig sommar 2023. I väntan på uppdatering har inte receptmodulen i PMO fungerat, dvs det har inte gått att skriva ut recept under denna tid (cirka 10 månader). Det går heller inte längre att skriva analoga recept (på papper), det accepterar Apoteken inte. Nu skriver vi i EMI förvisso sällan recept men de gånger det har varit aktuellt har det blivit krångligare för oss (det har gått att lösa genom att vi ringt in recept till det

apotek som vi har avtal med). Någon risk att en elev inte skulle fått tillgång till läkemedel har vi dock inte sett.

När uppdateringen så småningom ska ske så stängs PMO ned och går ej att använda under några dagar istället för en dag som var tänkt - detta leder till att vi inte kommer åt journaler, kan inte göra anteckningar, inte dokumentera givna vacciner etc utan detta får ske några dagar i efterhand. Detta innebär en risk att dokumentation missas eller inte blir komplett. Vi har dock rutiner för hur vi ska agera när journalsystem ligger nere och har följt dessa rutiner.

Även i år (liksom 2022) så fungerar inte samtyckesmodulen i PMO i samband med klassvaccinationerna under hösten, som den borde. Det går därför inte alltid att få in medgivande digitalt (mha Bank-id) vilket leder till merarbete för skolsköterskorna som måste ordna medgivanden på papper. De var också tvungna att ta emot många samtal från oroliga VH som misslyckats med att använda samtyckesmodulen. Risk fanns att en vaccination inte kunnat ges i tid (pga svårighet få in medgivande). Inga vacciner har dock givits utan att medgivande tagits in.

En risk i kommunens hantering av elever med skyddad identitet är när överföring av personuppgifter mellan olika system ska ske. Vid ett tillfälle, när uppgifter om elever skulle föras över från Extens till PMO, följde samtliga elever med skyddad identitet över och klassplacerades (vilket de inte ska). De blev då synliga i klasslistorna i PMO. Samtliga användare hade alltså under några timmar haft möjlighet att se elever med skydd som de inte borde haft behörighet att se. En loggkontroll skedde efter detta och ingen obehörig ska ha sett elev med skydd. Detta är dock allvarligt och det borde vara prioriterat att ha säkra lösningar för detta så att det inte riskeras att bli fel (dock ligger risken utanför EMI:s ansvar och arbete, men det rapporterades in till vårt analysteam varför vi skriver om detta här).

Försenad vaccination, dokumentation i fel journal, dokumentation i fel avsnitt av journalen – pga bristande följsamhet till rutiner för dokumentation m.m.

Några avvikelser handlar om brister i dokumentation. T.ex. har man dokumenterat ett vaccin som givet istället för som en ordination (=ska ges). Några elever har haft dubbla journaler (pga att det ibland blivit en journal med TF-nummer och en utan) och då har man dokumenterat i en av journalerna men inte den andra med risk för att medicinsk information missas. Vid ett tillfälle har vi sett att man dokumenterat en vaccinationsordination på fel plats i journalen och det har då inte blivit någon bevakning av ordinationen, dvs risk att en vaccination inte ges.

Vi har tydliga rutiner för hur man ska dokumentera t.ex. en vaccinationsordination och ett givet vaccin, när och hur man ska bevaka detta. Om en elev har dubbla journaler (pga brister i hur kommunen och ansvariga för journalsystemet skapat tekniska lösningar) så ökar såklart risken för att det blir fel i

dokumentation, utan att vi kan påverka detta med rutiner. Vi har dock kontrollfunktioner där vi går igenom journaler i samband med stadiemyten för att se bl.a. om ett vaccin givits som det ska.

Om någon av misstag dokumenterat ett vaccin som givet fast det borde varit en ordination så är tyvärr risken mycket stor att detta inte upptäcks (om inte elev eller VH upptäcker detta och kontaktar skolsköterskan). Vi bedömer dock att den avvikelse vi fått in inte riskerar att upprepas, särskilt inte nu när vi bytt journalsystem – det finns i journalsystemet flera hinder för att göra detta misstag.

Ryggkontroll, uppföljning av tillväxt, hörselkontroll, vaccination m.m. försenats pga svårighet att rekvirera journal från annan skola i annan kommun

Flera avvikelser handlar om att vi haft svårigheter att få journaler från skolor i andra kommuner. I samband med att en elev flyttar / byter skola (och således byter vårdgivare) tar skolsköterska in medgivande från elev/VH för rekvisition av journal från tidigare skola. Vid flera tillfällen har det varit mycket svårt att få in journalen – t.ex. har skolor inte haft någon skolsköterska anställd, skolsköterskan har inga kontaktuppgifter och svarar inte trots flera försök till kontakt när vi väl fått kontaktuppgifter. Även rektorer vi kontaktat har haft svårt att hjälpa till.

Vi har ett ärende där vi inte får in medgivande från VH och därför inte efterfrågar journal från annan skola. När eleven sedan byter stadium upptäcks detta och vi lyckas få medgivande och får journalen. Då upptäcks att man på tidigare skola tänkt sig en medicinsk uppföljning som nu blev fördröjd.

I ovan nämnda fall har medicinska kontroller (som ryggkontroll, uppföljning av tillväxt, hörselundersökning) och vaccination fördröjts.

Pga ovanstående har vi beslutat att vi, i de fall där vi inte får in någon journal eller något medgivande till rekvisitionen, alltid skall kalla eleven (samt VH beroende på elevens ålder) till hälsosamtal för att på det viset snabbare få information om aktuella hälsoproblem etc.

Försenad medicinsk utredning pga bristande samverkan med sjukvården

Vi har slutligen några avvikelser där vi tagit emot elever som sökt sjukvården men där hänvisats till skolsköterska/skolläkare för undersökning. I dessa fall har det handlat om frågeställningar / symtom som absolut borde utredas av sjukvården, inte av EMI (t.ex. pga att man behövt ta blodprover, göra röntgenundersökning, skriva vissa intyg kring kronisk sjukdom etc). Vi har dock antingen träffat eleven och gjort en medicinsk bedömning eller hjälpt eleven att få tid till sjukvården.

Rapporterade avvikelser är någorlunda konstant de senaste åren

Detta år inkom 33 avvikelser, föregående år 31 st så antalet avvikelser har varit tämligen konstant. Några år innan dess var dock antalet avvikelser betydligt färre.

De senaste åren har medarbetarna tydligt uppmuntrats att skriva avvikelser för att kunna fånga brister och risker i verksamheten, så att dessa kan analyseras och åtgärdas.

Analysteamets arbete började 2019 vilket medför att varje avvikelse blir analyserad tvärprofessionellt med syfte att hitta eventuella brister i rutiner snarare än syndabockar. Det analyserande arbetssättet samt fokus på rutin gör det lättare och mer verksamt att uppmärksamma brister i patientsäkerheten.

Vi ser alltså antalet avvikelser som något positivt ur patientsäkerhetsaspekt för att kunna fånga brister och risker i verksamheten samt identifiera och förebygga risker som ännu inte inträffat.

Inkomna avvikelser EPI 2023

Ämne	Antal	Sammanfattning
Klagomål	1	- Fader upprörd över att han ej visste att sitt barn hade diagnos IF.
Skyddade elever	2	- Dubletter i journal pga elev med skydd, en journal togs bort, U.ts anteckningar försvann. - Kommer ej åt elever med skydd i nytt journalsystem.
Brister i psykisk arbetsmiljö och hög arbetsbelastning	8	- Ökad arbetsbelastning och en bemanning som inte räcker till. - Glömt psykologutlåtande i kopieringsrum. - Glömt att skanna journalrekvisition. - Psykologbedömning tog lång tid. - Utdragen utredningsprocess, flera psykologer i ärendet. - Tidsbrist medför att psykologerna inte hinner läsa varandras utredningar enligt rutin. - Fördröjning av administrativt arbete. - Ej avslutade åtaganden hos psykolog som slutat.
Brister i utrustning	1	- Svårt att läsa handstil på hängmapp.

Under 2023 inkom 12 avvikelser inom EPI. Det stora flertalet kategoriserar som risk och handlar om brister i psykisk arbetsmiljö och hög arbetsbelastning. Två avvikelser är kopplad till elever med skydd i journalsystem och en handlar om brister i utrustning. En avvikelse som kategoriserar som klagomål inkom till EPI.

Klagomål

Klagomålet som inkom handlade om att en vårdnadshavare klagade på att han inte visste att hans barn hade en diagnos. I journalen fanns anteckningar om att fadern hade varit med på återgivning, diagnosen hade även bekräftats i två olika psykologutredningar. Som åtgärd är rutinerna ändrade sedan denna elev fick sin diagnos och analysteamet bedömde att det var låg sannolikhet att det skulle ske igen.

Avvikelser gällande elever med skydd på grund av omständigheter i journalsystem

Avvikelserna berörde elever med skydd i två olika journalsystem, PMO och Prorenata. I PMO var det information som försvann då dubbla journaler plockades bort, att dubbla journaler har tagits bort åtgärdar problematiken och minimerar risken att det skall ske igen. I Prorenata hade psykologerna inte fått åtkomst till elever med skydd i anslutning till byte av journalsystem. Detta åtgärdades genom att psykologerna fick åtkomst till elever med skydd.

Avvikelser gällande glömska, utdragna hälso- och sjukvårdsprocesser, rutiner som inte efterföljs på grund av hög arbetsbelastning och brister i psykisk arbetsmiljö

I och med att majoriteten av psykologerna under vårterminen var nya på arbetsplatsen och i sin roll som psykolog samt att Lex-Maria anmälan inleddes blev arbetsbelastningen mycket hög för psykologerna, det gick även ut över inskolningen och stöd som de nya psykologerna skulle ha fått av PLA-psykologen. PLA-psykologen behövde prioritera bort arbetsuppgifter till förmån för vårdgivarens utredning inom Lex-Maria anmälan. Det innebär att en av de nya psykologerna behövde stötta PLA i detta arbete och fick således mindre utrymme för de övriga uppgifterna. Det innebär att en tredje psykolog behövde lägga mestadels av sin tid på att genomföra psykologutredningar. Den fjärde psykologen behövde ägna all sin tid åt sin PTP-tjänst. Under vårterminen deltog psykologerna på skolornas EHT. Med undantag för PLA-psykologen, två skolor var därför utan psykolog större delen av vårterminen. PLA-psykologen försäkrade sig dock om att det inte fanns några elever som var i stort behov av en psykologutredning med frågeställning intellektuell funktionsnedsättning. Under höstterminen slutade två av psykologerna och det fanns inte längre möjlighet för psykologerna att delta på EHT. För att fortsatt ha ett patientsäkert arbetssätt och inte missa elever i behov av psykologutredning så upprättades en ny rutin och mötesform, som är beskrivet tidigare i dokumentet.

Denna ökade arbetsmängd ledde till flera av de avvikelserna presenterade ovan. När det är mycket att fokusera på så är det lättare att göra slarvfel och att glömma. Det kan vara en anledning till två av avvikelserna som handlade om att glömma psykologutlåtande i kopieringsrummet och glömma att skanna in journalrekvisition, åtgärderna blev att hänvisa till rutin. Det fanns påbörjade hälso- och sjukvårdsinsatser när beslutet togs att Lex-Maria anmälan skyndsamt skulle genomföras, vilket medförde att det gjordes parallellt därav tog det längre tid än vanligt att slutföra psykologbedömningen och psykologutredningen som två av avvikelserna handlade om. Åtgärderna kopplat till detta var att informera chef och att förmedla psykologbedömningen till en annan psykolog som hade mer tid till sitt förfogande.

Avvikelsen som handlade om utdragen utredningsprocess med flera psykologer i ärendet påverkades av arbetsmängden och att psykolog avslutade sin tjänst innan bedömning var genomförd. Åtgärderna handlade om vikten av att ha en ansvarig psykolog för ett ärende. Åtgärden till avvikelsen som handlade om fördröjning av administrativt arbete var att informera chef om detta. En avvikelse handlade om tidsbrist som medför att psykologerna inte hann läsa varandras utredningar enligt rutin, detta åtgärdades genom att tjänsten köptes in av psykologernas handledare. En avvikelse handlade om att en av de psykologerna som slutade inte hade slutfört åtaganden, detta åtgärdades genom att en av psykologerna övertog dessa uppgifter samt att psykologen fick komma tillbaka och genomföra vissa av de ej slutförda uppgifterna. Detta kan ha berott på hög arbetsbelastning men även att PTP-psykologen hade en extern handledare, vilket ökar risken för misskommunikation kring arbetet inom organisationen. Åtgärder blev att i framtiden ha en intern handledare och att förtydliga interna riktlinjer för PTP-psykologer i psykologernas handbok.

Arbetsmiljön och mängden arbete har även påverkats av chefsbyten. Det var en ny enhetschef i början av vårterminen som sedan slutade sin tjänst i början av höstterminen, enheten fick en tillförordnad chef i väntan på rekryteringsprocess och PLA behövde lägga tid på att vara involverad i rekryteringsprocessen. Detta medförde en oro och otrygghet i organisationen. Omsättningen av psykologer i verksamheten har också det bidragit till ökad arbetsbelastning och otrygghet i organisationen. Psykologgruppen signalerade under årets gång både i samtal med chef och via analysteamet att arbetsbelastningen var för hög. De åtgärder som vidtogs var att Barn- och elevhälsan fick köpa in extern psykolog som kunde genomföra de psykologutredningar som ingick i Lex-Maria anmälan. I slutet av höstterminen initierade PLA-psykologen en kartläggning av arbetsuppgifter och arbetsmiljö för att möjliggöra prioritering inom det skolpsykologiska uppdraget, denna kartläggning pågår i skrivande stund.

Avvikelse gällande utrustning på grund av icke uppdaterade rutiner / metoder

En avvikelse var kopplat till märkning av hängmappar i EPIs journalskåp. Det var otydligt textat på vissa, lapparna skrevs för hand. Ett förslag till åtgärd var att använda sig av datorskrivna lappar eller lappar utskrivna från en märkmaskin.

Rapporterade avvikelser är någorlunda konstant de senaste åren

Detta år inkom 12 avvikelser, föregående år 13 st så antalet avvikelser har varit tämligen konstant. Några år innan dess var dock antalet avvikelser betydligt färre.

Lex Maria-anmälan

Nedan följer en kort sammanfattning av Lex-Maria anmälan. Anmälan i sin helhet finns bifogad till detta dokument (bilaga 6).

Under åren 2010 - 2019 utfördes psykologutredningar med frågeställning Intellectuell funktionsnedsättning (IF) av konsultpsykologer. Under en stor del av denna tid fanns det ej någon anställd psykolog på Barn- och elevhälsan (BEH).

Urvalet av vilka elever som erbjöds en psykologutredning gjordes på följande vis;

Elever med låg måluppfyllelse/försenad utveckling identifierades av skolans personal. Skolans personal förmedlade eleverna och deras vårdnadshavare (VH) till BEH. Personal på BEH diskuterade ansökningarna och tog beslut om att sätta upp på väntelista för psykologutredning. Konsultpsykologerna tilldelades ett antal elever att utreda, utredningarna gjordes på BEH vid 2 tillfällen per termin, 6 dagar per tillfälle.

Några år senare fick BEH signaler om att flera elever med IF-diagnos visade förmågor som ej var förenliga med diagnosen. Anställda på BEH upptäckte ett mönster av att elever som tidigare fått diagnosen IF inte längre uppfyllde kriterierna samt att alla av dessa utredningar var utförda av samma konsultföretag. BEH fick också in klagomål från VH avseende psykologutredningar. Detta togs upp på BEHs analysteam och anmälan till IVO inleddes, vilket inkluderade en intern utredning om vad som hade hänt; konsekvenserna, orsakerna, berättelserna från de drabbade och åtgärderna för att förhindra att liknande händer igen.

Konsekvenser

I Barn och elevhälsans analysteam analyserades konsekvenserna av vårdskadorna. Några av de konsekvenser som analysteamet lyfte var risken att de drabbade inte fick undervisning, bemötande eller socialt sammanhang på deras adekvata utvecklingsnivå, vilket i sin tur kan leda till negativa konsekvenser för stora delar av livet. Andra konsekvenser som diskuterades var att händelsen kan ha skapat misstro till elevhälsan och samhällets vård, vilket i sin tur kan leda till att de drabbade inte uppsöker vård i framtiden. Misstro till sin egen förmåga, misstro till sitt barns förmåga, stigma, sorg i familjer, psykiskt lidande och mobbing var andra delar som berördes.

Upplevelser från de drabbade eleverna och vårdnadshavarna

I möte med vårdnadshavare och elever som blivit drabbade av vårdskadan berättar de om påtryckningar från skolan att genomgå psykologutredning, flera hade inte förstått vad för utredning som skulle genomföras. Många kände sig inte lyssnade på av varken skola eller den utredande psykologen. Processen innan, under och efter skedde inte i samråd med vårdnadshavare och elever framför flera. De drabbade berättar också om hur de har farit illa i detta, vilket bland annat innefattar allvarligt psykiskt lidande, mobbing, stress och suicidförsök.

Orsaker

I Barn och elevhälsans analysteam analyserades orsaker till vårdskadorna. Orsakerna diskuterades kunna härledas till rutiner på Barn- och elevhälsan samt skolenheterna gällande elever med misstänkt IF, under

och efter de genomgick psykologutredning. En annan orsak som diskuterades var att den psykologiska kunskapen saknades i flera led, både innan och efter psykologutredningar ägde rum. Psykolog, skola och Barn- och elevhälsans oförmåga att lyssna in och ge adekvat information till vårdnadshavare och elever. Orsaker kan även härledas till konsultpsykologernas arbete, upplägg, vad de tog och inte tog hänsyn till i psykologutredningen med mera.

Åtgärder

Flera åtgärder har gjorts i organisationen sedan 2010-2019, exempel på detta är att Barn- och elevhälsan har anställda psykologer, patientsäkra processbeskrivningar och rutiner finns gällande psykologernas arbete, psykologutredningar kvalitetssäkras, mottagningsteam för anpassad skola finns, Barn- och elevhälsan har ett analysteam som fångar upp avvikelser, klagomål och risker i syfte att stärka patientsäkerheten. Åtgärder som tillkom i och med Lex-Maria anmälan var att skapa en tydligare journalmall vid psykologutredning, ha en workshop per år med handledare i syfte att säkerställa kvalitet och likvärdighet, rutin för att se över diagnos med bestämda tidsintervall och utbildningsinsats till skolenheterna där de får kännedom om vårdskadorna och hur skolorna kan bidra till att detta inte upprepas.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Under höstterminen 2023 har ett nytt journalsystem, Prorenata, införts. Detta har medfört ett arbete med att säkerställa patientsäkerheten och kvaliteten i den processen. En referensgrupp utsågs, samt en ny systemadministratör för EMI. I oktober skrevs en risk- och konsekvensanalys inför införandet (se bilaga 1). De risker och konsekvenser som framkom handlade främst om kommunikation samt tidsaspekten för arbetet. Vi såg risker med informationsflödet i processen. Rätt information skulle nå rätt personer i rätt tid. Information kring hur mycket tid införandet skulle ta var oklar i projektplanen. Under processen visade det sig ganska tidigt att EMI:s systemadministratör för Prorenata fick lägga mer tid än förväntat på detta arbete. Införandet har varit tidskrävande för hela EMI vilket har tagit tid från vårt elevnära arbete. Ett omfattande arbete med att validera journaler vid överföringen från det gamla till nya journalsystemet har skett. Detta för att säkerställa att all dokumentation följer med vid journalbytet. Utifrån identifierade risker har vi organiserat arbetet på bästa sätt utifrån givna förutsättningar.

Samtidigt har EMI infört förändringar i vårt hälsovårdsprogram från och med detta läsår. Ett extra hälsobesök i åk 6 har införts, där längd och rygg kontrolleras. Detta för att öka patientsäkerheten och upptäcka eventuell skolios (sned rygg) i tid. Tidigare kontrollerades ryggen i åk 4 och sedan åk 7 nästa gång. Förändringen innebär också förskjutningar av följande hälsobesök på högstadiet och gymnasiet, till åk 8 samt åk 1 (VT) eller 2 (HT) på gymnasiet. Inför förändringen av hälsovårdsprogrammet skrevs en

risk- och konsekvensanalys (se bilaga 4). De risker som framkom handlade om tidsåtgången för de extra hälsobesöken för skolsköterskorna som ansvarar för låg- och mellanstadiet.

Eftersom skolsköterskorna på gymnasiet i princip inte har påbörjat hälsosamtalen (på grund av förskjutningen) har den tiden till viss del kunnat ägnats åt införandet av nytt journalsystem. Risk- och konsekvensanalyserna finns att läsa i sin helhet i bilagor (bilaga 1 gällande införandet av nytt journalsystem och bilaga 4 angående hälsovårdsprogrammet). Arbetet med implementeringen av det nya journalsystemet samt det extra hälsobesöket kommer att fortsätta under hela läsåret. Vi kommer även fortsättningsvis att behöva följa upp regelbundet hur förändringarna påverkar vår verksamhet.

MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Mål och strategier för Elevhälsans medicinska och psykologiska insatser under 2024

- Samverkan EMI/EPI ska fortsätta. Samverkan skall ske t.ex. inom ramen för analysteam och teamet för intern konsultation samt i komplexa ärenden.
- Fortsätta arbetet med att implementera det nya journalsystemet Prorenata.
- Fortsätta arbetet med att identifiera och skapa processer som krävs för verksamheten.
- Patient som medskapare. Fortsätta arbetet med att involvera och göra patienterna delaktiga i patientsäkerhetsarbetet. Skapa rutiner och aktiviteter för detta.

Bilagornas numrering =

Bilaga 1 = risk/konsekvensanalys införande av Prorenata

Bilaga 2 = patient som medskapare

Bilaga 3 = egenkontroll EMI

Bilaga 4 = risk/konsekvensanalys ändrat intervall hälsovårdsprogram

Bilaga 5 = läkemedelsöversyn

Bilaga 6 = Anmälan enligt Lex Maria, se separat dokument

Bilaga 7 Processbeskrivning för låg måluppfyllelse och sen utveckling samt ytterligare information

Bilaga 8 Utvärdering av psykologutredning

Bilaga 9 Egenkontroll EPI

Bilaga 1 – risk/konsekvensanalys nytt journalsystem

Förvaltning BIF	Dokumentnamn Riskbedömning byte av journalsystem	
Enhet Elevhälsan	Datum 231013	Version 1
Deltagare EMI gruppen, skriven av Anette Lidman-Thelin, Maria Hurtigh och Evelina Björkholm	Framtagen av	Godkänd av

Riskkälla	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig	Klart när?	Kontroll utfört. Datum.
	Ej allvarlig	Allvarlig	Mycket allvarlig				
Mindre tid för skolsköterskorna på skolorna (minskad tillgänglighet för elever och elevhälsoarbete) relaterat till ökad administrativ tid för EMI. Exempel på tidsåtgång: Validering och arbete inför och efter att ProRenata införs (18/12) kommer att medföra extra arbete för EMI. Tidsperiod v47 och framåt.		x		Planering, Information till rektorer och skolor kring detta.	EMI/chef	Innan validering v 47-49	
Informationsöverföring. Får alla rätt information i rätt tid? Vem informerar vem?		x		Planering, regelbundna möten. Tydlig informationsstruktur.	EMI/chef /ProRenatagruppen		
Oförutsedd sjukfrånvaro i EMI. Skulle kunna leda till att information från journaler som inte följer med automatiskt i migreringen till ProRenata går förlorad.		x		Planera in ex reserv för valideringsperson. Planera in förberedelser inför överföring i god tid.	EMI/chef	Innan v 47-49	
Oklar tidsåtgång. Hänvisning till projektplanen.		x					

Bilaga 2 – patient som medskapare

Patient som medskapare – en undersökning bland gymnasieelever om hur de upplevt tillväxtkontrollerna hos skolsköterskan under hela sin skolgång.

Skrivet av Robert Marton, medicinskt ansvarig skolläkare på Barn- och elevhälsan i Katrineholm, 23-02-22.

Undersökningen initierades efter att vi (= medicinskt ansvarig skolläkare Robert Marton samt dåvarande skolsköterska med ledningsansvar Maria Major) vid skrivande av patientsäkerhetsberättelsen för 2021 identifierade just avsaknaden av "patient som medskapare" i patientsäkerhetsarbetet och därför genomförde denna undersökning.

Temat "tillväxtkontroller" valde vi eftersom det förekommit en diskussion i media kring kroppshets, viktmobbing och att hälsovårdens viktkontroller ibland kanske (enligt uttalanden i media) skapar mer ohälsa än hälsa.

Detta är inget forskningsprojekt och det går inte att dra några slutsatser om hur elever generellt upplever tillväxtkontroller hos skolsköterskan/skolläkaren, men det ger ändå information om hur vissa elever tänker och känner. Vi hade som förhoppning (innan undersökningen) att vi skulle få en del svar som kunde väcka tankar om hur vi kan arbeta med tillväxtkontrollerna på kanske ett annat sätt än idag.

Undersökningen genomfördes under hösten 2022 (september/oktober) och 4 skolklasser årskurs två på gymnasiet fick svara anonymt på frågor – hur har de upplevt tillväxtkontrollerna, kommentarer kring sin upplevelse samt förslag på vad som kan göras bättre.

För att inte någon specifik skolsköterska eller elev ska kunna identifieras så har några svar justerats / kortats ner i redovisningen nedan. Jag har rättat stavfel och tagit bort delar ur svaren som inte varit relevanta. De svar som inte bidrar med något konstruktivt (t.ex svar såsom "jag minns inte", "inga problem", "det var väl ok" etc) har sållats bort i redovisningen så de svar som ses nedan är ett urval av de mest intressanta. Tanken är alltså att de svar som redovisas ska användas som diskussionsunderlag för EMI-gruppen, inte att det ska vara en heltäckande redovisning av varje enskilt svar från samtliga elever.

1. Hur har du upplevt tillväxtkontrollerna hos skolsköterskan under din skolgång (från förskoleklass till och med nu på gymnasiet)? Svartalernativ = Mestadels positivt, Mestadels negativt, Varken positivt/negativt eller jag minns inte.

Totalt 88 svarande

Mestadels positivt = 45 svarande = 51%

Mestadels negativt = 8 svarande = 9%

Varken positivt/negativt eller jag minns inte = 35 svarande = 40%

Alltså cirka hälften av eleverna har svarat att de upplevt tillväxtkontrollerna hos skolsköterskan som "mestadels positiva" medan den andra halvan svarade att de inte tyckte det varit varken negativt eller positivt eller t.o.m. mestadels negativt – den sistnämnda gruppen var knappt 10%.

2. Egna kommentarer – kan du berätta lite om din upplevelse, vad har du upplevt som positivt/negativt?

Nedan redovisas först ett urval av de svar som varit mest positiva, sedan de svar som uttryckt en mer negativ syn på tillväxtkontrollerna:

"Det var intressant att se hur lång man var". "Jag upplevde det positivt för att jag kände mig glad över längden". "Jag minns inte alla gånger. Däremot är det positivt att som barn få veta ungefär hur lång man kommer bli." "Positivt att se sin längd". "Roligt att se om man har växt".

"De var alltid snälla och omtänksamma." "Det var positivt, hon är bra lyssnare och jag fick hjälp flera gånger av henne". "Alla skolsköterskor har varit trevliga och bemött mig på ett bra sätt, vilket är viktigt". "Det var positivt, sjuksköterskan är en bra lyssnare och jag fick hjälp flera gånger av henne." "Jag tycker ändå att det är bra att vi får hjälp inom skolan." "Jag har upplevt att skolsköterskan är väldigt lugn och respektfull."

Sammantaget verkar vara att flera elever upplevt det som positivt att få kontrollera sin längd och blivit glada över att den utvecklats. Sedan ses tydligt att flera elever lyfter att det varit positivt med en skolsköterska som varit snäll, omtänksam, en bra lyssnare, hjälpsam, tillgänglig, respektfull. Ingen anger det som positivt att man kontrollerat just vikten.

De mer negativa upplevelserna redovisas nedan:

Först några kommentarer om att klä av sig inför sköterskan:

"Obehagligt när man skulle klä av sig på överkroppen." "Som liten kände jag det jobbigt att klä av mig." "Jag tycker att det är jobbigt om man inte är nöjd med sig själv utseendemässigt, att det är jobbigt att visa för en annan hur man ser ut."

Flera elever uttryckte att det var nervöst, spänt, att de kände sig utpekade, oroliga att de inte skulle känna sig "normala":

"Minns att många klasskompisar var nervösa och spända...". "Var alltid så nervös då jag kände mig jättekort och överviktig." "Negativt - kunde ibland känna mig lite obekvä...jag som är ganska bekväm i min kropp kände mig ändå lite utpekad - då kan jag tänka mig hur det känns för dem som inte är bekväma."

"Minns inte helt, men vet att man var lite nervös om man inte skulle väga "normalt". Och minns att många tyckte det var en jobbig grej." "I 4:an, 7:an, 1:an kändes det otryggt och som att man blev utpekad. Eftersom jag redan var osäker pga min vikt kändes det alltid jobbigt." "Jag kommer ihåg att det var kul som liten men att jag inte tyckte det var så kul att visa min vikt för en främling på gymnasiet."

Några beskriver att de fick negativa kommentarer om sin vikt:

"Jag fick alltid höra att jag var för "stor" för min ålder." "Minns att jag fick höra att jag låg för högt på viktcurvan i mellanstadiet" "Jag var enligt min skolsköterska aldrig "rätt" i växten. Har fått höra

allt ifrån att jag var för kort, smal och "på gränsen till överviktig". Varför säger man till ett barn att de inte duger sett till kroppen?"

"Det är inte alltid är roligt att höra tillväxtkurvan, alltså det här med vikt och längd. Det kan ibland vara jobbigt att höra att man till exempel väger för mycket, vet att andra har känt så." "Jag har hört från många att skolsköterskor har sagt negativa saker om personen enligt deras tillväxtkurvor."

"Ibland har man kunnat fått kommentarer om sin kropp som gjort att tankarna har snurrat väldigt mycket."

Och slutligen några kommentarer om att det just är detta med vikten som är känsligt:

"Som negativt så har det varit att det har varit känsligt ibland med just vikten." "Jag har inte upplevt att skolsköterskan är det negativa utan jag gillar inte att se min vikt vilket har gjort det jobbigt för mig när man ska vägas." "Negativt - vill inte väga sig för det kan kännas mer personligt och inte rör andra."

Sammantaget berättar alltså elever om obehaget att behöva klä av sig, visa upp sig själva och sin vikt, de känner sig utpekade, oroliga att de inte ska vara "normala". De beskriver att de upplevt det negativt att få kommentarer om sin vikt, om sin kropp och att det varit jobbigt och fått tankar att snurra. Detta med vikten verkar onekligen vara känsligt i de beskrivningar vi fått från många av eleverna.

3. Hur skulle du önska att tillväxten kontrolleras eller följs upp (om du inte är helt nöjd med hur det görs idag)?

Här hoppades vi få in goda idéer från eleverna. Ett återkommande tema i deras svar var att det borde vara frivilligt att väga sig:

"Får välja om man vill väga och mäta sig". "Vikt kan vara jobbigt för många, kanske ska vara valfritt att väga sig eller att eleven själv inte ser sin vikt." "Kanske inte direkt att man väger någon mot deras vilja eftersom att det kan vara ganska triggande" "Att man ofta borde ha kontrollen men fortfarande frivilligt, det kan hjälpa många att kunna få gå på kontroller."

"Upplevde inte att det var frivilligt i yngre ålder, önskar jag visste det då." "Kanske göra det helt frivilligt från och med 7an? Tror man har tillräckligt med koll på sig själv då." "Att man kollar längden men sedan frågar ifall det går bra med vikt delen osv" "Jag skulle vilja att det var frivilligt att mäta eller väga sig då många kan tycka det är såpass jobbigt." "Att man får välja om man vill väga sig eller inte, om det är ett nej så behöver man då inte göra det."

Några skrev om hur man kan göra kontrollen på ett bättre/tryggare vis:

"Vet inte men på ett smidigare sätt så att alla känner sig trygga." "Kanske gå in i ett privat rum och väga sig." "Nej, kanske prata om vad personen tycker om sin längd." "Alla tycker nog att det är jobbigt att väga sig och att någon annan ser vad man väger".

Några kommenterade hur resultatet av tillväxtkontrollen kan förmedlas:

"Man kan vara lite mer försiktig med vad man säger". "Jag tycker att man ska gå igenom tillväxtkontrollerna men jag tycker att man ska vara försiktig med vad man säger och med vilken tyngd man lägger i rösten och i orden man säger. Att lugna elever, inte stressa upp". "Inte lika mycket prat om vikt och hur mycket man ökat eller minskat." "Jag vet inte hur det är i dagens läge och det kanske inte är lika starkt, men jag antar att man inte "body shamar" barn så att dom får problem med sin hälsa."

Slutligen några som bad om fler kontroller eller ville veta om de var överviktiga eller för smala:

”Genom att göra fler kontroller än vad man gör idag.” ”Jag skulle vilja veta om det är så att man är överviktig eller mer smal hur man skulle kunna få hjälp med det” ”Att den skulle undersökas flera gånger ifall man inte har ett bra resultat.”

En sammanfattning av de förslag eleverna kom med landar väl i att det borde vara frivilligt att väga sig, att man kanske inte ska behöva väga sig inför sköterskan, inte behöva visa sin vikt samt att det är viktigt hur resultatet av tillväxtkontrollen förmedlas, så att eleven inte behöver skämmas och må dåligt.

Sammanfattning av hela undersökningen / slutsatser / hur går vi vidare

Hälften av eleverna anger att de upplevt tillväxtkontrollerna som mestadels positiva – övriga har alltså en upplevelse att det varken var bra eller dåligt eller t.o.m. mestadels negativt (sistnämnda grupp knappt 10% av alla svarande). Det flera ser som särskilt positivt var att få kontrollera sin längd – särskilt när de vuxit på längden. Vikten av att sköterskan var respektfull, omtänksam, snäll, lyssnade lyftes av många elever.

Som negativt framkom flera saker. Flera kommenterade att de tyckte det var jobbigt att behöva klä av sig, särskilt om man inte var bekväm med sin kropp. Många beskrev att de var nervösa, spända, oroliga att de inte skulle vara normalviktiga – att just detta med vikten faktiskt är något som är känsligt för många. Några berättade också om att de fått negativa kommentarer från skolsköterskan om sin vikt.

Eleverna föreslår att det borde vara frivilligt att väga sig och att viktkontrollen kanske kunde ske på ett tryggare vis såsom t.ex. väga sig så att sköterskan inte ser resultatet. De lyfter också vikten av att resultatet av tillväxten ska förmedlas på ett försiktigt och lugnt sätt, att eleven inte ska behöva skämmas.

Som jag nämnde i början så är denna undersökning inget man kan dra generella slutsatser av men visst är det intressant det som våra elever lyfter kring just viktkontrollerna. Det verkar vara, för många, en källa till nervositet (är jag normal?), oro, man skäms, vill inte klä av sig, får höra negativa kommentarer...samtidigt lyfts hur mycket man uppskattar en sköterska som är snäll, lyssnar och är respektfull.

Att tidigt hitta de barn som riskerar utveckla obesitas, att minska antalet barn med övervikt och relaterad ohälsa är ett prioriterat mål för hälsovården – både elevhälsa och barnhälsovård. Men hur man gör detta kan och ska diskuteras och det tror jag denna undersökning kan bidra till.

Denna undersökning kommer presenteras på lokalt EMI-möte inom kort och sedan även presenteras vid ett länsgemensamt möte mellan ledningsansvariga skolsköterskor och skolläkare. Resultatet av de diskussionerna får leda patientsäkerhetsarbetet vidare!

Bilaga 3 – Egenkontroll EMI

Protokoll egenkontroll lokal/medicintekniska produkter

Frågor	Resultat
Har medicintekniska produkter kontrollerats enligt handbok-avvikande resultat?	Alla medicintekniska produkter är kontrollerade och inget avvikande har identifierats.
Förvaras farligt avfall enligt rutin?	På de flesta skolorna men inte alla. Duveholm/KTC- omärkt, olåst skåp Bie- arkivskåp Julita- låst icke uppmärkt skåp Björkvik- olåst icke uppmärkt skåp Järven-icke låsbart skåp (lås kommer att ordnas)
Finns förutsättning att följa hygienrutiner?	Forssjö- saknar rinnande vatten Björkvik-saknar rinnande vatten
Skulle du kunna göra något för att underlätta att hygienrutiner följs?	På några expeditioner anser skolsköterskorna att man kan minimera saker som samlar damm, exempelvis ta bort böcker från bokhyllan.
Uppfyller expeditionen krav på sekretess?	Linden- sekretessdörr saknas. Hål i väggen mellan skolsköterskeexpedition och sanitetsteknikers rum Järven – sekretessdörr saknas Bie- Sekretessdörr saknas. Tunn dörr, allt hörs in och ut. Verksamhet bedrivs utanför Forssjö- rummet placerat vid matsal. Sekretessdörr saknas. Julita- sekretessdörr saknas Sköldinge- sekretessdörr saknas Valla- sekretessdörr saknas Grundsärskolan- sekretessdörr saknas Björkvik- lyhördhet som inte skulle avhjälpas med sekretessdörr. Insyn genom fönster. Skogsborg-Vägg mot kuratorsrummet ej tillräckligt isolerad.
Skulle du kunna göra något för att underlätta att kraven på sekretess kan följas? (exempelvis möblera om)	Skärmskydd som minskar risk för att andra kan läsa på dataskärmen.
Är golvytan tillräcklig?	De flesta upplever sig ha tillräcklig golvyta men möblering med exempelvis platskrävande brits gör rummet trångt.
Är lokalen tillgänglig för alla?	Forssjö- Expeditionen placerad i matsal Julita- långt från verksamheten i källaren utan hiss Björkvik- ligger långt bort från eleverna Grundsärskolan- inte tillgänglighetsanpassad.

Är lokalen utformad så alla elever, även de med koncentrationssvårigheter finner ro? (inget ”pynt” eller lappar som stör, bakgrundsljud, fönster med utsyn etc)	Bie- störande ljud från annan verksamhet Nyhem- stora fönster samt kompressor i kylskåp Sköldinge- störande ljud från matsal och musiksäl
Skulle du kunna utforma lokalen så den underlättar koncentration hos alla?	Nyhem har hjälpmedel i form av stressbollar, pilatesboll etc

Protokoll egenkontroll personalresurser

Frågor	Avvikande resultat:
Har du förutsättningar till att utföra dina arbetsuppgifter på ett patientsäkert sätt?	Lyhört på flera expeditioner då bl.a. sekretessdörr saknas. Se kolumn ”uppfyller lokalen krav på sekretess”
Använder du evidensbaserad samtalsmetodik i hälsosamtalen?	

Protokoll egenkontroll-utrustning

Fråga	Resultat:
Är handboken lättillgänglig?	Svårt att hitta eftersom dokument kan heta många olika saker
Saknar du någon rutin i handboken	Nej
Känner du dig delaktig i arbetet med handboken?	Nästan alla känner sig delaktiga
Erbjuder du alla elever på skolan hälsobesök enligt rutin? (f-klass, åk 1, åk 4, åk 7 och åk 1 gy)	Samtliga
Erbjuder du alla elever på skolan vaccination enligt rutin? (åk 1, åk 5, åk 8 och individuellt program)	Samtliga
Följer du rutinen ordination och bevakning av vaccinationer?	Samtliga
Har du planerat mottagning utöver hälsosamtalen?	Uppföljningar och extra samtal/kontroller

Protokoll egenkontroll-verksamhetsansvar

Fråga	Resultat:
Känner du till verksamhetens ledningssystem?	Samtliga
Känner du dig delaktig i EMI:s kvalitetsmål?	Någon upplever att det är rörigt med många mål (Förvaltningens/skolans/Barn- och elevhälsans/EMI:s)
Känner du dig delaktig i verksamhetens avvikelshantering? Om nej- hur skulle du kunna bli mer delaktig?	Flera avvikelser skulle kunna skrivas.

Bilaga 4 – risk/konsekvensanalys ändrat intervall hälsovårdsprogram

Arbetsmiljö- Konsekvensbeskrivning

Kartläggning av nuläget

Hälsosamtal utförs i förskoleklass, åk 4, åk 7 och åk 1 gymnasium

Hälsobesök med skolläkare+ skolsköterska utförs i åk 1 som uppföljning av hälsosamtal i förskoleklass

Vaccination MMR utförs i åk 1 på hälsobesök med skolläkare+ skolsköterska

Följande förändringar skulle behöva genomföras

- Extra rygg- och längdkontroll i åk 6
- Förskjutning av hälsosamtal från åk 7 till åk 8 (from HT -24)
- Förskjutning av hälsosamtal från gymnasiet åk 1 till åk 2

Konsekvenser som kan förutses

- Ökad tidsåtgång för ytterligare medicinsk kontroll (skoliosscreening) åk 6
- Mindre tid för insatser på grupp- och organisationsnivå
- Tidsåtgång första åren då elevantalet är stort på låg/mellanstadiet
- Bättre använd skolskötersketid på gymnasiet om hälsosamtal IM sker för de elever som går mer än 1 år innan de kommer in på in på nationellt program

Planerade åtgärder för att motverka negativa konsekvenser

- Lugn start på högstadiet och gymnasiet som ger tid för planering av genomförandet av förändring
- Kontinuerlig avstämning i studieöverskridande grupper på EMI möten.
- Gymnasiets sköterskor kan lägga tid på eventuellt införande av nytt journalsystem (utforma hälsofrågor, blanketter och struktur) och på så vis avlasta skolsköterskor som är placerade på låg- och mellanstadieskolor.

Handlingsplan

AFS 2001:1, 10 § Åtgärder som inte genomförs omedelbart skall föras in i en skriftlig handlingsplan. I planen skall anges när åtgärderna skall vara genomförda och vem som skall se till att de genomförs. Genomförda åtgärder skall kontrolleras.

Handlingsplan

Vad	Vem ansvarar	När	Uppföljning
Överens i EMI gruppen	alla	EMI möten vårterminen 23	
Verksamhetschef tar beslut om extra medicinsk kontroll åk 6	Verksamhetschef	Under vårtermin 2023 senast maj	
Beslutet samverkas	Verksamhetschef	Under vårtermin 2023 senast maj	

Konsekvensbedömningar och handlingsplaner skall behandlas och tas fram i samverkan med arbetstagare, skyddsombud och ev. elevskyddsombud. Samverkan avseende arbetsmiljökonsekvensbeskrivning skall ske i den ordinarie samverkansorganisationen. Vägledning om riskbedömning och handlingsplaner finns på www.arbetsmiljoverket.se samt i personalhandboken.

Bilaga 5 - läkemedelsöversyn

Sammanfattning av extern läkemedelsgranskning

Katrineholms kommun

Granskade skolor: Skogsborgsskolan, Stensättersskolan samt KTC 1 och 2

Granskare: Karolina Schön (tillsammans med Lotta Milde och Marita Lindfors)

Datum för granskning: 230621

Elevhälsan i Vingåkers kommun samt i Katrineholms kommun har ingått avtal med varandra att gemensamt utföra extern läkemedelsgranskning. Den årliga gemensamma översynen av läkemedelsrutiner genomfördes av en grupp på tre personer; en skolsköterska tillika MLA från Vingåkers kommun samt två skolsköterskor från Katrineholms kommun. Tre skolor i varje kommun granskades. I Vingåker de tre centrala skolorna som förvarar läkemedel och i Katrineholm tre skolor utvalda genom lottning.

Rapport

Ordinationer

På två av skolorna fanns aktuell delegering från skolläkare för generella läkemedel samt för anafylaxi i nära anslutning till läkemedlen (KTC samt Stensättersskolan). På en av dessa två skolor (Stensättersskolan) var anvisningen vid anafylaktisk chock gammal och behövde bytas ut. På den tredje skolan (Skogsborgsskolan) var delegeringen för generella läkemedel från 2019 och för anafylaxi från 2020. Samtliga dokument fanns dock i nära anslutning till läkemedlen men ingen av dessa var uppdaterade enligt rutin. Personlig delegering sker inte inom EMI i Katrineholms kommun på beslut av skolläkare med medicinskt ledningsansvar utan samtliga skolsköterskor får en generell delegering. Enligt närvarande skolsköterskor vid granskningen så är den generella läkemedelslistan en rekommendation och man får själv välja vad man önskar beställa från listan och ha i sitt sortiment.

Temperaturkontroll

På samtliga tre granskade skolor var dagens avlästa temperatur i läkemedelskylen inom godkända värden. Endast på en av de tre skolorna (KTC) var temperaturen i läkemedelskylen avläst och dokumenterad enligt rutin, 1g/v. På en av skolorna (Stensättersskolan) fanns ingen lista att dokumentera avlästa mätvärden på men görs enligt skolsköterskan vid terminsslut samt vb. Har dock inte blivit dokumenterat. Lista finns att tillgå i handboken. På den tredje skolan (Skogsborgsskolan) var läkemedelskylens temperatur avläst mellan augusti –22 till februari-23 men inte efter det, dvs inte mellan mars och juni. Inom EMI i Katrineholms kommun finns inte rutin att avläsa rumstemperaturen förutom på en av skolorna men denna skola var inte aktuell för granskning denna gång.

Förvaring

Samtliga tre granskade skolor har varsin fungerande låsbar läkemedelkyl och övriga läkemedel förvaras i låsbart skåp. På två av skolorna (Stensättersskolan samt Skogsborgsskolan) fanns uppmärkning på skåpsdörr för akutläkemedel. Dock saknades på

dess båda skolor en aktuell innehållsförteckning för akutläkemedlen. På en av skolorna (KTC) fanns inga egna akutläkemedel då vaccination endast sker vb. När vaccination sker hämtas akutlåda i rummet bredvid hos skolsköterskan som ansvarar för Duveholmsgymnasiet. På en av skolorna (Stensättersskolan) fanns låsbart skåp för riskavfall men ej separerat från rent/sterilt material. I övrigt följs rutiner kring förvaring i de fall det är aktuellt enligt rutin vad gäller överskådlighet, uppmärkning och sortiment.

Hållbarhet och rengöring

På de skolor där vaccin fortfarande vid tidpunkten för granskningen fanns i läkemedelskylen, och inte var inlämnat centralt, var de i gott skick och hade inte passerat utgångsdatum. På en av skolorna var hållbarheten för vaccin och övriga läkemedel kontrollerade och dokumenterade enligt rutin (för EMI i Katrineholms kommun 1g/termin). På en av skolorna (Stensättersskolan) fanns ingen aktuell lista ifylld men enligt ansvarig skolsköterska följdes rutinen med kontrollerna i övrigt. På den tredje skolan (Skogsborgsskolan) fanns en lista men den var inte ifylld. Enligt ansvarig skolsköterska var hållbarheten kontrollerad men inte dokumenterad. Endast på en av skolorna (Skogsborgsskolan) fanns krämer tillgängliga med datum uppmärkt enligt rutin. På de andra två skolorna (KTC samt Stensättersskolan) var alla krämer redan kasserade vid tidpunkten för granskningen efter terminsslut enligt deras rutin. Samtliga läkemedelskylar och läkemedelsskåp var rengjorda och i gott skick. På en av skolorna (KTC) följdes rutinen kring rengöring av läkemedelskyl och läkemedelsskåp (1g/termin enligt rutin inom EMI i Katrineholms kommun). På en av skolorna (Skogsborgsskolan) fanns lista för rengöring av läkemedelskyl och läkemedelsskåp men var inte ifylld enligt rutin. Dock hade rutinen kring rengöring utförts men inte dokumenterats. På den tredje skolan (Stensättersskolan) fanns ingen lista alls men rengöring var utförd enligt rutin men inte dokumenterad.

Avvikelser

Inga avvikelser skrivs då det som framkommit från granskningen inte anses vara av allvarlig grad.

Förbättringsområden

-Säkerställa att samtliga enheter har en uppdaterad och aktuell delegering från skolläkaren för generella läkemedel och en uppdaterad och aktuell generell läkemedelslista i nära anslutning till läkemedlen.

-Säkerställa att samtliga enheter följer rutinen för kontroll av temperatur i läkemedelskyl 1 g/vecka och att aktuella listor finns för att dokumentera detta.

-Säkerställa att samtliga enheter har en uppdaterad och aktuell läkemedelsanvisning/innehållsförteckning för anafylaxi i nära anslutning till akutlådan/akutläkemedlen.

-Säkerställa att riskavfall förvaras separerat från rent och sterilt material i eget låsbart skåp.

-Säkerställa att samtliga enheter följer rutin för kontroll av hållbarhet och rengöring och att aktuella listor finns för att dokumentera detta.

Reflektion

Skillnaderna mellan EMI i Vingåkers kommun och i Katrineholms kommun kunde även vid denna granskning påvisas men är fortfarande huvudsakligen kopplade till skillnader i de lokala rutinerna och arbetssätten. Vingåkers rutin kring kassering av krämer skiljer sig tex åt då de används fram tills att utgångsdatum infaller (med undantag för Hirudiodkräm som kasseras efter 12 månader från öppningsdatum samt Alsogel som kasseras 6 månader från öppningsdatum) medan Katrineholm har som rutin att kassera krämerna terminsvis. Vingåker har också en personlig delegering från skolläkaren för generella läkemedel samt för anafylaxi medan Katrineholm, som nämnts ovan, har en generell. Enligt rutin ska Vingåker kontrollera hållbarhet av vaccin och läkemedel samt rengöring av läkemedelskyl och läkemedelsskåp 1 gång/månad medan Katrineholm har 1 gång/termin som rutin. En till skillnad mellan kommunerna som framkom i årets granskning var som ovan nämnts att varje enskild skolsköterska beställer läkemedel från den rekommenderade läkemedelslistan utifrån eget val medan samtliga enheter i Vingåkers kommun har hela sortimentet från den generella läkemedelslistan. Dock är utbudet lite mindre på Vingåkers lista jämfört med Katrineholms lista.

Uppdaterade listor för läkemedel, anafylaxi samt för kontroller finns tillgängliga för utskrift i Handboken för EMI i Katrineholms kommun.

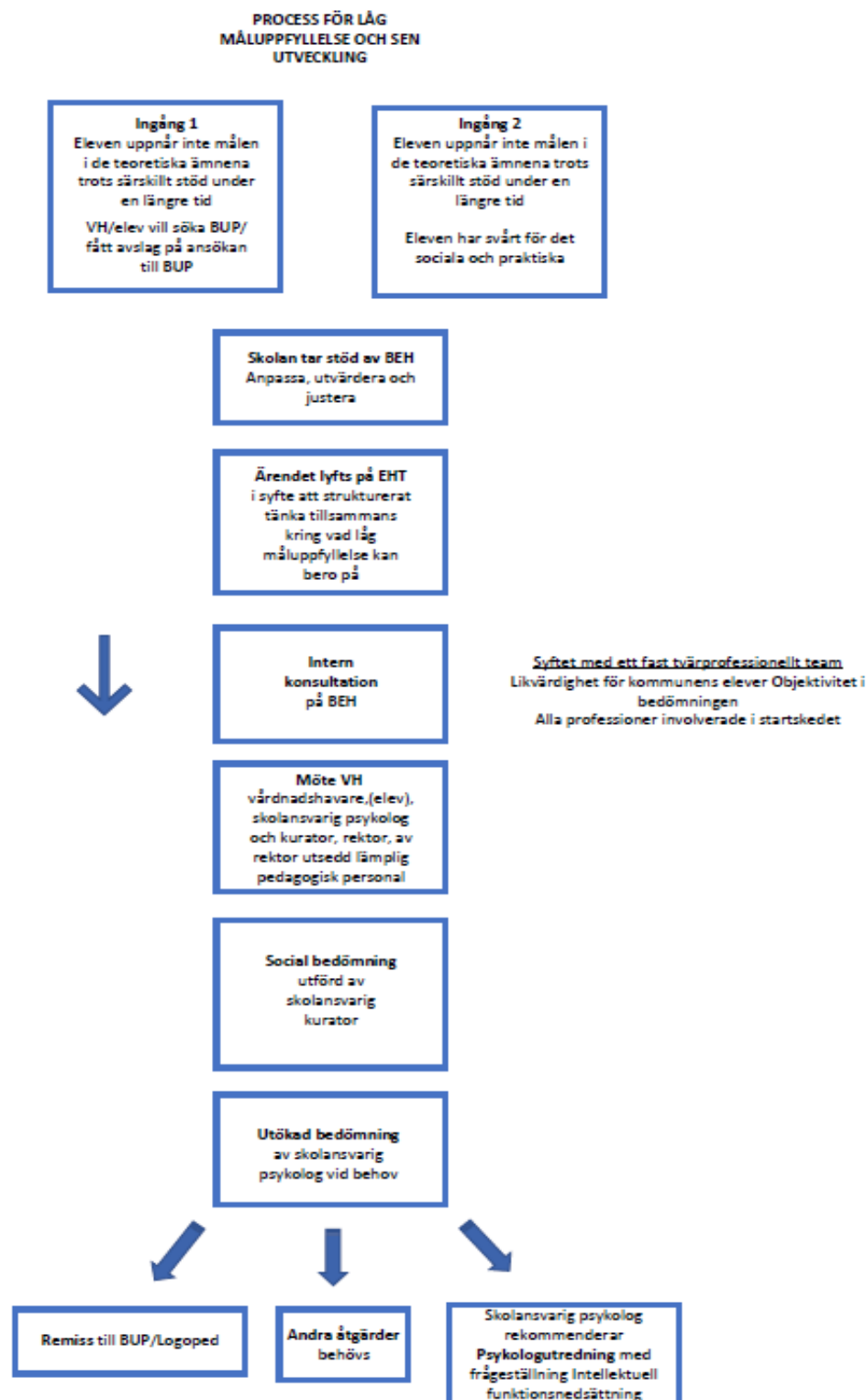
Förslag till förändring från MLA i Vingåker är följande:

- att kassera krämer efter att årlig extern läkemedelsgranskning är utförd
- att göra förändringar i protokollet för att förbättra de externa läkemedelsgranskningarna framöver och förfina innehållet i dessa (MLA Karolina kan åta sig detta)

Bilaga 6 Lex Maria IF-utredning

Se bifogat dokument

Bilaga 7 Processbeskrivning Låg måluppfyllelse och sen utveckling samt ytterligare information

YTTRELLIGARE INFORMATION
Se bilaga

Dokumentet uppdaterat:
2024-02-01

YTTERLIGARE INFORMATION

Att ha i åtanke

Det är ovanligt att elever får diagnos innan ÅK 3, elever behöver tid för att utvecklas och testa anpassningar

Detta skall finnas innan processen startas:

- Utredning av behov av särskilt stöd (UBSS), detta registreras i Unikum under *säkra anteckningar*.
- Samråd med elevhälsan, åtgärdsprogram och utvärdering.
- Vårdnadshavare skall ha varit kontinuerligt involverade i arbetet för elevens måluppfyllelse och utveckling

Ärendet lyfts på EHT

Att strukturerat tänka tillsammans - utgå från bildstöd kring bristande skolprestation (se bilaga)

Skolansvarig kurator: kan den låga måluppfyllelsen bero på sociala faktorer?

Skolansvarig skolsköterska: kan den låga måluppfyllelsen bero på fysiska/medicinska faktorer?

Skolansvarig specialpedagog och lärare: kan den låga måluppfyllelsen bero på lärmiljön, dyslexi, språkstörning mm

Vid möjlighet deltar skolansvarig psykolog och leder diskussionen

Rektor eller en person som rektor utser sammanfattar diskussionen i en journalanteckning, mall finnes i Prorenata.

Rektor återkopplar till VH och meddelar att BEHs personal skall ha ett möte för ökad förståelse av eleven (intern konsultation). Skolläkare och skolpsykolog kommer att ringa VH och be om samtycke innan mötet

Intern konsultation

All relevant information ses noggrant över och diskuteras i ett fast team bestående av: psykolog, läkare, kurator och specialpedagog. Orsaker till låg måluppfyllelse diskuteras och beslut tas gällande vidare åtgärder.

Återkoppling till VH och rektor sker i anslutning till mötet.

Möte VH

Samråd mellan skola och hem avseende elevens funktionsförmåga och vidare åtgärder.

Standardiserad beskrivning av IF-utredning förmedlas. Eleven och vårdnadshavare är i centrum och medskapare i vården. Samtycke avseende initierande av social och kognitiv utredning ses över. Skolpsykolog beslutar om ansökan för psykologutredning skall skickas in till BEH i detta skede eller senare i processen.

Social bedömning

Social bedömning kan påverka lämpligheten att utföra en psykologutredning. Skolansvarig kurator delger den sociala bedömningen till skolansvarig psykolog

Utökad bedömning

Vid behov inhämtar psykolog ytterligare information / genomför insatser
Om ansökan för psykologutredning med frågeställning intellektuell funktionsnedsättning inte redan är ifylld och inskickad till BEH görs det i detta skede.

Utvärdering av psykologutredning

Fick du tillräckligt med information innan
du skulle till utredningen?

Ringa in den som passar bäst

Ifall du tycker att något kunde göras bättre beskriv nedan

katrineholm.se

Vad tyckte du om utredningen?

Ringa in det som passar bäst

Ifall du tycker att något kunde göras bättre beskriv nedan

Vad tyckte du om återgivningen?

Ringa in det som passar bäst

Ifall du tycker att något kunde göras bättre beskriv nedan

Fick du tillräckligt med information om vad som kan hända efter utredningen?

Ringa in det som passar bäst

Ifall du tycker att något kunde göras bättre beskriv nedan

Tack för att jag har fått träffa er i utredningen

Jag önskar er allt gott!

Vänligen /

Bilaga 9 Egenkontroll EPI

Psykolog 1

Elevhälsans psykologiska insats

Protokoll egenkontroll

Varje termin skickas protokoll för egenkontroll till psykolog med ledningsansvar som sammanställer och redovisar för verksamhetschef. Verksamhetschef är ansvarig för att utrustning och rutiner uppfyller de *krav som står i handboken* och att psykologerna kan genomföra sitt arbete på ett patientsäkert sätt. |

Psykolog:

Datum:

Protokoll egenkontroll - Utrustning

Utrustning	Resultat:
Har du tillgång till låst nyckelskåp och använder du detta?	JA
Har du tillgång till låst testskåp?	JA
Har du tillgång till det testmaterial du behöver för att genomföra ditt arbete?	JA
Förvarar du testmaterial på rummet?	NEJ
Har du tillgång till säker skrivare/scanner och använder du detta?	JA
Egna önskemål på utrustning för att öka patientsäkerhet?	

Protokoll egenkontroll - lokal

Lokal	Resultat:
Är rummet ändamålsenligt?	JA
Är rummet insynsskyddat?	JA
Är rummet låsbart med egen låscylinder?	JA
Är rummet ljudisolerat?	JA
Finns låsbart dokumentskåp?	JA
Finns väntutrymme för elever och vårdnadshavare?	Detta kan förbättras
Egna önskemål för att göra lokalen mer patientsäker?	

Protokoll egenkontroll – Identifierade processer enligt ledningssystem

Rutiner	Resultat:
Avvikelsehantering Kommentar av rutinen för avvikelsehantering i Handboken	
Skriver du avvikelser/riskanalyser? <i>När var senast?</i>	JA (innan föräldraledigheten)
Dokumentation/journalföring Kommentar av rutinen för dokumentation i Handboken	
Har du dokument som väntar på att bli inskannade? När inkom dokumenten?	NEJ
Kontrollera din "dokumentbevakning" enligt rutinen i handboken. Ev. kommentar?	NEJ
Hur fungerar din egna posthantering?	BRA
Utredning Kommentar kring avsnittet om utredning i handboken	
Har du erbjudit uppföljande möten enligt rutin i handbok?	JA
Använder du samtyckesblankett vid samverkan med skolläkare?	(har aldrig behövt)
Efterlevs rutinerna inför psykologutredning?	Denna är oklar då jag upplever att vi är mellan två rutiner just nu och det är otydligt.
Egna önskemål för att göra rutiner mer patientsäkra?	

Egna reflektioner gällande dina möjligheter att utföra ditt arbete på ett patientsäkerhet sätt:

Egna reflektioner gällande egenkontrollprotokollet:

Protokoll egenkontroll - PLA

Rutin	Resultat
Har aktiviteterna i årshjulet genomförts?	
Har PLA deltagit på analysteam under året?	
Finns rutiner upprättade enligt ledningssystem?	

Psykolog 2

Protokoll egenkontroll

Varje termin skickas protokoll för egenkontroll till psykolog med ledningsansvar som sammanställer och redovisar för verksamhetschef. Verksamhetschef är ansvarig för att utrustning och rutiner uppfyller de *krav som står i handboken* och att psykologerna kan genomföra sitt arbete på ett patientsäkert sätt.

Psykolog:

Datum:

Protokoll egenkontroll - Utrustning

Utrustning	Resultat:
Har du tillgång till låst nyckelskåp <i>och</i> använder du detta?	ja
Har du tillgång till låst testskåp?	ja
Har du tillgång till det testmaterial du behöver för att genomföra ditt arbete?	ja
Förvarar du testmaterial på rummet?	ja
Har du tillgång till säker skrivare/scanner och använder du detta?	ja
Egna önskemål på utrustning för att öka patientsäkerhet?	

Protokoll egenkontroll - lokal

Lokal	Resultat:
Är rummet ändamålsenligt?	ja
Är rummet insynsskyddat?	ja
Är rummet låsbart med egen låscylinder?	ja
Är rummet ljudisolerat?	ja
Finns låsbart dokumentskåp?	ja
Finns väntutrymme för elever och vårdnadshavare?	ja
Egna önskemål för att göra lokalen mer patientsäker?	

Protokoll egenkontroll – Identifierade processer enligt ledningssystem

Rutiner	Resultat:
Avvikelsehantering Kommentar av rutinen för avvikelsehantering i Handboken	ja
Skriver du avvikelser/riskanalyser? <i>När var senast?</i>	Ja, innan 3 eller fyra månader
Dokumentation/journalföring Kommentar av rutinen för dokumentation i Handboken	ja
Har du dokument som väntar på att bli inskannade? När inkom dokumenten?	Ja, föra vecka.
Kontrollera din "dokumentbevakning" enligt rutinen i handboken. Ev. kommentar?	ja
Hur fungerar din egna posthantering?	bra
Utredning Kommentar kring avsnittet om utredning i handboken	<u>ja. ?</u>
Har du erbjudit uppföljande möten enligt rutin i handbok?	?
Använder du samtyckesblankett vid samverkan med skolläkare?	Ja. Beror på.
Efterlevs rutinerna inför psykologutredning?	ja
Egna önskemål för att göra rutiner mer patientsäkra?	

Egna reflektioner gällande dina möjligheter att utföra ditt arbete på ett patientsäkerhet sätt:

Egna reflektioner gällande egenkontrollprotokollet:

Protokoll egenkontroll - PLA

Rutin	Resultat
Har aktiviteterna i årshjulet genomförts?	
Har PLA deltagit på analysteam under året?	
Finns rutiner upprättade enligt ledningssystem?	

Psykolog 3

Protokoll egenkontroll

Varje termin skickas protokoll för egenkontroll till psykolog med ledningsansvar som sammanställer och redovisar för verksamhetschef. Verksamhetschef är ansvarig för att utrustning och rutiner uppfyller de *krav som står i handboken* och att psykologerna kan genomföra sitt arbete på ett patientsäkert sätt.

Psykolog:

Datum:

Protokoll egenkontroll - Utrustning

Utrustning	Resultat:
Har du tillgång till låst nyckelskåp <i>och</i> använder du detta?	JA
Har du tillgång till låst testskåp?	JA
Har du tillgång till det testmaterial du behöver för att genomföra ditt arbete?	JA
Förvarar du testmaterial på rummet?	NEJ
Har du tillgång till säker skrivare/scanner och använder du detta?	JA
Egna önskemål på utrustning för att öka patientsäkerhet?	Testrum som är anpassat där material är lättillgängligt <u>text</u> <u>bildstöd</u> kopplat till utredningsprocessen.

Protokoll egenkontroll - lokal

Lokal	Resultat:
Är rummet ändamålsenligt?	JA, dock hade det varit bra att ha ett annat rum för testning
Är rummet insynsskyddat?	JA
Är rummet låsbart med egen låscylinder?	JA
Är rummet ljudisolerat?	JA
Finns låsbart dokumentskåp?	JA
Finns <u>väntutrymme</u> för elever och vårdnadshavare?	JA
Egna önskemål för att göra lokalen mer patientsäker?	Rum för testning

Protokoll egenkontroll – Identifierade processer enligt ledningssystem

Rutiner	Resultat:
Avvikelsehantering Kommentar av rutinen för avvikelsehantering i Handboken	BRA
Skriver du avvikelser/riskanalyser? <i>När var senast?</i>	JA
Dokumentation/journalföring Kommentar av rutinen för dokumentation i Handboken	BRA
Har du dokument som väntar på att bli inskannade? När inkom dokumenten?	NEJ men jag brukar ha det
Kontrollera din "dokumentbevakning" enligt rutinen i handboken. Ev. kommentar?	Nytt journalsystem
Hur fungerar din <u>egna</u> posthantering?	Tidsbrist gör att post får vänta för länge
Utredning Kommentar kring avsnittet om utredning i handboken	BRA
Har du erbjudit uppföljande möten enligt rutin i handbok?	JA
Använder du samtyckesblankett vid samverkan med skolläkare?	Har aldrig behövt
Efterlevs rutinerna inför psykologutredning?	Implementerar ny, behöver uppdateras
Egna önskemål för att göra rutiner mer patientsäkra?	Fortsätta implementera ändringar. Fortsätta kartlägga psykologernas arbetsmiljö göra prioriteringar och skapa en hållbar, tydlig och strukturerad arbetsmiljö.

Egna reflektioner gällande dina möjligheter att utföra ditt arbete på ett patientsäkerhet sätt:

Egna reflektioner gällande egenkontrollprotokollet:

Protokoll egenkontroll - PLA

Rutin	Resultat
Har aktiviteterna i årshjulet genomförts?	JA men modifikation kring att kontrollera testbatterier, väntat med att skicka in journaler till kommunarkiv ~~pga~~ pågående inter utredning
Har PLA deltagit på analysteam under året?	JA
Finns rutiner upprättade enligt ledningssystem?	JA

Barnomsorg på obekväm arbetstid

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden beslutar att godkänna revidering av avsnittet "Omsorg på kvällar, nätter och helger" i dokumentet "Regler och avgifter", enligt bilaga.

Vidare beslutar nämnden att de nya reglerna träder i kraft från och med den 6 april 2024.

Sammanfattning av ärendet

För närvarande organiseras omsorg på obekväm arbetstid till största delen i hemmen hos medarbetare alternativt i hemmen hos de vårdnadshavare som har behov av denna omsorgsform. För arbetsgivaren innebär det otillräckliga möjligheter att ta ansvar för trygghet, säkerhet och arbetsmiljö för både barn och personal. Ambitionen med förändringen är att erbjuda en mer professionell verksamhet med högre kvalitet. Förändringen möjliggör även en stabilare personalorganisation.

Barnomsorg på obekväm arbetstid föreslås erbjudas på Enhörningen lokaliserad i förskolan Näverstugans lokaler. Verksamheten på Enhörningen är behovsstyrd. Om inget barn är schemalagt, är verksamheten stängd. Öppettider är på vardagar mellan kl 15:30-07:30 och på helger kl 15.30 fredagar till 07.30 måndag morgon. Vårdnadshavare ansvarar för skjuts till och från verksamheten.

Förändringen föreslås ske från och med lördagen den 6 april.

Ärendets handlingar

- Riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid

Birgitta Dahlbeck
Verksamhetschef

Beslutet skickas till:

Akten

Förslag till revidering text i "Regler och avgifter":

Riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid

För att stödja familjer vars vårdnadshavare arbetar under kvällar, nätter och helger, erbjuder Katrineholms kommun en omsorg för barn på obekväm arbetstid i verksamheten Enhörningen.

Om verksamheten

Lokaler och verksamhetsnamn

Barnomsorg på obekväm arbetstid erbjuds i verksamheten Enhörningen. Enhörningen finns i förskolan Näverstugans lokaler under de tider då förskolan Näverstugans ordinarie verksamhet är stängd.

Kontaktuppgifter

Enhörningen, Omsorg på obekväm tid
Förskolan Näverstugan
Stora Malmsvägen 15
641 50 Katrineholm
Telefon: 0150-57234
Mail: omsorg.obekvamtid@katrineholm.se

Öppettider

Verksamheten på Enhörningen är behovsstyrd. Om inget barn är schemalagt, är verksamheten stängd. Öppettider är:

Vardagar: 15:30-07:30

Helger: 15.30 fredagar till 07.30 måndag morgon

Enhörningen har stängt påskafton, midsommarafton, julafton och nyårsafton.

Skjuts

Vårdnadshavare ansvarar för skjuts till och från verksamheten. Det innebär exempelvis att om barnet dagtid har sin vanliga barnomsorg på en annan förskola eller annat fritidshem än Näverstugan, är det vårdnadshavarens ansvar att ordna skjuts för barnet till Enhörningen. Det innebär också att det är vårdnadshavarens ansvar att ordna skjuts för barnet till den ordinarie förskole-/fritidshemsverksamheten på morgonen.

Avgift

Hur mycket du betalar beror på din inkomst och antalet barn du/ni i verksamheten. Timmarna är alltså inte avgörande för hur mycket du betalar. I Katrineholms kommun tillämpas maxtaxa vilket innebär att det finns en högsta avgift som kommunen får ta ut för förskola och fritidshem. På [Regler och avgifter för förskola och fritidshem | Katrineholms kommun](#) kan du läsa mer om förskolans avgifter.

Vem kan få plats?

Omsorgen är avsedd för barn som är folkbokförda i Katrineholms kommun vars vårdnadshavare har sitt ordinarie arbete eller praktikperioder förlagt till kvällar, nätter och helger. Omsorgen gäller för barn som fyllt 1 år fram till och med vårterminen det år barnet fyller 13 år.

För att ha rätt till barnomsorg på Enhörningen ska behovet vara regelbundet under minst tre månader vid minst två tillfällen per månad. Vårdnadshavarna ska dessutom ha prövat möjligheten att ändra sina arbetstider och ha sett över andra möjligheter att tillgodose behovet av omsorg.

Barnets vårdnadshavare ska intyga att det finns ett behov av omsorg på obekvämt arbetstid. Det gäller vid gemensam vårdnad såväl som vid enskild vårdnad. För barn som bor växelvis hos sina vårdnadshavare inom Katrineholms kommun är det i första hand vårdnadshavarnas gemensamma ansvar att lösa barnets omsorgsbehov.

Övriga villkor

Platsen får ej utnyttjas vid vårdnadshavares ledighet, sjukskrivning eller vid vård av sjukt syskon.

Ansökan om plats

Ansökan om plats görs skriftligt via blankett som finns på kommunens hemsida: [Omsorg obekvämt tid - Ansökan vårdnadshavare.pdf \(katrineholm.se\)](#)

Om barnet har två vårdnadshavare ska ansökan skrivas under av båda vårdnadshavarna. Blanketten lämnas in på kommunens Kontaktcenter: [Kontaktcenter | Katrineholms kommun](#) eller skickas till ansvarig rektor.

Handläggningstid kan ta upp till två månader.

Kontroll och omprövning

Kommunen kan kontrollera arbetstid och möjligheten att minska den obekväma arbetstiden hos arbetsgivaren. Omprövning av behovet av omsorg på obekvämtid ska ske varje halvår genom att vårdnadshavarna lämnar in styrkta arbetsgivarintyg.

Barnets placeringstid

Om barnomsorg på obekvämtid beviljas behöver vårdnadshavare anmäla barnets närvarotid. Detta ska anmälas tre veckor innan tiderna ska börja gälla. Närvarotid beviljas med hänsyn till vårdnadshavarnas gemensamma arbetstid samt skälig restid till och från arbetsplatsen.

Ändringar av schema under pågående inlämnad period kan endast göras om verksamhetens planering tillåter det.

Uppsägning av plats och när platsen upphör

- Uppsägning av plats kan göras via skriftlig blankett som finns på hemsidan: Regler och avgifter för förskola och fritidshem | Katrineholms kommun . Skriftlig blankett lämnas till Kontaktcenter eller till Enhörningens rektor. Uppsägningstiden är en månad.
- Vid flytt från kommunen upphör placeringen med omedelbar verkan.
- Om platsen inte används under två månader, utan överenskommelse om uppehåll i placeringen, anses platsen vara uppsagd. Sjukdom hos barnet är undantaget.
- Platsen upphör vid föräldraledighet och måste sökas på nytt vid behov.

Uppenbart missbruk t ex att avgiften inte har betalats eller att platsen inte nyttjas på det sätt som överenskommit gör att rätten till omsorg på obekvämtid upphör.

Överflyttning av huvudmannskap av ungdomsmottagningen från socialförvaltningen till bildningsförvaltningen

Förvaltningens förslag till beslut

Bildningsnämnden ställer sig bakom bildningsförvaltningens förslag om överflyttning av huvudmannskapet av ungdomsmottagningen från socialnämnden till bildningsnämnden. Förutsatt att socialnämnden fattar motsvarande beslut föreslår bildningsnämnden kommunfullmäktige besluta om överflyttningen av huvudmannskapet i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

I samband med revidering av avtal och uppdrag för ungdomsmottagningen mellan Sörmlands kommuner och regionen behöver en överflyttning av huvudmannskapet göras.

Bedömningen är att det inte går att uppnå avtalets mål så länge ungdomsmottagningen ligger under socialnämnden, då socialtjänsten inte kan utföra behandlande insatser utifrån socialtjänstlagen.

- Den centrala Barn- och elevhälsan har tillgång till skolpsykolog som verkar under hälso- och sjukvårdslagen - Katrineholms ungdomsmottagning har inte det idag på grund av att socialtjänsten inte får anställa psykolog.
- Den centrala Barn- och elevhälsan har ett ledningssystem som inkluderar dedikerad roll för psykologiskt ledningsansvar (PLA).
- Den centrala Barn- och elevhälsan får dokumentera i journalsystem - socialtjänsten får inte dokumentera utan utredning.
- Ungdomsmottagningarna samverkar i huvudsak med skolor/skolkuratorer och det är en enklare väg till samverkan när mottagningen är i samma organisation.
- Den centrala Barn- och elevhälsan är huvudman på alla ungdomsmottagningar i nordvästra länsdelen utom här i Katrineholm.
- Målsättningen för ungdomsmottagningarna i Sörmland är att det ska vara lika möjligheter till vård för alla ungdomar i länet som söker sig till ungdomsmottagningen.

Bedömningen kring detta har utretts i samråd med representanter från regionen och beslut att gå vidare med processen har gjorts av förvaltningscheferna på respektive bildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

Förvaltningens bedömning

Bildningsförvaltningen bedömer att det är ett gynnsamt förslag, avseende huvudmannskapet, både för verksamheten och i hög grad för de ungdomar som behöver stöd från ungdomsmottagningen. Förslaget till överflyttning är redan förankrat hos personalen på ungdomsmottagningen och ett rimligt förslag är att överflyttning av enhet och resurser sker i augusti 2024.

Johan Lindeberg
Förvaltningschef

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Socialnämnden

Akten

Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner redovisningen av de delegationsbeslut som förtecknats i sammanträdesprotokollet från 2024-02-13 och lägger dessa till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Redovisning av delegationsbeslut som fattats på bildningsnämndens vägnar med stöd av gällande delegationsordning:

Enhetschef

- Beslut om plats i förskola eller fritidshem, handlingsnummer 2023:056, 2023:057, 2023:059, 2023:060 och 2023:062

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Akten

Meddelande

Förslag till beslut

Bildningsnämnden lägger meddelandena till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Redovisning av inkomna skrivelser och protokoll under perioden 2023-12-06 – 2024-02-05 enligt nedan:

Bildningsförvaltningen

- Frånvarostatistik skolverksamhet

Rasmus Berglöv
Utredare

Beslutet skickas till:

Akten